THESAURUS CHYMICUS EXPERIMENTORUM CERTISSIMORUM COLLECTORUM

usuq; probatorum,

à

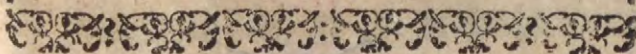
FIDEJUSTO REINNECCERO
Pharmacopola olim Salfeldensium.

Cum præfatione Joachimi Tanckij D. de Medicina.

16 09

Cum Gratia & Privilegio Saxon.

LIPSIÆ, *Impensis Thomæ Schureri.*

BIBLIOTEKA ELBLĄSKA

Biblioteka Uniwersytecka
w Toruniu

MAGNIFICO, AMPLISSIMO, CONSVL-TISSIMOQVE VIRO

Dn. MARCO Gerstenberg/ J. U. D. & illustrium Ducum Saxoniæ Cancellario, hæreditario in Drackendorff & Schwerdtstet: Patrono ac Mæcenati suo devotè colendo.

S. O. D.

Ibrum istum, quem de morborum curatione ante annos aliquot FIDEJUSTUS REINNECCERUS *Pharmacopœus & antecessor meus piè defunctus, tùm suâ experientiâ, tùm varijs & probatis autoribus in suum usum & praxin colle-*

git, congeßit, & à me nunc Bonorum rogatu hunc in ordinem redactum, editum, eum tibi dare, dedicare mihi visum, vir Magnifice atq; Consultißime, quò plus habeat autoritatis & gratiæ contra Zoilorũ sibila & morsus. Caussa, quæ impulit, duplex. Altera ab insigni autoritate, gravitate & splendore est, quîs egregiè vales, quorumq; copiam in rebus arduis facis. Altera est ipsa tua præclara Beneficentia, quam tot annos sine merito in parentem meũ largiter & abundè ostendisti. Cui gratiæ, si incompositus & obliquus ego referendæ, non tantùm ingratus sim & impudens, sed injustus quoq; omnium penitùs culper. Dico injustus. Inhumanum quippè, Barbarum ac ferum est, committere, ut Beneficio indigni videamur, nec pari reddere mensurâ, mutua

quæ

quæ à Bonis pridem accepimus. Sed quâ potiùs aliâ viâ tibi gratificari magis queam, meq; simpliciùs aperire, nisi eâ, quâ reddere contingat id, quod ex virtute & à Bono viro debetur? Certè majus ab animo pondus dari nequit. Nec reor à munere te hoc, quamvis exiguo, minimè delectari, sed eò lubentiùs accepturum, quòd à viro opus tàm utile, quàm necessarium, in vita elaboratum quæsitumq; fuit. Quo eodem hoc instituto meo fore judico, ut qui corpore REINNECCERUS *abiit, nomine & claritudine adhuc vivat. Natura siquidem hoc nobis dat, ut scriptis virorum memoriâ dignorum visis, eos ipsos coràm videamus, cognoscamus. Idipsum quoque à veræ laudis suæ superstitibus & industriæ gnaris mihi objectum, preci-*

busque cottidiè extortum. Proindè quicquid id est muneris, & quod in honesto utiliq; otio agere fuit, tibi adscribo, Magnifice Consultissime Vir, & auxilium meum & præsidium sub alas & tutelam præclari tui nominis pono. Minimè dubitans, te non solùm manum & præsidium ei daturum & defensurum, sed & productorem tanti laboris & industriæ apprimè extiturum. Atque ut Sol exoriens radijs suis & coruscatione omnes terræ partes illustrare, nebulasq; dispellere tenebrosas solet: sic tua Magnificentia Nasutorum illorum grandines atque procellas importunas splendore suo facilè supprimere ac profligare potest. Nolo autem libellum hunc ut munus, sed ut animi grati pignus accipias: Et quâ

Benificentia ac Benignitate meum antehac prosequutus es parentem, beneq; ex animo voluisti, eandem quoq; in me quæso non sinas claudier. Vale, Magnifice, Consultissime vir, & me, qualem ostendi erga te esse, seriò crede. Salfeldiæ ex Muséo Anno Dominico CIↃ.ↃCIX.

T. Magnif. & Amplit.

Deditissimus

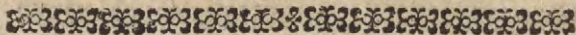
JANUS BACCERUS.

Benivolo Lectori de singulis rectè judicanti S.

Escio, Lector Benevole, quâ ævi nostri Infelicitate accidat singulari, ut ij ferè, quorũ de Rep. Literaria benè merendi studium, proq; eâ augendâ, conservandâ atq; tuendâ summus labor, summus nixus, pessimè apud illos audiant & infamentur qui sui sunt admiratores, & extra omnem ingenij aleam se ponunt. Nec tantùm id nostra hâc ætate (proh dolor!) comperimus, sed & superioribus frequenter accidisse, exempla undiq; nobis obvia, adeò ut propter Lividos istos & Superficiales, quibus sua duntaxat placent (ad æquiora mente nõ flexâ) haud immeritò quem in hoc clivo sudantem, ab omni stilo atq; calamo, avertere & avocare queant. Quæ cum ita sint, futurum arbitror, ut hic quoq; REINNECCERI labor varia in judicia sive voces incurrat. Et in primis, ni fallor, primum erit Calumniæ

telum:

telum: Ex multis autoribus conflatum & congestum esse opus, eoq; tanti minus faciendum, quanti ei tribui, quantisq; laudibus ipsum exornari velim. Quod tamen sic excutio: Verè dici posse omnia REINNECCERI esse, & revera nihil aliundè sibi accersitum, vocatum habere. Siquidem inventio tota ab ipso est, experimenta verò, partim à seipso sunt, partim ab alijs, usu tamen & experientiâ ejus approbata, nec aliter fecisse, ac Phrygiones è varij coloris filo, qui unum aliquod aulæum formant. Hinc commendationem aliquam meam si expectas, *falleris*. Commendabit seipsum lectione & usu sui satis. Quodq; ad judicium, malim hîc esse aliorum quàm meum. Aliorum, inquam, qui de hoc labore judicare possunt, & sunt Boni. Alterum quod sese offeret, erit, opinione meâ, Modus seu Methodus præparandi Experimenta ista Chymica, operi vel praxi huic haudquaquam annexa. Indè dicent: non feliciter ac tutò hâc in Praxi versari posse, dùm minimè liquet, quâ ratione & modo ista debeant præparari & confici. Ad

quod tamen ita respondeo: Factum id esse non mea sed Autoris culpa, dum totum processum lingua vernacula nostra expressit. Qua ratione non habita, liber immensæ molis & ὕστερον πρότερον extitisset, omniaq; ordinis confusione perturbata fuissent, quod dein non leve tædiũ Lectori attulisset. Quare ea separatim sepofuimus. Animadvertens hanc operam alijs acceptam, faxo, ut mox ea sequantur & prodeant, ad quæ te, Lector, remitto. Quod si forsitan, & tertium accederet, Opus videlicet nõ adeò completum & perfectum esse, ille sciat; multa posteris investiganda reliquisse Autorem, nec quicquam Naturam ab omni parte beatũ perfectũq; procreasse. Id quod Tyrius maximus ille Philosophus Platonicus testatur, dũ magni negocij esse putans, perfectam vivendi rationem invenire simul atq; hominem perfectum, adeò usq; omnibus studijs inopiam quandã cõmisceri, quæ non sinat ea, pulchritudinem illam contingere extremã. Atqui dubium non est, quin plura de ipso cùm integro judicio prodijssent, ni immatura morte ex ærumnoso hujus vitæ ergastulo ereptꝰ atq;

excessus fuisset. Sed

Regitur Fatis mortale genus,

Ut eleganter sapiens Seneca in Octavia: nec nobis Parcarum stamina præterire licet. Quocirca, utcunq; sit, industriæ ejus favendum censeo, tanquam ijs, qui se Patriæ, qui suis civibus, qui laudi, qui gloriæ, non qui somnio & cōvivijs & delectationi natos arbitrentur. Siq; fortè non exactè currendo hunc cursum omnia videbitur consequutus, fragilitati ignoscendum humanæ, considerandumque, Corinthum adire, non omnibus contingere, nec itidem omnes ad magni illius Monarchæ Paracelsi exemplū illustri laude celebrari. Tàm enim præclarū nō est, multa scire, quàm magna in magnis conari. Ut nihil interim dicā de circumforaneis, impostoribus, vanis & nullius precij hominibus, qui ab extra, nescio qua vel maris vel terræ tempestate, vel alio quocunq; loco frigido ejecti, ventorum flabris eventilati agitatiq; huc veniunt, & in hanc nobilissimam Medicinæ partem irrumpunt, nunquam specimen artis Chymicæ edere scientes, sed rerum omnium rudes & imperiti sunt. Hos, inquam, si laudem

uti interdum indigni merentur, mereri novimus, qui tamen ex merâ inscitiâ, artisq; carentiâ, Quid pro Quo, Venenum pro Medicamento ægrotis administrant, eosq; dulcissimâ vivendi aurâ ante ætatem extremam spoliant. Quidni commodius foret, scripta probatorum virorum, qui penitùs in hujus artis mysteria sese abdiderint, arripere, & talibus βωμολόχοις ac inverecundiâ ebrijs nebulonibus ad imitandum, enucleandum proponere? Hi dubio procul inspicientes hanc operam, in semitam rectâ adducerentur, & curas suas immaturas (si aliàs apud ipsos aliqua sanæ mentis mica) ad hujusmodi *Praxeos* normam facilè dirigere possent. Quos enim labores Autor & quantos, multaque simul pericula in hoc studio adierit, ut ipse post se reliquit, me reticente obscurum nemini. Noctes diesq; super destillando, laborando, vigilando, scribendo cum plus olei quàm vini consumsisse, queis felicem curam consequeretur, subsequens Theoria testimonium addet, ne ego fortassis plus adfectui quàm æquitatis rationi attribuisse videar. Cùm

verò

verò multos insatiabile Cacoëthes scribendi, edendi teneat, nolim, Lector, existimes, me quoque ex eo genere esse, & pro meo judicio, sine optimorum virorum Autoritate, instinctu, consilio hæc evulgare, sed præsertim, quibus industria ejus nota fuit, cottidianis molestisq; precibus, abjecto omni diffidentiæ metu, tandem parêre, coactum esse. Debemus autem, ut ingenuè fatear, quicquid operi huic Lucis accesserit, insigni hujus artis peritia Excellentissimo, Clarissimo ac probato viro, Dn. JOACHIMO TANCKIO, Utriusq; Medicinæ Doctori & Professori publico Lipsiæ, amico meo honorando, qui, ut Chymiatriam abundè excolit, & aliis Autor extat ad ejus Culturam, ita huic quoq; Labori industria sua deesse noluit. Imò inter alios hæsitantem atq; ancipitem me, magis magisque incitavit & calcar ad publicandum addidit. Igitur parui. Et totum opusculum in sex libros, unà cùm titulis morborum secundùm corporis humani partes constitutis, distribui. Deque eis te admonendum duxi, quò & scopum mihi pro-

positum

positum & methodum à me servatam intelligas, ac proindè minori cùm molestia in hoc opere versari possis. Quod si feceris, & primum hunc fœtum nostrum candido & æquo animo susceperis, ad majora me promptum & sollicitum invenies. Et quemadmodũ apud Atheniẽses lege cautũ erat, ut nulla Fabula exploderetur, quæ primùm exhibebatur: Et scribunt frugalem Hecales Cœnulam non aspernatum fuisse Thesea: ita tu, Lector Benivole, hanc opellam nostram amplectere, & studijs nostris fave. Vale.

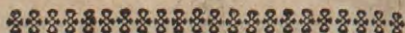
QVamvis invideat ſtraviq; limâ
Hos ſupercilij notet labores,
Vel lingva quoq; verberet procaci,
Vel puncto calami: tamen nec bilum
Livor proficiet: ſed invidenti
Invitoq; vel ore confiteri
Cogetur, ſatis heic fuiſſe factum.
Si mutuas Medicæ ſalutis artes
tractabis ſolito laboris æſtu
noſtras BACCERE, *ſic, potes profectò*
Illuſtrem tibi patriæq; terræ
Claro nomine fœnerare lucem.

Φιλίας ἕνεκα Salfeldiæ

David Meiſius, M.

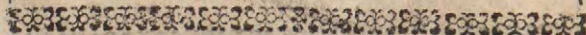
JOACHI.

JOACHIMUS TANCKIUS D. Benevolo veritatis amatori S.

HAnus Baccerus vir doctiss. amicus meus singularis, Lector benevole, has è penu Chymico sui antecessoris depromtas opes meo instinctu & suasu, non quidem sine doctorum virorum rectè sentientium applausu in publicum emisit. Debentur igitur illi hoc nomine gratiæ singulares. Inter DEI enim beneficia, quibus hoc inquinato seculo nos afficit, maximum est artis Medicæ lumen, quod ex Chemia accepit. Debebat igitur in hoc impuriss. seculo ab impuritate hujus mundi nos avocare ad vitæ melioris emendationem artis medicæ incrementum, quæ nunc tandē è cœno, & impuritate oculos, mentemq́, erigit, & vultu ad cœlos erecto, lumen cœleste contemplatur, eoq́, plenè fruitur. Requirere autem à me in hujus libelli editionē quis posset vel commendationem ejus, vel ejusdem explanatio-

nationem, declarationemq́; verùm hæc ipsa in aliud tempus differam, si Galenicis medicis hæc non improbari intellexero. De fine igitur artis Chemicæ altero, qui est renovatio corporis humani, nonnulla præfationis loco in medium adducam, & non tàm meam, quàm præcipui cujusdam viri sententiam proponam. A multis, imò ferè ab omnibus, tàm qui Chemiæ dediti, quàm qui eidem non sunt addicti, in controversiam vocatur quæstio: An universalis Medicina parari possit, qua omnes morbi curari, & corpus humanum sanum ad terminum vitæ prædestinatum conservari queat. Qui id negant, sic inferunt. Si ejusmodi universalis Medicina à DEO *creata fuisset, frustra ad usum humani generis reliqua essent condita. Verùm contrarium experientia testatur, Galenici enim particularibus medicinis quotidiè ægros sanitati restituunt, licet nonnunquam violentia morbi extinguantur: Neq; est ejusmodi medicina universalis studio Galenicorum Medicorum unquam inventa. Non igitur verisimile est, in rerum natura ejusmodi medicamentum catholicum dari. Ipsæ præterea morborum species ejusmodi simplex nō admittere videntur; Nam vel*

ex calore vel frigore vel ficcitate vel humiditate oriuntur, vel ex combinatione earundem qualitatum naſcuntur. Deinde alius affectus Diaphoreticum expoſcit, alius pharmacum purgans, alius ſtypticum, alius anodynum, & alij alia. Poſito itaq; eo, quod medicamentum univerſale detur, omnium particularium medicamentorum vires id in ſe continere neceſſe eſt: Ubi verò locorum tale quid reperies?

Hæc objecta ut diluamus, reſpondemus primò, concedimusq; id, ex quo univerſalis Medicina parari debet, neceſſariò in ſe continere omnium particularium in tota rerum univerſitate exiſtentium vires, facultates, virtutes, atq; potentias.

Ut autem hoc planum fiat, de Microcoſmi & Macrocoſmi, ut loquuntur, hoc eſt de Mundi majoris & minoris, id eſt, hominis creatione pauca præmittenda erunt.

Conſtat ex Moſe D E U M *verbo mediante Spiritu S. primò rudem quandam materiam, quæ ibidem cœlum & terra nominatur creaſſe, quam luce, quæ omnium virtutum, & proprietatum origo eſt, informavit. In hac rudi maſſa, quæ Philoſophis chaos eſt, fuerunt omnium*

rerum

rerum semina, quæ postea separatione & operis sex dierum à DEO elaborata sunt, ea forma, cujusmodi nunc sunt & visuntur. Ultimo DEUS ex his omnibus tanquam separatam quintam quandam essentiam, quæ Limbus est, vel Limus vocatur, produxit, & Microcosmum, id est, parvum mundum, seu hominem inde efformavit, idem asserente Theophrasto in Astronomia magna de compositione humana.

Quia igitur alter mundus ex altero productus est, mutuam inter seipsos esse concordantiam & amorem necessariò sequitur: Nihil enim reperitur in tota rerum universitate, extimi cœli ambitu, & centro ejusdem comprehensum, quod non in homine quoque sit, aut quadam necessitudine eidem devinctum: quemadmodum illius rei magnetis & ferri, polorumque cœli amicitia testis est. Nam omnia sunt in homine, non quidē actu, seu corporaliter: sed potentia, seu spiritualiter. Sic omnes in homine stellæ sunt, omnia animalia, omnia vegetabilia omnia mineralia, & metalla. Sol sedem habet in corde, tanquam caloris & vitæ domicilio; Luna vires suas in cerebro posuit: Saturni seu plumbi vis in liene recubit; idē de aliis judiciū.

Ex his manifestè patet, Medicinam universalem ex duobus mundis sumendam esse, nempe ex Mundo majori externo, & parvo interno, qui est homo: Et quidem gemina ratione & via, particulariter nimirum & universaliter. Hinc enim medicamenta cùm partitularia tùm universalia originem sumunt. Via medendi particularis vulgata est: Si n. cordis affectus curandi sunt, solares herbæ, & solaria remedia ex Macrocosmo sumta locum habent. Si Cerebri vitia auferenda sunt, Lunaria pharmaca in usum veniunt, & sic de alijs. Simili ratione particularia remedia petuntur ex Microcosmo, nimirum ex hominis sanguine, ossibus, medulla, Cranio adversus Epilepsiam, & ex alijs partibus alia. De quibus consule Theophrastum & alios præstantissimos Medicos. In medicamentorum præparatione præterea & hoc observandum venit, in omni simplici conjuncta esse bona & mala, seu purum & impurum atq; morbum ex ejusdem rei bonitate expelli & curari, ex cujus malitiâ ortus est; quemadmodum id copiosè demonstravit Theophrastus.

Qui igitur Medicum particularem se profitetur, ille scientiam omnium rerum, quoad

virtutes & malitiam, seu venenatas qualitates illarum, habere debet, quosvé morbos & symptomata in homine producant; aliàs perfectè ea sanare non poterit. Hujus rei subjiciam exemplum. In Minera auri duo reperiuntur, Aurum ipsum, tanquam optimum quid, & Realgar ipsius venenum, tanquam nocens, & auro contrarium. Metallici qui separationem utriusq; instituunt, Realgaricos spiritus ore & naribus hauriunt, & ijs inficiuntur: ijdem tamen non nisi auri arcano, tanquam ejus medicina appropriata curantur. Sic natura nobis alia subministravit, quæ quidem non sunt in uno & eodem corpore, diversarum, imò contrariarum tamen plerumq; sunt virium. Sulphur enim qui in Marcasita est, vigilias inducit, Sulphur vitrioli somnum conciliat. Sic sunt sales quidam inter se contrarij. Item unus Mercurius diversus est ab alio. Has contrarietates omnibus in rebus, si Medici periti nomen tueri cupit, exactè tenere, atq; primo in externis mundi majoris rebus exercitia sua ope Alchymiæ instituere, investigareq; debet cujusq; rei principia, qui Sal sit in ipsis, quo Sulphure, quo Mercurio prædita singula. Item quod in

ipſis purum, quod impurum: Deinde in Microcoſmo per Anatomiã urinæ, ex pulſu alijsve ſignis diſcere, Arſenicum ne an Antimonium microcoſmicum cauſſa ſit morbi, ſecundùm quam curationem ſuam dirigere debeat.

Hac particulari curandi via inſiſtunt Galenici (utinam omnes) longiſſimè tamen ab ea recedunt multis modis. Nam primò omnium creaturarum notitiam non tenent, imò paucisſimarum. q. per umbram norunt. Iidem parvum mundum ſeu ſubjectum per Anatomiam Eſſatam dictam nõ cognoſcunt, per quam in notitiam eſſentiæ ejus deducimur, quæ ſit principiorum trium in nobis analogia, ubi auri, ubi argenti virtus reſideat, ubi vegetalis, ubi animalis vis firmata ſit: ubi inſuper & quomodo ibidem venenum recumbat, Arſenicum nimirum; Antimonium, Realgar, Mercurius, Sales, Sal communis, alumen, Vitriolum, etc. Nam ſi hæ ipſa morborum cauſæ ſunt, ut revera ſunt, etiam ex his ipſis curatio illorum petenda erit, & non tantùm ex herbis, ut Galenici factitant. Multo minus per anatomiam, urinas ijdem expendunt, ex quibus perfectiſſima morborum cognitio, dependet. Superciliosè contemnunt etiã

Che

Chemiam, quâ medicamenta artificiosè præparantur, quâ arcana & magisteria à fecibus & impuritatibus corporum liberantur; Saltem contenti sunt, ut pharmacopæi opera quoquo modo ea parentur, coquantur, & simul misceantur coquorum more, quibus quia obruitur ventriculus jam per se labascens, ægro magis obsunt, quā prosunt; imò noxam ei inferunt non levem. Ad hæc particularis ejusmodi medicationis modus, non tàm periculo caret, quàm laborum plenus est. Nam coctione culinaria, vulgari impurum à puro minimè separatur, neq; fiunt hæc sine sumtibus exiguis. Universalis verò curandi ratio sola Iatrochymicis nota est, & arcanis absolvitur. Exempli gratia, constat ex auro varia arsenicalia prodire, quorum species singulas, si quis ad usum transferre velit, ille ab arcano ejus recedit, & declinat ad viam particularē erroris plenissimā. Qui verò in ipso auro arcanum quærit (quia quod bonum in eo est, sanat id, quod vitiosum est) ille scopum attingit. Quod n. Icteritiam gignit, idipsum eandē curat; h.e. in eadem materia est malū quid, quod causa est Icteritiæ & bonum quid, quod causa est sanationis ejusdē: unde si bonū à malo separetur,

arcanum contra Icteritiam jam præsto est. Nam ideò sortitur nomen Arcani, quod ex ipso malo variæ species Icteritiarum oriantur. Quare qui singulas Icteritiæ species expendere cupit, ille ignorat vim arcani, quod omnes Icteritiæ species sanat. Si Particularis, Medicus unicuique & singulis suam diætam & medicinam investigare & definire conatur, moram faciet ægro intolerabilem: Ideoq; rectiùs facit, si de arcanis sollicitus est: multis enim hoc nomine laboribus & sumtibus parcit, & ægro utilior est. Arcanorum autem numerus est penè infinitus; & particularis Medicus ex qualibet re potest elicere arcanum, Q. Essentiam, magisterium, & similes medicamentorum formas parare. Hæc omnia & singula Medicum inquirere utilené est? Sanè inutile non fuerit, sed multorum sumtuum & laborum opus esset, à quibus te via breviori liberare poteris. Aspice quæso ordines & gradus vitæ humanæ à DEO *sic constitutos, alius est agricola, alius est nobilis, alius comes, alius princeps, etc. ejusmodi quoque gradus in natura sunt, & res una aliâ est præstantior & nobilioribus prædita virtutibus: ejusmodi quoque gradus in Micro-*

cosmo

cosmo reperiuntur, & homo homini præstat, aliusq; aliū donis insignioribus, sapiētia & prudentia anteit. Vegetabilia inter res naturales infimum gradum obtinent, quia corpora illorum transibilia sunt, & minus fixa, quorum spiritus facilè in auras evanesc nt. Hæc sequuntur Animalia: subsequuntur mineralia, tandemq; metalla, quæ corporibus & spirituum fixitate inter se distinguuntur, ut docet Theophrastus in lib. de Spiritibus planetarum. Si universalem medendi rationem expetis, ex his elige quæ præstantiss fuerint, docente idem Theophr. lib. 7. de transmut. rerum natural. cum inquit: Tinctura humanorum corporum, quibus sanitas firma conservatur, & morbi expelluntur, viresq; & colores restaurantur & renovantur, sunt Aurum, Margarita, Antimonium, Sulphur, Vitriolum, & similia, si ex illis arcana eliciantur. Idem Theophr. lib. de restauratione & morbis ex metallis contractis, exponit præcipua, quæ corpora renovant, & morbos extirpant, ut ex subjecta tabella patet.

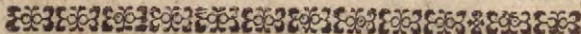
Arcana ex

- *Herbis, Q. E.*
  - *Hellebori.*
  - *Chelidoniæ.*
  - *Melissæ.*
  - *Valerianæ.*
  - *Betonicæ.*
  - *Croci, etc.*
- *Liquoribus*
  - *Sulphureis ut Gummis quæ sunt*
    - *4. pharmaca majora.*
- *Mineralibus*
  - *Salinis, qui sunt*
    - ⊕
    - ⊖ *commune.*
    - *Alumen.*
    - *Tartarum.*
  - *Gemmis quæ sunt*
    - *Smaragdus.*
    - *Saphyrus.*
    - *Hyacynthus.*
  - *Metallis*
    - *Intermedijs*
      - *Marcasita.*
      - *Talcum.*
      - *Antimoniũ*
    - *Perfectis*
      - *Ex* ☉ *tria arcana perfecta*
        - ⊖
        - 🜍
        - ☿
      - *Ex reliquis ut Croci.*

Hæc

Hæc arcana pretiosa quidem sunt & magnarum virtutum, si spargyrica arte rectè præparentur, atq; in morbis gravißimis cũ magno successu adhibentur: attamen particularia sunt medicamenta, quæ non omnibus, sed certis tantum morbis expellendis conveniunt, mediumq; sortiuntur locum inter prædicta particularia, & universale, quod ab omnibus quæritur, à paucis verò invenitur. Sunt enim intermedia medicamenta hæc arcana, quæ priorũ respectu universalia quidẽ dixeris: Ejus tamen quam quærimus rei universalißs. sunt particularia. Nam materia nostri universalis operis, gradus excellentioris est, quàm aliorum omnium arcanorũ nominatorũ, quod vires, proprietates virtutesq; in se non tantùm contineat omnes: verùm multis parasangis illa superet, quemadmodum Rex in suo regno principibus, comitibus, Dominis & alijs subditis, præminet, & præcellit. De hac re Paracelsus libello de Spiritibus planetarũ sic loquitur: Create novum mundum, q. diceret: Si quis universalem Medicinã contra omnes morbos parare cupit, illi vel opus est materia illa rudi, ex qua DEUS mundum primò creavit, ex qua per separationẽ impuri à puro universale remediũ condat: verùm homini ea non concessa est,

quod DEUS *totam elaboraverit & formas rerum omnium inde extruxerit, quæ nunc in sua ſpecie conſervantur, ut ſimile producat ſibi ſimile ſecundùm ſubſtantiam & virtutes inſitas & innatas. Si Medicus totum mundum, cœlos & terras ſimul in laboratorij ſui officina deſtillare, præparare & ſeparare poſſet, inveniret medicinam univerſalem. Verùm quia & hoc artifici denegatum eſt, ſequi videtur univerſalis Medicinæ materiam ex Macrocoſmo haberi non poſſe. Deinde ſi catholicum remedium ex Microcoſmo, quia quinta eſſentia eſt omnium rerum creatarum, magniq; mundi, elicere cupit Medicus, incumbit illi primo in partibus tàm majoribus quàm minimis ſeparationem puri ab impuro inſtituere, poſtea ſeparata componere. Hac ſanè via catholicum remedium pararet; verùm immenſi laboris eſſet & requireret hoc opus peritum artificem, monente Theoph. lib. 8. de ſeparatione rerum naturalium, ubi inquit: Qui omnium rerum naturalium & perfectum ſeparatorem ſe profiteri cupit, ille primò cognitionem habeat omnium rerum naturalium: deinde ſit in Chemicis operationibus exercitatiſſimus, & intelligat, quæ com-*

combustibilia sint, quæ incõbustibilia, quæ fixa, quæ volatilia, quæ facilè ab igne fluunt, quæ minus, quæ item ponderosa, quæ minus. Præterea sciat cujusq; rei naturalis colorem & odorem, quæ acida, quæ austera, quæ styptica, quæ amara, quæ dulcia, cujusq; etiam gradum, complexionem, & qualitatem.

Cum itaq; ex adductis rationibus constet, vel prorsus impossibile esse Medicinam universalem condere, vel nõ nisi multis laboribus eam inveniri posse, requirereq; eam artificem experientissimum, quomodo secundùm Theophrasti dogma novum mundum condere poterit Medicus, qui DEUS *non est ex nihilo omnia producens? Hic igitur sciendum est, in natura à* DEO *ordinatas esse rerum progressiones, & unumquodq; ad sui perfectionem & ultimum f. finem aspirare, quemadmodum singuli in vita humana ad altiora contendimus. Diligenter igitur hoc loco expendendum est, quis sit finis & perfectio, quam omnes res naturales exoptant. De hac quæstione consule Theoph. in tractatu de generatione & composit. humana, ubi docet: hominem quidem creaturam esse nobilissimam & præstantissimam, non tamen perfectissi-*

fectißimam propter corporis mutabilitatem, & inconſtantiam. In quibus enim corporibus conſtantia eſt major, in iiſdem virtutes longè ſunt nobiliores & durabiliores. Ideoq́; inter res naturales vegetabilia & animalia perfectionis & fixitatis gradum primum obtinent, mineralia ſecundum: tertium verò metalla. Id quod ex naturali ſingulorum perfectione manifeſtum eſt. Hic gradus progreßionis cùm in generatione tùm morte rerum naturalium etjam elucet. In generatione quidem natura ex ſemine in genere vegetabilium primò radicem omnibus proprietatibus ſeminis dotatam producit, inde caulem, foliaq́;, poſtea flores, ſingula ſuis quoque facultatibus prædita profert, ultimò ſequitur ſemen, quæ eſt ejus multiplicatio. In hac perfectione natura acquieſcit, quia prædeſtinatum terminum aſſecuta eſt. Hic progreßionis gradus in generatione animalium quoq; cernitur: quemadmodum eundem in genere mineralium & metallorum fieri obſervamus, dum ipſa mineralia & metalla in terræ viſceribus vel generantur & multiplicantur, vel inter ſe invicem alia in alia natura ope transmutantur. Similiter in morte re-

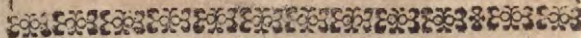
rum

rum naturalium progreſsionis gradus non eſt obſcurus. Vegetabilia enim & animalia poſt ſui corporis mortem in mineralium naturam transeunt, in Sales nimirum ſecundùm cujusq; corporis proprietates diſtinctos: Alius enim refert naturam Salis communis, alius Nitri, alius Vitrioli, etc. Sic mineralia in metalla per progreſsionem mutantur, quod non ignorant, qui Vitrioli fodinas colunt, quod tandem in as Cyprium tranſit. Nam & Mineralia ſecundùm cujusq; naturam ſuos gradus ſervant. Aliud enim Saturni materia ſit, aliud Jovis, aliud Veneris, aliud Martis, aliud Lunæ. Poſtremò ſequitur ultimus gradus progreſsionis, qui eſt imperfectorum Metallorum in perfectiſsimum Aurum, quod eſt omnium rerum naturalium terminus & finis perfectionis ultimus. Atque hi ſunt progreſsionis rerum naturalium gradus à DEO *ordinati, quibus invicem diſcernuntur, & aliæ præ aliјs excellunt, virtutibusque præſtantioribus preditæ ſunt, Aurum itaque ſtatuimus ultimum finem perfectionis omnium rerum naturalium,*

non

non obstante eo, quod quidam gemmas Auro præferant. In gemmis enim non est ea perfectio, quæ in auro est secundùm æqualem quatuor elementorum mixtionem: imò eas unum etiam Elementum destruit, si igni committantur: Ideoq; ablato illarum astro silicibus non sunt potiores. Aurum verò nullam vim elementorum metuit, nec ipsa natura per se efficere potest, ut ratione suæ perfectionis aut nobilitatis quicquam immutetur: Imò aurum est ipsa materia gemmarum, quam etiam præstantiorem ipsis largitur, quàm ipsa natura confert. Qui plura de fine & perfectione rerum naturalium ultima cognoscere desiderat, is Theophrasti scripta legat & rectè intelligere annitetur. Cognita itaq; materia universalis Medicinæ, eam tanquam novam creabis, regenerabisq; mortificando, coquendo, destillando, solvendo, separando, coagulando, perficiendoq; omnia illa, quæ natura exigit & requirit.

Deinde & hoc sciendum est, in natura esse multiplicationem, quæ fit per generationem, & quemadmodum simile ex simili generatur: ita quoq; idem per suum simile propagatur

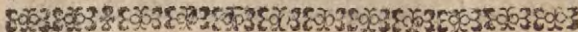
tur & multiplicatur. Ex seminibus enim sui generis ars, quod intendit, producit, & quidem eam materiam ad opus adhibet, quæ in progreßione ultimum finem assecuta est, & semen aliarum rerum omnium esse creditur. Seminis verò proprietates hæ sunt: Primo materia Catholici medicamenti similis est materiæ primæ creationis, in qua conjuncta sunt & venenum & medicina, mors & vita, virtus & malignitas omnium rerum naturalium. Nam quemadmodũ in Macrocosmi materia potentiâ fuerunt omnium rerum facultates tàm bonæ seu utiles quàm nocentes; Sic quoq; in nostra materia eædem necessariò requiruntur, teste Philosopho dicente: Si materiam nostram Spirituale nuncupes, probabile quid ais: si corporale, verum dicis: Si cœlestẽ, non mentiris: Si terrenum, verum refers. In ipsa enim sunt cœli, terræ, æstatis, autumni, hyemis, veris, caloris & frigoris formæ & masculinitas & fœmininitas. Item Alphidio: scito fili, quod in sapientum libris sunt quatuor Elementa, & cujuslibet vegetabilis figura, & cujuslibet animalis, & cujuslibet lapidis, in qua etiam maris, montium, fluminum, cœlorum,

terrarumq́; & omnium ſegetum, corporum & Spirituũ, ſubſtantiarum & colorum ſimilitudo. Materia itaq; noſtra à natura producta in ſe purum & impurum continet, quemadmodum aliæ res naturales omnes, in cujus ſeparatione, ut loquitur Theophraſtus, artifex Deum imitatur, dum quaſi lumen & tenebras à ſe invicem ſecernit. Ex his ſecundò ſequitur materiam noſtram eſſe ipſum ſemen Microcoſmi, hoc eſt, hominis, ſiquidem omnia, ut dictum, in homine potentiâ ſunt, quæ actu Macrocoſmus habet. Id quod teſtatur Philoſophus in Aurora dicens: Simili ratione vocarunt Philoſophi ſuum lapidem Microcoſmum, quod rerum omnium totiusq́; mundi ſimilitudinem habeat, & inde animalem dixerunt, uti Plato Macrocoſmum magnum animal appellavit. Id ipſum confirmat Theobaldus ab Hohenlande in præfatione ad Ducem Bavariæ inquiens: In Alchymia penè tota natura, rerumq́; univerſitas tanquam in ſpeculo liquidò conſpicitur, cum ſe habeat inſtar mundi minoris, in quo ſunt 4. Elementa, & quinta natura, quã cœlũ vocant. Unde autor conjugij Solis & Lunæ inquit: Accipe hominem & tunde eum ſuper lapidẽ, trahendo donec moriatur, poſtea redde ei animã

suam. Tertiò necessarium est nostram materiã præparatã cum Macrocosmo, & Microcosmo in omnibus concordare & consentire, tanquã novũ quendam mundũ. Nam quemadmodũ Macrocosmus cum Microcosmo convenientiam habet cognationemq́, tanquam pater cum filio, sic noster mundus cum utroq́ tanquã in cõjugio quodã consentit; Inter quæ n, est inimicitia, quemadmodum inter allium & magnetem, illa conjungi nequeunt. Ferrum verò magnetẽ appetit, quia in utroq́ unus est Spiritus & amor mutuꝰ. Quartò requiritur ut materia nostra cũ Elemẽtis utriusq́ mũdi sit in temperiei æquilibrio. Nã quemadmodũ Elementa per se considerata (ratione enim corporis, tales exercent operationes, quas videmus) neq́, calida, neq́ frigida, neq́ humida, neq́ sicca sunt: sic quoq́ materia nostra in temperie cum Elementis puris consentit, atq́ ob hanc cognationem ne ullum Elementum eam destruere potest, nec ignis eã cõsumit, nec aqua dissolvit, nec terra nec aër eam corrumpit aut minuit. Hinc Rhasis in libro luminum docet inquiens: Hac de causa præcipitur Elementorum quatuor conversio, ut divinum opus, nostrum ritè qualificatum in fine fixetur: utq́

 resi-

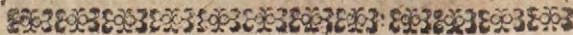
resistere valeat omni violentiæ ignis corruptioni aëris, ærugini terræ, & aquæ putrefactioni non aliter, quàm aurum minerale propter magnam suam perfectionem. Assimilatur etiam materia universalis medicinæ Elementorum qualitatibus quatenus scilicet ignis calet, aqua humida, aër frigidus, & terra sicca est. Sic quoque in principio quatuor Elementorum qualitates nostræ materiæ insunt & vigent, quæ postea mutua coctione inter se transmutantur: Ideoq; & ipsa putrefactioni & corruptioni subjecta est, priusquam summum perfectionis gradum & temperiē consecuta fuerit. Quinto quemadmodum Macrocosmus & Microcosmus ex spiritu & corpore constat; sic iisdem prædicta est nostra materia. Spiritus verò est subjectum vitæ, corpus verò mortis; quemadmodū eruditè explicavit Theophrastus lib. 3. de conservatione rerum naturalium. Quoniam verò in corpore nil nisi mors ipsa inveni tur, ideoq; artifici incumbit, ut ab inutili corpore separationem Spiritus instituat, qui medicina nostra est, Marsilio Ficino adstipulante, cum inquit: Spiritus multiplicat & tingit, non corpus. Hic Spiritus in Macrocosmo indigitatur

tur cœlestis impressio, & subjectum habet, Solem, monente Theoph. lib. 2. de Elemento ignis, ubi inquit: ut Elementum ignis rectè intelligatur, prius Solem describamus, qui talis est. Omnis calor in Magdaleonem coactus est forma rotunda, in quo est albus candor. Sic albus candor in Magdaleonem formatus est ex igneo Sulphure in corpus purissimi Mercurij præ omnibus alijs Elementis congelatus verò per Spiritum salis subtilissimum. In his tribus primis Sol subsistit siccus & calidus ut humiditati locus non sit, sed absumitur, quemadmodum ligna ignis absumit. Ideoq; Sol fons, & autor vitæ omnium rerum nominatur, quia fovet & sustentat omnia: sic igne & Sulphure omnem humiditatem consumit, quæ morborum macrocosmi caussa est. Et quia ex cœlestibus seu astralibus spiritibus omnia vitam habent, sequitur Microcosmum quoq; vitam suam, tanquam impressionem quandam ex cœlo accepisse (intelligo hic non animam hominis, sed Spiritum ejus, quem communem habet cum alijs animalibus, nempè astralem spiritum.) Ideoq; definit Paracelsus vitam lib. 2 de vita rerum naturalium, Balsamum astralem, Balsamicam impres-

sione cœlestis & invisibilis ignis, aërem corpori inclusum, & tingentem Spiritum Salis. Ecce quàm pulchrè et appositè conveniunt, hi duo astrales spiritus, Sol & hominis spiritus, & quia alter ab altero prodit tanquam effectus à sua caussa, summa est interipsos consonantia: Et quemadmodum spiritus Macrocosmi proprium corpus à putredine & alijs accidentibus tuetur: Sic spiritus microcosmi suum quoq; ab ijsdem corpus defendit. At spiritus Macrocosmi à DEO *prædestinatus est; ut ante extremi judicij finem ex suo corpore non migret, neq; minuatur. Mundus n. à* DEO *definitum terminum habet, nulli nisi ipsi cognitum. Contrarium v. evenit in Microcosmo: is enim in individua innumerabilia divisus est, & quodlibet illorum vitæ terminum prædestinatum habet, quo impleto & spiritus & anima (de qua tamen hic sermo non est) à suo corpore migrant. Priusquam verò prædestinatum terminum homo assequatur Spiritus illius, & q. Sol parvi mundi varijs intemperaturis & morbis afficitur, debilitaturq;, quos quia superare & evincere semper nequit; ideò misericors* DEUS *sic ordinavit, ut Spiritus Microcosmicus à Macrocosmico spiritu roboretur, & conservetur.*

Porrò

Porrò quia Sol macrocosmi in hæc inferiora per calorem agit, subjectum exposcit humidum, quod Luna cum aliis stellis illi suggerit. Hinc Sol pluvias, nives, aliasq; trium Elementorum humiditates absumit, tanquam omnium humidorum mors quædam: quemadmodum viceversa æstum & calorem attemperat humiditas, vicissimq; caloris mors est, singulari ipsius DEI *dispositione, ne res nimium crescendo luxurient. Si itaq; calor & humiditas justa temperie consociantur, conservatur utrumq;: Sin, verò alterutrum superat, caliditas illa vel humiditas tanquam morbi macrocosmi fiunt. Simili ratione Lunaris & hyemalis stellarum vis in Microcosmo humiditatis est causa, in quam Microcosmi Sol tanquam proprium subjectum agit. Hæc duo Luminaria à Medicis communiter calor nativus & humidum radicale impropriè tamen nuncupantur, & microcosmo ingenerantur secundùm Solis & Lunæ ipsius macrocosmi aspectus: nempe si crescentem Lunam, vel sex tili vel trigono vel opposito radio Sol aspicit, infans vel natus Microcosmus temperamenti boni efficitur, & Sol & Luna*

microcosmi eodem aspectu gaudent, idest, calor nativus in proportione humido radicali optimè respondet. Sin verò nascente infante cœli luminaria in conjunctione & maximè in calidis signis reperta fuerint, dominium Solis, ejusq; calor nativus longè vincit humidum radicale; unde in conjunctione solis & lunæ nati vel valetudinarij vel brevioris sunt vitæ. Præterea etiamsi calor nativus humorq; radicalis in ipsa generatione optimè attemperentur: tamen in vita deinceps variè afficiuntur, unde seges morborum nascitur, & tandem ipsa mors supervenit. Si itaq; morbi prævavenidi (nam quod ex utero materno tanquam hæreditarium ex infausta siderũ influentia accepit infans, illud prorsus tolli nequit, licet nonnunquã aliquam emendationẽ admittat) aut ipsa mors retardanda est, microcosmici sanè affectus solis & lunæ nempe calor & humidum radicale confortantibus ex Sole & Luna petitis indigent. Verum quæris, quomodo Sol & Luna cœlo de ducendi, vel radij illorum nullo modo perceptibiles excipiendi sint, ut medicina microcosmi fieri possint? Scias igitur cùm in hominibus tùm in alijs creaturis eorum operationes non esse diversas,

eodem-

eodemq́ modo suis impressionibus in omnes res agere, impari tamen mensura secundùm DEI ordinationem in prima mundi creatione sancitam.

Quo pacto verò materia universalis medicinæ invenienda & præparanda sit, quæve ejus cum Macrocosmicis & microcosmicis astris concordantia requiratur, & quâ ratione illa in microcosmum operetur, hoc loco breviter exponam adductis tantùm Philosophorum autoritatibus. Ac de materia Theophrastus libro de renovatione ac restauratione in hunc modū scribit: Renovatio corporis humani ad summā perfectionem alia ratione fieri nequit, nisi per primum ENS*, in quo peculiaris natura est, corporis substantiam transmutandi in melius. Nam primum ens est imperfectum compositum prædestinatum ad certum & ultimum finem & corporalem materiam. Et quia perfectum non est, ideoq́ transmutat omnia, quibus incorporatur, tanquam Mercurius, qui similis est imperfecto primo Enti in ipsa imperfectione: Et quamvis determinatum quid & absolutum, tamen ex perfectione non transijt, sed in se ipso finitum est. In Mercurio facultas est to-*

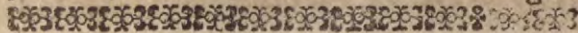
tum corpus renovandi, quia in ipso est mira vis laxandi & alterandi, quæ etiam penitus explorari nequit: Attamen totus est imperfectus & inutilis, in suis operationibus, & ratio est, quia est Mercurius, & ejus primum ens non in aliud corpus prædestinatum est. Nam qualis est, talis ejus est perfectio. Sic de primo ente loquimur, quod perfectum est renovare & restaurare totum corpus, cujusmodi primum Ens auri est, & quidē ob hanc causam, quod Spiritum auri totaliter occupet & subtilissimū sit, plusq; possit quàm ipsum aurum. Quia ideò primum Ens auri penetrabile est, tanquam Mercurius in Metallis, nec in se habet Spiritum Salis, cujus beneficio coagulationem admittit. Spiritus Salis, qui primum Ens coagulat, adimit illi eam vim, ut aurum tantas virtutes efficere nequeat, quam ejus primum Ens: quemadmodum vinum frigore congelatum pristinas vires nunquam recipit. Ex hoc igitur Theophrasti loco, quæ sit Materia catholici operis facilè colligere licet.

Cognita igitur materia, deinceps ea præparanda & suis gradibus exaltanda est, ut majores & efficaciores vires assumat, quàm

illi naturalis perfectio largita est: quemadmodum vinum sublimatum, quò sæpius destilletur, eò magis in suis gradibus exaltatur.

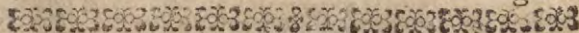
Cujusmodi verò hujus Medicinæ in corpore humano operatio sit, ex eo liquet, quod diximus, Medicinam hanc esse novum & integrum mundum, qualis ipse Macrocosmus & Microcosmus est, sunt illi tres in Spiritu unus mundus. Nam astrum macrocosmicum & microcosmicũ tanquam Spiritus vitæ, & astrum Lapidis nostri sunt in Spiritu res una, etiamsi tria diversa corpora habeant: quemadmodum Magnes & ferrum Spiritu unum quid sunt, corporibus verò distincta, ideoque inter se amicè conspirant. Jam quorum est Concordia concors, illa mutuò sesè avidè amplectuntur: Et sicuti Mas & Uxor ex una sunt materia producti, concorsq; inter ipsos est consonantia, ideoque mutuus etiam amor & studia inter ipsos: Similiter si hic externus Sol seu Ignis Spargyricâ arte præparatus humanum corpus ingreditur, & cum Spiritu vitæ sesè conjungit & unit, quis negabit, eo quàm primum vitæ Spiritum corroborari,

auge-

augeriq; atque hinc omnem impuritatem & noxiam superfluitatem statim consumi & expelli? Nam quo modo ignis culinarius & visibilis ligna & lapides consumit: Eodem essentialis ille ignis Philosophicus omnes corporis superfluitates naturæ molestas depascitur, & mutat in corporis substantiam, convertitq; in bonum naturæ amicum & acceptum. Atque ut hæc fiant planiora, exemplis illustrabo. Urtica cum habet urendi, ideoq; in corpore pupulas excitat, quis quæso hujus rei caussam sufficientem reddere potest? Vis enim ea nec actualis nec materialis est: Similiter cantharides cutim exurunt, & flammula herba, quæ ignis quidem non sunt, attamen facultatem urentem habent. Non diversa est regeneratio & renovatio corporis humani, quæ fit per essentialem nostrum ignem, qua id quod in natura vitiosum est, vi inenarrabili quasi exuritur. Omnibus præterea notum est per ignem materialem omnia expurgari & purificari; id quod in Amianto conspicimus: Ideoq; à natura non abhorret, si dicamus renovationem in corpore nostro non alio modo fieri posse, quàm ignis cujusdam beneficio. Hinc duos

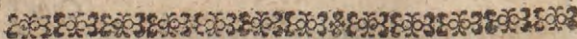

ignes in natura esse colligimus, Materialem & essentialem. Materialis per flammam operatur: Essentialis per essentiam & virtutes suas, corpusq́ purgat & clarificat non aliter quàm ignis materialis impuritatem in ære absumit, ut campanæ sonum edant clariorem: Sic nostrâ Medicina non tantùm corpus purificatur, verùm & ipse Spiritus vitæ corroboratur & nobilitatur, judiciumq́ & memoria acuitur, totusq́ homo expulsis omnibus superfluitatibus & fecibus, quæ morborum caussæ sunt, tanquam balsamo quodam imbuitur secundùm omnes & singulas partes renovatus & regeneratus. Ex his itaque, quæ adducta sunt, liquidò constare arbitror, quæ materia Catholicæ medicinæ sit, similem nimirum eam esse materiæ creationis macrocosmi & microcosmi, seu limbi, quatuorq́ Elementorum qualitates in se habere, non tamen corporali sed spirituali modo, continereq́ in se omnes facultates & virtutes superiorum & inferiorum. Quis igitur dubitabit omne genus morborum hoc catholico ejici & curari, constantemq́ sanitatem usque ad prædestinatum vitæ terminum conservari posse. Postremò ut id quoq́

Colophonis loco adjiciam, ex his, quæ de generibus Medicæ artis in medium adduximus, facilè quis intelliget, quo loco hic liber practicus Medicus habendus sit, eum nimirum ad particularem Medicinam referendum esse, & partim Galenicum, magna tamen ex parte Chymicum esse, quod singulis morbis curandis medicamenta Spargyrica arte præparata aßignata sint. Universalis enim Medicina omnem omnium morborum curationem unico Catholico absolvit & perficit. Vale igitur & vive lector benevole, & nostrum studium æquißimis mentis oculis aspice.

CAU-

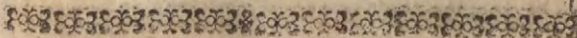

CAVTELA.

PRimum necesse est in omni ferè genere morborum, si aliâs Chymica hujusmodi cum fructu & utilitate quis adhiberi tentat, corpus priùs particulariter & universaliter evacuetur & purgetur. Illudq; vel per excrementa & sedes, vel alio aliquo vomitorio medicamento: prout cujuslibet hominis natura patitur & admittit. Inprimis verò in Chronicis morbis. Tunc enim majori quid commodo & securitate in ijsdem potest præstari.

Deinde: requiritur etiam, morbo depulso vel curato, medicamenta iterum

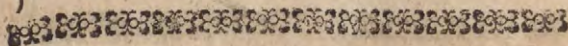
rum confortantia, quis pristinis & amissis viribus nanciscatur corpus debilitatum, adhibeantur.

Tandem: quælibet Chymica ita sunt præparanda, ne temerè prætereundo materiam peccantem & corpus & totam Naturam labefactent, corrumpant atque frangant, sed morbum duntaxat spectent, investigentq́. Quod equidem Practico Chymico præ cæteris considerandum puto: ne fortassis per se ipse tantùm, sed etiam unà Chymica in contemptum & opprobrium eant medicamina.

Item:

DE OLEO EIVSQVE VERO USU.

Inter cætera Chymiæ olea, quoniam non

nõ infimum locum obtinet ⊕, æquum est quoq; ut ejus usus & verus administrandi modus non ignoretur. Accipe igitur ovum vel vitrum, magnitudine ovi, infunde vinum vel aquam vel alium quem purissimum liquorem morbo non ineptum. Eoq; facto, infunde oleum ⊕, ut nanciscatur eo sapore, quo acetum, quod sua præ acritudine potest hauri. Etenim sapor, si dulcis, nimis remanet, haud potest oleum exquisitam operationem suã habere. Si verò nimis est acetosus, Naturæ implacabilis est & ingratus. Quod si infudisti, sepone ad semihorulæ spacium, ut fiat inter duo ista corpora vera unio. Tunc ægroto administra mane & vesperi. Mulieri autem non item, ut nec infanti, Dosis sit v. vj. vij. viij. & non amplius, pro

d con-

constitutione corporum. Post hæc sit jejunus ægrotus, usq; ad tres horas, nec cibo potuq; utatur. Licet etiam uti ante prandium, imò & vesperi: quo tempore cruditates quam optimè consumere videtur ventriculi.

Sciendum quoq; , medicamentis illis, quis crebrò quis utatur, præsertim Cronicis in morbis, Naturam assuefieri tandem, & ventriculum longo usu pro cibo suscipere. Propterea varietas medicamentorum adhibenda, qua si quis non valeat, tunc ad minimum Dosis superior augenda. Nimirum: seniori gutt. xx, juniori x, vel xiiij.

DOSIS seu MODVS ADMINISTRANDI.

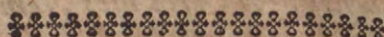
In febribus: Ante Paroxismum.

Gutta: Sine intermissione.

Icte-

Ictericia: Ad tres dies, ſemel in die.
Hydrope: Ter in die
Contractura: Ter in die.
Ulceribus: Bis in die.
Vulneribus: Bis & ter ſecundùm vulnus in ſin. ſem.
Purgation. de nocte.
Menſtruis, juxta tempus ſuum.
Colica: ſemel aut bis in doloribus.
Vertigine: ſine intermiſsione.
Peſte: ſemel intrà & extrà.
Apoſtem: Cottidiè bivies. Si bis adminiſtrationibus non juvatur, derelinquatur.

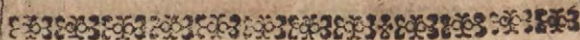

ENODATIO vel SIGNIFICATIO CHARACTERUM Chymicorum in hoc libro.

☉		Aurum.
☾		Luna.
♂		Mars.
☿		Mercurius.
♄		Saturnus.
♀		Venus.
♃		Jupiter.
♁		Antimonium.
⊖	id est,	Sal.
🜖		Victriolum.
🜍		Sulphur.
🜉		Spiritus.
🜊		Acetum.
☿🜂		Mercurius sublimatꝰ.
Q.E		quinta essentia.
△		Ignis.

Arri-

Arrige aures ad ea

Quæ Hippocrates li. de prisca Medicina suggerit, inquiens:

NEq; sicco, neq; humido, neq; calido, neq; frigido, neq; horum quoquam hominem lædi existimarunt, neq; horum aliquo ei opus esse. Sed quod in unoquoq; potentius esset, & supra naturam humanam, adeò ut ab ea superari non posset, id lædere censuerunt, & tollere conati sunt. Est autem valentißimum, inter dulcia dulcißimum; inter amara amarißimum, inter acida acidißimum, & quod in re quaq; summum est. Hæc enim in homine inesse, eiq; nocere videbant. Jn homine namq; inest & amarum, & salsum & dulce, & acidum, & acerbum, & insipidum, aliaq; sexcenta, quæ pro copia & viribus, varias habent facultates. Et hæc quidem mixtione & mutua inter se contemperatione, neq; cernuntur, neq; quenquã molestia afficiũt. At ubi horum quidpiam secretum fuerit,

& per se extiterit, tunc & conspicuum fit, & hominem molestia afficit.

Quare Aristoteles inter mala benè dixit.

OMnis Animæ potestas, alterius cujusdam corporis particeps esse apparet, ejusq; divinioris, quàm quæ elementa appellantur: Et quemadmodum nobilitate obscuritateve animæ inter se discrepant, ita & natura ejus corporis differt. Continet enim in se semen, cujusq; fœcunditatis suæ causam, nempe ipsum calorem, qui igneus minimè est, neq; id generis facultatem aliquam æmulatur, sed Spiritus qui in semine spumanteq; corpore coercetur, & natura quæ in eo est Spiritu, proportione respōdet Elemento stellarū. Quamobrem ignis nullum animal generat, neq; constitui quicquā densis, vel siccis, vel humidis videtur. At vero Solis calor & animalium, non modò qui in semine continetur, verùm etiam si quid excrementi sit, quamquam diversum à natura, tamē id quoq; principium habet vitale. Itaq; dura, mollia, lenta, rigida, aspera, levia, caloris & frigoris vi effici possunt: at propria cujusq; ratio & essentia, nequaquā ex Elementis emergit. ER-

ERRATA.

In Præf. D. T. b. 3. l. 16. quod in Marcasita. b. 7. l. 17. ultimum finem. c. 4. pag. altera. l. 13. præcavendi. c. 6. pag. alt. l. 10. vim. ibidem, pustulas. l. 14. cutem. P. 8. l. 10 Ol. Philosophorum.

Pag. 11. l. 10. Paracelsi. p. 15. l. 11 usurpatus. 16. l. 9. Ol. N. Mosch. an. ℥j. 22. l. 1. chirurgia. 33. l. 1. Infere. Cuscutæ Pimpinellæ. 50. l. 15. Phthisis. 53. l. 11. purgandus. 61. l. 21. Cohob. p. 66. l. 9. cort. l. 23. ⊕ 71. l. 8. Q. E. vini. 80. 6. singultum. 81. l. 21. Mastichini an 82. l. 2. ✝ ⊖ Com. 85. l. 6. Ad tactum remanent foveolæ. Ventr. 90. l. 10. Hyposarcam. 96. l. 14. ⊕ in aq. rosar. p. 100. l. 4. Ol. ⊕ cum 107. l. 20. Rhetico. 119. l. 11. Artemisiæ an. ℥ j. 126. l. 23. inungantur. 142. l. 17. alvus. 143. l. 4. eo locus 153. ult. R. Vngventi. 154. l. 14. putrefactam & mortificatam. 184. l. 8. g. III. vel IV. 198. l. penult. degeneratio. Cætera æquus videat lector.

LI-

LIBER PRIMUS DE MORBIS CAPITIS.

AD EXTIRPANDOS CRINES.

℞. E. ♉.
☿ vitæ
Ol. ☿
Balsam. ex ⊖
Ol. auripigmenti.

CONTRA CAPILLORUM CASUM.

⊖ nitri, cum vino malvatico, *Sæpius hoc laventur capilli.*
Persicariæ
☉ potabile.

CAPILLOS CANOS REDDENTIA NIGROS.

Oleum ⊕. *in aqua Zacchari candi mixtum, laventur capilli sæpè.*
Colocynth. *in lixivio posit.*

CAPILLOS FLAVOS REDDENTIA.

⊖ Petræ

⊖ Petræ & lupini, in aqua calida'
Sæpius laventur crines.

NOTA.

Sæpiùs laves capillos lixivio, in quo decocta sit herba Cichorij, *à seipsò siccescere eos sine.*

VEL:

℞ Calcis & Cinerum tamentorum vitis an. p. æq. F. *ex ijs lixivium forte. Hoc sæpiùs crines come, & per se sicce. scere permitte.*

APHTHAS.

Ol. ♆
℈. E. ♆
⊖ contusum, humectatum *intingantur in eo titivillitia illis q, & illi. n. tur.*

CONTRA FURFURES.

⊖ Absynthij
℈. E. vini
Ol Granorum lauri.
Mastycis.
✢⊕ *sæpius inunctus.* ℥ ſs.

ALOPECIAM QVÆ MVTATUR INTERDUM IN LEPRAM.

Vapor ⊕ ex coctione.
Ole. ♁
Petrolei. *loto priùs capite ex lixivio.*
Arsenici.
Q. E. vini.
Aq. ☿
Ferrum Philosophorum.
Ol. tartari. *per descensum.*

THYRIAM SANANS.

☉ potabile.
♁.

PEDICULOS PHTHIRIASIN.

⊖ Levistici
Imperatoriæ.
Ol. ♀. *pannum ex lana confectum intingito in eo.*
Auripigmen.
Q. E. vini.
Oleum laurinum, *Illitum.*
Cocculæ delephant.

AD FACIEM DEALBANDAM.

Ol. Talci.
Tartari.
Aq. lactis caprin.
Florum sambuci.
Ol. myrrhæ.
⊖
♄
Hyssopi *cum aqua rosar.*

RUGAS DEPELLENTIA.

℞. E. Vini. *facies eâ lavetur.*
Ol. Tartari. *per descensum.*
Ol. Talci.

NATURALEM FACIEI COLOREM REDDENTIA.

Ol. ⊕ *in vino malvatico.*

Item:

Sanat etiam hoc modo intima corporis ulcera.

Balsam. ⊖
⊖ commune.
Ol. Tartari *cum ℞. E. vini.*
Laurini:
℞. E. ♉
Aq. ☿.

MACULAS IN FACIE.

℞. *E.* vini.
Ol. ♀.
Hyssopi *cum aqua rosar.*
Cinamomi ⎫
Lauri. (*rum* ⎬ *sæpiùs ungatur facies.*
⊕ *cum aq. flor. faba-* ⎭
Ol. Petrolei. *Inungatur locus adfect.*
✝ ⊕ *cum aq. fabarum, sæpiùs impositus.*
⊖ Absynthij.

CAPUT PURGANTIA.

Ol. succini g. ij.
Perlarum.
Cinamomi.
⊙.
Garyophil.
Majoranæ g. iij. *in aq. Betonica.*
Fœniculi g. v.
Anisi.
Balsam ex Aloë.
Extr. Storac. calam. & myrrhæ f. pilul.

CAPUT CONFORTANTIA, ET cerebrum excalfacien.

Ol. carvi
Cinamomi. *naribus inditum.*
♆
Liq. Perlarum
✝ Succini.
Liquor corallorum.
Cristallorum. *Dosis g.* xv.
Vomitorium ex ⊖ Angelicæ.
Ol. succini.
Fumus ex myrrha *narib. excipiatur.*
Ol. Melissæ g. vj.
Anisi g. IX.
De lateribus. *naribus inditum.*
℞. *E.* vini. *sæpius eâ lavetur caput.*

CAPITIS DOLORES SEDANTIA.

Ol. fœniculi.
⊙ Potab.
⊖ Pimpinellæ.
Plantaginis.
Persicariæ.
Liquor crystallorum.
✝ ⊕ ♀
Ol. ⊕ *vel etiam cum aq. flor. sambuci.*
♁

succini.
Anisi, *naribus inditum*,
Fœniculi
Hyssopi.
⊕ *cum corserv.Beton. rosarum.*
Laudanum opiatum.
Panchymagogon ℈j.

CEREBRUM PURGANTIA.

Vomitorium de ⊕
Purgatur etiam per Elleborum & *fol. Persica.*

CEPHALALGIAM.

Panchymagogon.

HEMICANIAM.

Panchymagogon ℈j.

MANIAM.

Maniæ sedes est in cerebro, & vocatur: die Tobesucht.
✠ ⊕ *in aq. Pulegij.*
℞ Rad. flammulæ recentis vel in aceto imbibitarum.
Flor. flammulæ recentium vel imbitorum ana ℥ j.
Pinguedinis Meulánder. ℥ ß.
Cantharidum ℥ v.

Fermenti.

*A*ceti an. q. f. F. *unguentum & superimponatur. Arefactum rursus madefiat aceto.*

EXPERIMENTUM.

⊖ *A*ngelicæ. *purgat cerebrum.*

*A*qua florum Cheiri, *bibita.*

Epilepsia per Mineralia auferatur.

Specificum Diaphoreticum.

Ol. phlorum. *nares eo inungantur.*

Hyssopi g. IV. vel VII.

Melissæ g. VI. *Frons eo inungatur.*

Iuniperi, *in aq. Peoniæ vel florum tiliæ.*

Mithridat. *dentibus illitum.*

Aqua lavend. compos.

Liliorum convallium.

Panchymagogon ℈j

Ol. ⦶ *cum hyssop.*

♉.

Q. E. ♉.

✝ ⦶ ♀.

Q. E. Ellebori nigri.

⊖ Pimpinellæ.

Ol. anisi.

Fœniculi.

℞. ℰ. vini.
Criſtalli de ☉
Ol. Succini g. III. *vel etiam plura in aquis caput reſpicientibus. Inungantur item eo arteriæ.*
℞. ℰ. corallorum.
☉ Diaphoreticum.
Ol. de lateribus.
⦶ ⊕
Ol. ⊕ acre & dulce.
N. Moſchat. *Membris inunctum.*

MELANCHOLIAM CURANTIA.

☉ Potab.
Liquor ☉.
Materia perlarum.
Eſſentia Croci
Macis.
Corallo.

PRÆSERVANTIA à MELANCHOLIA.

☉ Potab.
Ol. ☉
Argenti.
Ferri.

☿
Cupri.
♄
Stanni.
Q.E.☉
☾
♂
♀
♄
Stanni.
Ol. ⊕
Tartari.
🜄
Solutio Corallorum.
Criſtallorum.
Gemmarum.
Perlarum.
Q.E. Meliſſæ.
Chelidoniæ
Carolinæ
Ellibori utriusque
Opium magnum.
Anodinum ſummum.
Q. E. Opii.
Papaveris.

Lolij.
Iusquiani.
Aq. vitæ.
Aurea.
Caponis.
Solvens.
Elix. corporis.
Tinctura rebis.
Elix. tinctur.
Proceden.tincturæ, *Pararelsi, de morbis amentium.*
℞ Corall. ℥ iij. Visci quercini, hypericonis an. ℥ iv.
Storac.calam.Laudan.gum.an. ℥ xvj.
Urinæ destillatæ ℔ ii. *Reduc in decoctionem clausô alembico per diem & noctem destilla.*
Ol. ⊕ *cum aq. Borrag. & Bugloss.*
Q.E. Corall.
⊖ Gratiolæ vel gratiæ Dei.
Plantaginis minoris.
Q.E. vini.
Coralli.
Perlarum.
Ol. sucini g.vj. *cum aq. rosmarini.*

Melissæ

Melissæ, g. vj.
Nucis moschat. gr. vj.
Fœniculi.
♁ ⊕ g. IV. *cum aq.* ⊕
Crocus *summa medicina tristitia.*
Ol. croci.
Diaborraginatum.
Diabuglossatum.
☿ malvæ,
Rosæ,
Magisterium Abórmacis, sive
Corall. rub.
Turbith ☽
hyoscyami.
Diasena Nicolai.
Magisterium ex Kibric.
Ol. Solis.
Besacharis.
Nucis myristicæ
Turbith ♀.
Succus aristolochiæ albæ.
Dianthos Nicolai.
⊖ Solis.
Balsam ♎
Ol. Persicariæ.

Florum thym.
Saurôl ex moscho.
Ol. Garyophil.
Principio etiam secari potest vena cordis aut media, & post hanc basilica in sinistro brachio aut vena pedis sinistri, item cephalica in dextra manu.
Lapis lazuli *gestatus.*

PURGANTIA EAM SUNT:

⊖ Comune.
Ol. ⊕. *cum aq. Buglos. & Borrag.*
℈. ε. Corallor.
☉ Potab.
⊖ Gratiolæ.
Plantaginis.
℈. ε. vini.
Ol. Croci.
Melissæ. g. vj.
succini g. iij *in aq. rosar.*
Panchymagogon. ℈j.
Ol. N. mosch. dest. g. vj.
Fœniculi.
⊕ *cum aq. lavend.*
succini *in aq. tiliæ.*
Extr. corall. *in aq. rosmar.*

CIENTIA verò MELANCHOLIam & triſtitiam hæc ſunt:

Opiatum primum.

Lolium purum.

PHANTASIAM CURANTIA.

⊖ Plantaginis

Coralli rubei.*geſtati.*

Ol. N. moſchat.

Ol. Thymi

Meliſſæ.

℞. E. vini.

Balſam. ex aloë.

℞. E. ☽.

✛ ⊕ *cum ol.* hartſhew g. iv *& ejusdem Aqua cautè tamē adhibendus.*

℞. *E.* Perlarum.

Ol. Meliſſæ g. vj. vij. viij.

Fœniculi.

Thymi.

Succini.

HILAREM ANIMUM REDDENT.

℞. *E.* vini.

Extr. corallor.

lingva ſerpentis *geſta.*

MEMORIAM CONFORTANTIA.

Ol. succini. *olfactum.*
℞. E. vini.
Ol. ⊕ *cum Arotho & fœniculo.*
de lateribus. *cervix eo inungatur:*
N. mosch.
⊕ *cum aq. fœnic. vel fumar a:*
Melissæ.
✢ ⊕ *cum oleo fœnic. vel aq. fœnicul-* g. vj. *sæpius usurpatum.*

CONTRA VERTIGINEM.

Ol. succini. *in vino vel aq. Beton: vesper sumptum.*
℞. E. vini.
Ol. anisi.
⊕.
⊖ Garyophil.
Plantag.
Ol. Garyophil.
♉
⊖ Pimpinellæ.
Magisterium perlarum.
Cristalli *gestati.*

O

Ol. de lateribus.
Panchymagogon.
℞. Pulv. hier. f. ʒj.
Species Diaphæn.
Diambræ.
Diamosch. d.
Macis.
Sem. peon.
Ol. N. mosch. ʒj.
succini g. v. F. *unguentum ad somnia.*
℞. Ol. N. mosch. ʒj.
Ambræ justæ g. vj.
Nigræ g. iij.
Mosch. g. vi.
Zibethi g. x.
Ol. lilior. convall. g. iij.
succini albi g. ij. M.
Signetur *unguentum ad vertiginem.*
℞. Pulv. citoniorum ℥ j
Galangæ ʒj.
Coriand. ʒ. jv.
Macis.
N. mosch. an. ʒj.
Masticis.
Sem. Anisi.

Foe-

Fœniculi an. ʒ ß.
Cinamomi.
Pulv. cort. citri, an. ʒ j.
Sacch. rosat. tabu. ℥ v. F. *trochea à prandio.*

℞. Ol. major.
succini albi
Lavendul. an. g. iv.
Sacchar. alb. ℥ iv. F. *rotula.*
Manè & vesperi una utatur rotula.

INCUBUM EPHIALTEN.

Ol. Piperis.
⊕.
succini.
✝⊕.
Ol. Juniperi.
Extr. corallor.

SPECTRA DEPELLENTIA.

Liq. corallor. ℈j. vel ℈ ß.
Coralli *gestati.*
⊖. &
Liquor. ⊖ vel Balsam. Item: Thuris.

EPILEPSIAM.

Si dubitas de morbo, injice viſcum quercinum offæ, ſine ſale. Si veſcitur tanquam ſalſam, certum eſt, cum eo morbo laborare.

Craneum hominis *in potu ſuſpenſum.*

CURA.

Duplex eſt Arcanum. Aliud vitriolatum g. iij. aliud ☿ ☉ g. iv.

Balſam. Aloes } *In nucha*
Myrabolanorũ. } *ſunt ad-*
Chebul. } *miniſtrã-*
Belliric. } *di.*
Indorum. }

℞. *E.* Corall.
Perlarum.
Ol. ☽.
⊖ ☽.
Ol. ⊖ *guttatim exhibitum* cranei hominis.
⊖ Plantaginis. (*majoris & minoris.*)
Ellebori

Euphrasiæ.
Ol. succini. *Infanti vix nato g. j. in lacte materno exhibitum*
de lateribus.
Vomitorium de ⊕ albo.
Ol. ⊕ *cum essentia peoniæ vel florum*
☿ Philosophorum. (*tiliæ.*
Ol. ⊕ *in aqua vitæ usurpatum præservat per totum vitæ curriculum ab Epilepsia.*
♃. cum *decocto peoniæ & Betonicæ*
Cinamom. *& aq. Cinam.*
Lavend.
Ruthæ.
Aq. theriacalis.
Ol. Cinamomi. *manè & vesperi in aqua sumtum.*
+ ♀.
Ol. Melissæ g. vj. vij. *per aliquot dies cervicem & tempora eo inungas.*
N. mosch. g. vj. vel vij *sumatur. eoq; etiam tempora inungantur.*
Carvi.

✠ ⊕. g. *j. cum ol. rutæ & aq. rutæ.*
Ol. saphiri.
♌ E. corall.
Ferrum philosophor.
⊖ Gratiolæ.
Crisinthæ.
♌ E. Perlarum.
Ol. ⊕. *in aq. fœniculi, vel Spiritus in aq. juniperi. vel etiam in Chelidoniæ aqua.*
☽ potabilis.
Ol. Anisi *naribus inditum.*

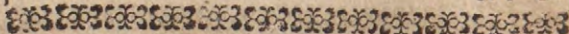
CATHOLICUM MORBUM sive HISPANICUM.

☉ potabil. g. IV. *in vino vel theriaca.*
⊖ Buxid.
Liquor. ☿.
Arcanum corallorum.
⊖ sydetitis.
Liquor ☽.

ANALEPSIAM & CATALEPSIAM.

Ol. ⊕.

*A*PO-

APOPLEXIAM. GUTTAM. PARALYSIN.

Gutta est paralysis & Apoplexia contractio membrorum.

Cura ejus duplex.

Physica partim: partim chirurgica. In physica ante omnia synovia consumi debet, & arcana adhiberi, quæ consumunt & confortant, & faciunt novam synoviam. Membra verò ijs remediis confortantur. Per ea remedia, qui suo calore ad id faciendum idonea sunt.

Unguentum.

In Apoplexia & Paralysi consumta ./· post paroxysmum.

℞. Ol. de baccis lauri.
Axungiæ castorij ex testiculis.
Liquor. de anacard.
Piperibus.
Granis Paradysi an. ℥ j.ß.
Euphorbij liquefacti q.s.F. *unguent.*

Post consumtum paroxysmum æger *decies eo uno die inungatur, & continuetur ejus usus* VI. *septimanis.*

Cura ex chiurgia.

Fieri debet primùm apertio & postea emplastrum imponi & aperiri usq; ad centrum morbi.

℞. De quatuor gummis majorib. an ℥ j.
Liquoris asphalti.
Carabe. an. ʒ ij.
Ceroti de minio ℥ iv. *Reducatur in Emplastrum.*

Membra ea quæ læsa & affecta sunt, Deo committantur.

Duplex sit medicamentum quod adhibetur. 1. confortantia ex essentia confortativorum ex mineralibus. 2. operans in membro affecto: idq; est Balsamus ex calidis factus.

Confortatio:

Aurum.
Gemmæ.
Perlæ.
Lapides.
Coralli.
♁.
⊕

Cam-

Camphora.
Mumia.
Spodium.
Plantag.
Cranium.
Aconus.
Unicornu.
Manna.
Majorana.
Sem. pæoniæ.
Radix piretri.
Fol. ellebori.

BALSAM.

℞. Castoreum.
Lavendula.
Lilium convallium.
Serpentina.
Sevi hircini.

Origo Apoplexiæ *est in cerebro.*
Paralysis *in nucha.*

CURA PER BALNEUM.

Balneum confice ex:
Agrimonia
Florib. lilij convallium.

Radic. hirundinar.

Thierfalch. *In hoc Balneo balneetur ægrotus & ungatur hoc subsequen. ti ungvento:*

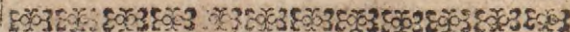
℞. Pingved. vulp. ℔j. adde
Castor destillati ℥ v.
Terebinthinæ destillatæ *cum pipe-recum* cantharidibus & baccis lauri ℥ vij ſs. F. *ungventum.*

Vitriolum est summum arcanum in cerebro. Distilla per retortam vel descensum, recipiens fit lacteus, tùm cessandum, liquor erit in fundo. In descriptione Ol. ⊕ Dosis phlegmatis est ʒj. semper antè paroxysmum. Si erit caducus de 20. annis ad 40. ministra liquorem. Dosis liquoris ℈j. Oleum detur illis, qui ultra 40. annos hoc morbo laboraverunt. Dosis g. iij. Si morbus habere potest exitum, tollitur paroxysmus. Exitum a. petit in capite. Manna ./· ros exiccatus, si separetur purum ab impuro. Thereniabin ./· Tron.

C U R A.

Serum ex lacte ovil. *prodest,*
Beta.

Folia

Folia Ellebori nigri.
Cranei alkali & sangvis humanus *prosunt.*

Cautela.

Abstineat à fructibus Aromaticis, à Rapis albis.

Pastinacas }
Cuminum. } *admittat.*
Fœniculum. }
Camphor } *coagulant aërem ad tē-*
Spodium } *pus*

Manna præparata. Dosis g. iij.
Balsam, ex galbano, *post paroxysmū eo inungatur nucha.*
Therenabin.

Experimentum in Caduco.

℞. Sang. human. de sano homine vel captivo.

Digeratur per VI. septimanas, tunc fit coloris aurei.

Hujus singulis Mensibus tempore plenilunii sumatur ℈j. & continuetur per XII. Menses. Tunc adest vera cura.

Pyrethrum & pœonia destillata etiam curant. B 5 *Pro-*

PROBA.

An aliquis fruatur integra valetudine?
℞. Cornu caprini ℥ j.
Assæ fœtidæ ℥ ß. impone prunis ardentibus. Gustet caducus & statim concidet. Quod si non laborat hoc morbo, non cadit & verè curatus est. Jn *Epilepsia* non est scarificandum, phlebotomandum, neq; diætandum.

ATTONITUM MORBUM.

Ol. ⊕
Liquor. ☽.

LOQUEL*A*M RESTITU*E*NTIA

Ol. ⊕ *in aq. rosar datum.*
succini. g. viij. *in aqua cinam.*
& lavend.
Nucis moschat.

SOMNIA HORRENDA & INSCITA.

Ol. anisi.
Balsam. ⊖.
*E*ssentia ⊙.
Perlarum.
Lapid. pretios. vel gemmarū.

SO-

SOMNIUM CIENTIA,
vel ad vigiliam morbosam,

Ol. sesami.
Peoniæ.
Succini.
Mandragoræ *temporibus illine.*
Laud. opiati g.iij.
Ol. ⊕ *cum lactuca & papav.*
♀
de laterib.
Anisi. g. v. s. ix.
✠ ⊕. ex aq. lacte papaverino *sæpius usurpatus.*
♀ ⊕ cum aq. artemisiæ vel hysopi vel salviæ vel papav.
Cinamomi. *caput eo inungatur.*

℞. Unguenti de alabastro ℥ j,
Ol. N. mosc. ℈ *j.*
Opij g iij.
Ol. Nymphæ ℥ *j*. M.
Sign. unguentum ad somnum.

℞. Ungventum populion, ℥ j ß.
Ol. N. Mosc. ℈ j ß.

Opij g.iv M. F. *ungventum somni-ferum.*

Aliud.

℞. Ol. N. Moscat. ℥j.

Opij g. x.

Camphoræ g.ij. M. S.

Ungventum ad somnum.

Potio præparetur ex lacte papaver.

Notandum.

Applicatio ista ungventorum fieri primum debet, temporibus, fronti, arteriis in corpore & circa talos. Item: volis manuum.

LINGUÆ PARALYSIN.

Ol. Melissæ, *inunctum.*

☉ potabile.

SPASMUM CYNICUM.

Ol. de laterib.

Vires alicui subtrahens est

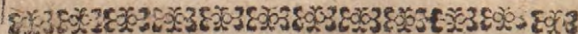
Q. E Karlinæ.

RISUM MOVENTIA.

☉ potabile.

Ambra acuata.

Cor-

Cordiale grave.
Magiſter. croci.
Manna.
Macis.
Lætitia ♀ Theoph.

TUMOREM LINGUÆ.

Ol. Meliſſæ.
♆.

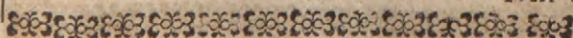
CATHARRHUM SEDANTIA.

ϴ comune.
Ol. ⊕. *Penna in id intingatur & epiglottis inungatur, caput inferiora versùs flectatur & tunc exit phlegma, quod ſi ſequetur ſangvis, ceſſandum.*
Extr. ſtorac. & *myrrha. f. pilula.*
Ol. carvi.
✢ ⊕. *pro ſternutatione cum* ♀. *E. garyophil. Candela pro fumo ex* ligno Aloës, ſtoracis, Calamitæ. Aſa dulcis, garyophil.

CATARRHUM & CAPUT CURANTIA.

Ol. ⊕ *cum aq. menthæ.*

Ani-

Anisi.
♄.
Q.E. ♁
Panchymagogon. ℈j.
✝ fuccini.
Ole. ♁
Ceræ.
Arsenici.
☿ Philosophorum.
Laud. opiat.
Ol. macis.
Succini & Garyophil. *sumtū.*
Juniperi.
Carvi.
℞. Flor. ♁ g. v.
Theriac. opt. ʒ ß.
Conserv. rosar. ℈ iij. F. *sudoriferum. Postea haustum sume vini.*
Ol. fœniculi montani.
Q. E. vini. *Si à frigida caussa oriatur catarrhus.*
⊖ Levistici.
Carvi. *in nares cum aqua attractum.*

Criſtalli de ☉.
Euphorbium, *pro pulvere ſternutatorio.*
Ol hyſſopi. *Decidant guttæ ejus in lapides calidos & attrahantur in nares.*

FACIEI TUMOREM vel Hydrocephal.

Ol. ♂.
Criſtalli de ☉.

TUMOREM CAPITIS.

Ol. hyſſopi. g. vi. viij. vij.

DE OCULORUM AFFECTIBUS.

VISUM CONFORTANTIA.

Ol. ⊕ *cum aq. fœnic. ſumtum.*
✠ ⊕ *cum eſſent. euphraſ.* g. xi. & *aqua euphraſ. ſumtus.*
Ol. fœniculi.
Humor *Valeri: oculis inflatus, prius in ore maſticatus.*

OCULOS HEBETES CLAROS REDDENTIA.

Magiſterium perlarum.

⊕ Album *cum aq. chelidon. vel verben. vel rosar.*

⊖ verbasci g. j. *oculis inditum.*

⊖ Chelidoniæ.

℞.. ℰ. ☿.

⊙ potabile.

⊖ Centaurij.

Euphrasiæ.

Nitri *cum melle rosar. vel vino malvatico.*

⊕.

Commune.

Ol. Cinamoni vel garyophil. *in angulos oculorum.*

Fœniculi.

succini *in aq. Euphras.*

Arcanum corall.

⊖ cum lacte super marmore tritum *oculi eo inungantur. prohibet oculorum unguem.*

ÆGYLOPAM.

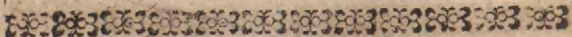
⊖ Imperatoriæ.

Borraginis.

Hypericonis.

Melissæ.

Cu-

Pimpinellæ.
Aes Philoſophorum.
Ol. ♂.
Auripigment.
Eſſent. ♁.
⊖ nitri præpar.
Ol. ⊕.
⊖ ⊕.
☿ Philoſophorum.
☉ Diaphoretic.
Aes ♀.
Ol. ♀. cum oleo communi & cera g. x x. *f. ungventum.*
Turbit. ☉ g. iv.
Ol. ſuccini g. vi.
Juniperi. *inunctum.*
℞. ⊖ nitri.
Terebinth.
Minij. F. *emplaſtrum.*
⊖ veronicæ.
Criſtalli de. ☉.
Q. E. corallorum.
Ol. de lateribus.
Meliſſæ. ſæpè *emplaſtri inſtar illitum.*

Q. E. 🜍
Ol. 🜍.

CATARRHACTEN. OEDEMA. SUFFUSIO:

Ol. ♉.
⊖ imperat.

RUBOREM OCULORUM.

⊖ Cum myrrha & melle.
Aq. jecoris g. iij. *mane & vesperi oculis illita.*
Ol. fœniculi.
Succini.
Perlarum.
Q. *E.* vini.
🜊 🜕 cum Q. *E. Euphras. & aq. Euphras.*
Corall. rubei.
⊖ Cornu cervi.
Essentia corallorum.
Ƶ Philosophorum.
Ol. ⊖.
🜕. Album *cum aq. rosar.*

PTE-

PTERIGYUm. UNGUEM OCULORUM.

Ol. ⊖.
⊕.
Epatis galei fluvialis (Ahlraupen oder Quappenleber öhl)
Ol. succini g. ij. oculis inditum.
♀.E. vini
Ol. Chelidoniæ.
Aes ex ♀.
Stannum philosophorum.
⊕ Album *cum aq. rosarum.*
Tutia.

OCULORUM MORSIONEM.

Ol. nucis mosch. g. v. vel vj. *aliquoties sumtum.*
⊕ album *cum aq. rosar.*

CATARRHOS FRIGIDOS AD OCULOS.

Ol. de laterib. *inunctum.*
Succini.
Nucis mosch.

IMPETIGINES.

Ol. ♀.
⊖ commune.
Oxalma.
⊖ nitri.
Aes philosophorum.
Brodium ⊖ olivarum.

GUTTAM CURANTIA.

℞. Liq. oryzei ℥ ß & Kist. ℈. g. xv.
perlarum orientalium ℥ ij.
Alkool vini essensificati ad pond.
omnium. Reduc. ad formam.
Dosis à g. iiij. usq; ad X. *Hoc medicamen in os infundi debet, ut confortetur cor, cerebrum & hepar.*
Gilla in caduco. (alijs.
Cura reperitur perfecta in ⊕ &
Craneum hominis *est experimentũ.*
⊖ cranei hominis.
Ol. cranei hominis.
Q. E. ⊙.
Turbethum minerale g. IV. *in aq. cardobened. vel peoniæ vel cerasorum.* addit. ✢ ⊕.
Liquor.

Liquor. amethisti & oleum.
Smaragdi & oleum.
Turcois & oleum.
Ol. cristallorum.
Perlarum.
☉ potabile.
Terra sigillata.
⊖ centaur. minoris.
♌.ε vini.
Ol. ⊕ ♀ *in aq. vitæ.*
N. mosc. g. VI.
Anisi g. VI. IX. X.
Hyssopi.
Magisterium perlarum.

DE NARIUM AFFECTIBUS.

OLFACTUM DEPERDITUM RESTITUENTIA.

Ol. Cinamomi.
Magistrantiæ.
Succini.
♌.ε. vini *In cochleari uno aquæ rorismarini.*
✢ ⊕ g. iij.
Ol. Garyophil. in lacte *cannabino prius sternutatorio specifico usurpato.*

SANGVINIS è NARIBUS FLUXUM.

Laudanum opiatum.
Ol. ⊕ *cum rosis.*
Succinum. *capiti illitum.*
Nitrum mixtum. vel:
Asa fœtida.
Ol. carvi *naribus intrusum.*
*A*q. frigida.
Ol. ⊕. si *à calore oriatur.*
☿ Philosophorum.

FOETOREM ANHELITUS. hoc est, quando stercus rursus ascendit in stomachum, undè oris fœtor.

⊖ Imperatoriæ.
Persicariæ.
℞. ℰ. vini.
Ol. ex silicibus.
Mastyx masticat.
Ol. hyssopi. *In liquore aliquo sumtum.*
Anisi.
Moscardini albi vel rubei.

Gary-

Garyophil. *mastlicat.*
Coriandrum.

Cura carminativa est per Diacyminũ: per clysteres non debet fieri.

℞. Aq. de fecib. vini ℥ vij.
Tartari communis ℥ vi.
Mumiæ ℥ ß.
Mellis despumati & collati quantum sufficit.
Fiat mixtura in forma *electuarij.*
Dosis est à drachm. iij usq; ad vij.

Cura altera æstivalis, quæ recipit:

℞. Mastyc.
Been albi.
Bezoar an. ℥ ß.
Sem. anethi.
Carvi.
Amomi an. ℥ j.

Succi limonum, quantum satis erit pro in corporatione formētur *boli*. Dosis drachma dimidia.

Usus cottidianus succorum ex limonibus aut arcanis *impedit generationem hujusmodi tartari in intestinionis & generatum resolvit. Reducantur ad quartum gradum Spagyrorum.*

ULCERA aut FOETOREM NARIUM.

Ol. ♎. g. x. *cum tinctura perlarum sumtum.*

Ceræ.

Succini.

Arsenici.

℞. E. vini.

Ol. auripigm.

Aes Philosophorum.

⊖ imperat.

Ol. ♄.

ORIS FOETOREM.

Brodium ⊖ olivarum.

Flor. ♉.

Ol. Garyophil.

POLIPUM.

est ulcus in naribus.

Cura ejus fieri debet incisione & applicatione oppodeltoch. Quod præcipuum apud Paracelsum est ungventum.

℞. De quatuor sem. incarnativ. ℥ ß.
Ceræ,
Colophoniæ an. ℥ ij.
Picis navalis ℥ iij. *Emplastrentur.*

DE AURIUM AFFECTIBUS.

AUDITUM RESTITUENTIA.

⊖ Plantagin.
♀. E. perlarum.
♉
Ol. de laterib.
⊖ Picis.
Cuscutæ.
♉
♀. E. vini. g. j. *manè & vesperi inditum in aures.*
Ol. de myrrha. *In aures instillatum & in ore retentum.*
Terebinth. s. & compos.
Laurinum *infusum in aures.* Item:
Petrolij,

Amygdalar. amar.
Juniperi.
Fœniculi *sumtum & in eo quoque parotides inuncta.*
Ol. hyssopi. *In aures cum gossypio inditum & fumus ejus in aures exceptus.*
⊕. cum aqua sigill. salamon' mixtum, *auditum & tempora eo inungantur.*
℞. Ol mastycis destil.
Succini destillat an ℨ. *ß.*
Misce.

AURIUM TINNITUM.

Ol. de laterib. *aurib. inditum.*
Hyssopi *fumum ex calido lapide excipe narib.*
Anisi.
✠ ⊕. *in aq. pulegij. Prius usurpato sternutatorio Paracelsi.*
Nitrum mixtum. *Cum succo foliorum & Baccar. hederæ, cum oleo amy-*

amygdalar. amar. camomill. violar. rosar. tepidè.

VERMES *A*URIUM.

Brodium olivarum *cum ficub. contusum impositum.*

⊖ Carvi.

Ol. de laterib.

AURIUM DOLOREM.

⊖ commune. *cum aceto impositū*

⊙ Potabile.

AURIUM ULCERA.

Ol. ⊖.

DE AFFECTIBUS DENTIUM.

DENTES PROVOCANTIA INFANTIBUS.

Corallia *de collo suspendantur.*

Lacte canino *gingivæ illinantur.*

Item:

Cerebro Leporis.

DENTES EVELLENTIA sine INSTRUMENTIS.

Ammoniacum. *mixtum cum succo hyoscyami & dentib. impositum.*

Lac

Lac ciulæ. *mixtum cum ammoniaco & redactum in pastillos, ingestumq; in dentem cavum, excidere dentem facit sine dolore. Sæpè expertus.*

DENTIUM DOLORES SEDANTIA.

Ol. ♀. g. iij vel. IV. *In decocto menthæ crispæ calido decidant, & teneatur in ore calidè.*

⊖ nitri cum pipere *in vino coctum teneatur in ore.*

Ol. ⊕.
Succini.
Garyophil.

Ol. ⊕. cum aq. fort *cum gossyp. dentibus imponatur.*

℞. E. vini.
?. cum aq. vitæ.

Ol. de laterib.

⊖ Camomillæ. *Gargarismus fiat ex eo.*

Acetum vini. in quo *quatuor silices extincti fuerint, in ore teneatur.*

Succinum cum z. z. in aq. rosar. coctum.

Ol. hyſsopi. cum vino vel aceto roſaceo, *calidè in ore teneatur.*
Ol. Petrolij.
Sem. al*kekengi*.
℥.
Radix. hyoſcyam. in aceto cocta.
Cortic. acat. *in vino cocti teneatur in ore.*
Particula radic. irid. *imponatur dentibus.*
Fumus item ex Galbano.
Laudanum, *teneatur ore.*
Lac lathyridis *dentibus inditum.*
Ol. Camphoræ goſsypio *exceptum & denti cavo inditum.*

TUMOREM GINGIVARUM.

Brodium olivar. *Sæpiùs laventur*
℞. Sandarach. *gingivæ.*
Herb. ſalviæ.
Cruciatæ.
Cort. acat.
⊖ parum. coque in vino veteri.
In ore teatur & lavetur eo.

GIN-

GINGIVAS DEPERDITAS.

Mastyx *mastycetur.*

AD DENTES FIRMANDOS.

Brodium oliv.
Sæpè teneatur in ore.

DENTES VACILLANTES FIRMANTIA.

Acetum è squilla. *in ore retentum.*
℞. Gallarum.
Cort. granat.
Silic. F. *pulvis & adspergatur. dentib.*

DENTIUM STUPOREM.

⊖ Imperatoriæ.
Fœniculi.
⊖ Petroselini.
Syderitis.
Fumariæ.
Plantagin.
Garyophillor.
Euphrasiæ.
Ol. auripigment.
⊖ Armoniaci.

com-

Commune.

Brodium olivarum. *Sæpè os colluas.*

Ol. ⊖̄ nitri.

AD NIGROS DENTES DEALBANDOS.

Ol. 🜍 per campanam.

⊖. nitri præpar.

Ol. ſuccini.

Q. E vini.

DENTES. EVELLEN:

Q. E. meliſſæ.

DE FAUCIUM ADFECTU.

ARTERIÆ ASPERÆ OBSTRUCTIONES APERIENS.

Ol. fœniculi.

ALKOLAM. SQUINANTIAM SANANTIA.

Ol. ⊖ nitri.

⊖ Eupatoriæ cum melle roſat.

Plantaginis.

Hypericonis.

Perſicariæ. Aſa-

Asari.
Syderitis.
℞. ε. vini.
Ol. ⊕. cum aq. morsus Diaboli.
✠. ⊕ *bibitus in aq. levistici*. F. item *ex hoc gargarismus*

℞. ✠.
Mulsi.
Olei. M. f. *ungventum*.

ANGINAM.

Ol. ⊕ ex ♀.
Corall rub. cum succo Berberor.
Ol. hyssopi, cum aq. prunellæ. F. *gargarismus. vel caput, vextex & collum eo illinatur*.

℞. Mel rosar. ℥ j.
Pulv. myrrh. ℈ j.
Nucis mosc. ℈ ß.
⊕ alb. g. iij. f. *ungventum ad os*.
✠ ⊕. in aq. levistici. F. *gargarismus, quin & bibatur*.

LUEM UNGARICAM.

⊖ Gentianæ.
Centaur. minoris.

Plan-

Plantag.
Balſ. ⊖.

ARDOREM GULÆ.

Ol. ♆. Doſ.g, *iij* cum aq. abſynthij.
Panchymagogon ℈ j.
☉ potabile.
Ol. ⊕.
Succini.

GURGULIONIS AFFECTUS.

Brodium ⊖ armon. *gargarizetur.*
Aes Philoſophorum.
Ol. Aniſi.
⊕ cum aq. plantag.
Hyſſopi

AD TONSILLARUM INFLAMMATIONEM.

Ol. hyſſopi.
Aq. prunellæ.

AD STRUMAS.

Ol. ♆. *ſtrumis illitum.*
Fumus ex ſpongijs.

GUSTUM DEPERDITUM.

⊖ commune, &
Balſamus ejus.

LIBER SECUNDUS DE MORBIS THORACIS.

TUSSIM CIENTIA.

⊖ Commune.
Acetum *bibitum*.
Pectus ⎫
Caput ⎬ *à frigore non defensa.*
Pedes ⎭

Depellentia verò sunt:
℞. Spec. diamarg. frigid. ʒj.
Ol. succini g. v.
Sacchari. ℥ ij. M.F. *rotulæ*.

ASTHMA. ANHELITUM DIFficilem, undè Phtisis oritur.

Ol. Petrolij
✠ ⊕ cum tinctura garyophyll. & aq. garyoph.
Ol. succini g. iij vel IV.
⊙ Diaphoreticum.
Ol. Anisi.

Mo-

Moſcardini alb. & rub.
Fœniculum, aniſum & coriand.
ſacharo obducta *ſæpiùs comeſta*:
Item: garyophyl. Cinamom.
vel alia aromata uſurpata.

ASTHMA CURANTIA.

Si excernit, exiccandum: ſi non reſolvendum ſive relaxandum. In pingvibus Frigida ingeſta periculoſa.
✠ ⊖ purgat pulmonem.

Cura ſicca.

℞. Myrrhæ.
Thuris.
Aliptæ. Muſcat. an. ℥ *j*.
☿ vivi ℥ vi.
Colcothar.
⊖ fuſi ad medium pondus. Reduc per ſublimationem in pulverem. Doſis à ʒj. usq; ad ℥iii. vel. iv. quod ſublimatum eſt, ſumendum.

℞. Hujus ♎ ℥ j.
Croci orient. ʒ ſ.
Maſtyc. ʒ j ſ. p. Poterit etiam hyſſopi ʒ j. addi.

Cura reſoluta.

Elixir de tartaro crudo. Eſſentia vini eſſati & cum aquis ſeparatis à carnib. ſuis. Tartarus crudus ex vino albo, vel ſolus eſt ingrediens ad pulmonem & ad regiones pulmonis. Elixir ./· fermentum, ſi elixir redigitur, & purum ab impuro ſeparatur: impurum tartari eſt alkali.

℞. Tartari, contundatur, & in alkool vini imbibatur octies. Præparetur per alembicum, & redigatur in liquidum humorem (in quo liquore eſt alkali) & tunc ad eſſentiam ſuam perducatur. Tunc illum recipit, & ejus beneficio curatur. Doſis eſt à g. iv. usq; ad g. vij vel x. Sic etiam ulcera pulmonis curanda ſunt.

Eſsentia vini, Meliſſæ.
Abrotanum. *in oleo digeſtum & pectus eo inunctum.*
✠ ☉ cũ aq. pulmonar. vel epaticæ.

Flor.

Flor ♀, compos.
Balsam. ♀.

Modus curationis alius.

℞. Betonicæ.
Pulmonariæ.
Rad. ostrucij.
Polypodij. an part. æq. coqu.
adde Balsam:

♀ g. x x. *exhibe bibendum ægroto manè & vesperi, effectũ videbis admiratione dignũ.* Interim purgandus æger magisterio tartari vomitivo. Hic liquor ciet sudorem, aperit obstructiones.

⊖ Impertaoriæ. *manè sumatur contrà pulmonis & epatis putredinem & fœtorẽ oris.*

♌. ε. ♉.
Ol. Anisi.
⊖ Pimpinellæ.
Persicariæ.
Pentaphyll.

Bibatur continuè *aq. hordei. in qua ⊖ nitri dissolutum sit.*

Ol. ♀. cum sem. urticæ. & hyssop. *in vino.*

🜍 ⊕ est anodynon.
Ol. myrrhæ.
⊖ rub. ♉.
Ol. hyſſopi.
Fœniculi.
Nucis moſc.
+ Urinæ.
Q. ε. perlarum.
Q. ε. 🜍 in aq. hyſſop.
Lapid. lyncis Judaici, ſpongiæ, oculorum cancror.
Manna.
Crocus
Loch. de papav.
pulmon. vulpis.
Spec. diatragant.
Syrup. de glyzyr.
Sem. papav. alb.
Paſſulæ minor.
Sem. melon.
Aq. hordei.
Pineæ
piſtaceæ.
Amygdalæ.
Ol. amygdal.

Anisi.
Aq. rosar.
Extr. ireos.
Glyzyr.
Aq. tussilaginis.
Saxifragium.
Q. E. croci.
Butyrum.
Ol. fœniculi.
℞. Ol. amygdalar. ℥ ij.
Anisi. g. j.
zacchar. ℥ ß. M.

ANHELITUS DIFFICULTAT:

Cura ejus duplex. Una, quæ fit per resolutionem: altera, quæ per exiccationem. Et ea exhibenda sunt, quæ consumunt phlegma superfluum in pulmone. Ubi multum rejicitur per tussim, tùm exiccandum, sin minus, laxandum.

Cura sicca:

℞. Myrrhæ.
Thuris.

Alipt. mosc. an. ℥ j.
🜍 vivi ℥ vi.
Calcotharis.
⊖ fusi ad medium pondus. Reduc ad sublimationem in pulverem. Dosis ℈ j. usq; ad ʒ iij. vel iv.
℞. Hujus 🜍. vivi ℥ j.
Croci ℈ ß.
Mastycis ℈ j. M. f. pulvis. Dosis ℈ j. vel ij. vel iv. poter. etiam hyssop. ℈ j. addi.

Cura resoluta.

℞. Elixir de tartaro crudo.
Essentia vini essati, & cum aquis separat. à carnib. suis.

Præparatio in Asthmate.

℞. 🜍 fusi ℔ j.
Sand. rub.
Cupress. & pini an. ad pond. 🜍. F. stratum, redeat ad △ reverberationis. Tandem in alkali.
℞. Hujus Alkali ℥ x. myrrhæ ℥ v. sublim. F. medicam.
℞. Hujus 🜍 ℥ ß.

The-

Thebani correcti ℥ iij.
Theriac. q. s. f. Bolus. Dosis ℈j. vel ij. vel iij.

℞. ⊖ nitri.
Hyssop.
Ficus.
Brassicæ. F. *potg bis, ter vel quater.*
Q. E. vini.
✢ ⊕. in aq. enulæ vel Q. E. vini perlarum.
Ol. petrol. g iij. *intra corpus sumtum, & exteriùs inunctum.*
Anisi.
Fœniculi.
Bals. ♎. ℈ j. cum theriac. ℥ß.
⊖ Levistici.
Verbasci.
Parietariæ.
Extr. Veron.
Ireos.
Virici.
Enulæ.
Glyzyr.
Flor. ♎.
⊖ Borrag.

Centinodij.

Ol. ♀. cum sem. urticæ, hyssop. & vini.

Olivar.

⊕ in aq.rutæ murariæ.

Laud. opiat.

Ol. de silicibus.

Extr. storacis & myrrh.F.pilul.

Ol. de laterib.

Succini.

Myrrhæ.

Melissæ.

⊖.

Anisi.

⊕ cum aq. menthæ.

⊕ album quantit. nucis avell. *sumtum in jure pisorum & evomitum.*

✝⊕. cum aq.pulmonar.vel epaticæ.

♃.ε. Ambræ. *purgat pulmones.*

ASTHMA ex CAUSSA FRIGIDA.

Ol.petrolij. g. iij. *sumtum & pectori inunctum.*

Anisi.

Fœni-

Fœniculi.
Succini.
⊖ melissæ sylvest.
Chelidoniæ.
Balsam. ♆.
⊖ Persicariæ.
Centinodij.
♁.
⊖ Aristol. long.
Extr. storacis & myrrh. F. ex illis *pilulæ.*
Ol. cinamomi.
⊕. *in jure sæpè usurpatum.*

APOSTEMATA PECTORIS.

Ol. ⊕. cum aq. Chelidon.
✠ ⊖ communis, vel Balsam. g. iij. vel IV.

COMPRESSIONEM & DOLOREM PECTORIS.

Ol. ♆.
✠ Tartari.
⊖ Chelidoniæ.
Imperatoriæ.
Verbasci.
Persicariæ.

Q.E. ☿

Brodium olivarum.
Flor. ☿.
Ol. ex silicibus.
Myrrhæ.
Melissæ g. vi. vel vij.
Anisi.
Carvi.
⊕. cum aq. Basilicon.

℞. Carduum Mariæ, *torreatur & ter suffumigetur eo pectus*. Quod si nondum pus affuerit, liberabitur æger. Speculæ pennarum, *bibitæ*.

Brodium ⊖ olivar. *Calidè applicatum, compressionem & compunctionem tollit*. Si lentes huic Brodio incoxeris, *eoq. fomentato pectore, in forma emplastri illud imposueris*.

MAMMILLARUM AFFECTUS.

Ol. vitelli ovorum.
Pulv. .h. cardui Mariæ pro fumo.

LAC IN MAMMILLIS RETENTUM.

Expt.
R. In uxor. sua Brodio ⊖ communis. *fomententur & calidè imponantur mammillis.*

NB. Vernix emollit tumores, & prohibet affluxum lactis. Album coctum e

LAC

LAC IN MAMMILLIS AUgentia, exiccatum restituentia.

℞. ℰ. perlarum.
⊖. cristallorum.
Cristalli cum melle mixti.
Ol. fœniculi.

PLEVRISIN HYPOCHONDRIACAM CURANTIA.

Cura ejus duplex.
Ex tartaro & sileto.

Siletum est medicina composita ex tribus salibus.

Descriptio Diatartari.

℞. Tart. alb. ℔ j.
Granor. Junip.
Cichorij. an. ℥ iij.
Flor. camandeæ ℥ iij.
Aq. vitæ ℔ j. ß. Reduc in aquam. Dosis à ʒ j. ad ℥ ß. in vino malvatico vel aq. prunellæ. f. per cohor.

Descriptio D'amumiæ.

℞. Aq. prædictæ ℔ j.

Mu-

Mumiæ claræ ℥ iv. F. mixtura. Dosis à ʒ ß. ad ʒ j. manè & serò secundùm cohor. morbi. Alij ab ℥ ß. ad ℥ j.

Descriptio sileti.

℞. Diamumiæ ℥ vi.
⊖ Gemmæ colchator.
scis. an ℥ ß.
Aquar. melissæ,
Absynthij. an. ℥ iij. (alij ʒ iij.) F. mixtura. *Dosis à g. vij. usq; ad xiij.*

Compositum sileti.

R. Trium salium an. ℥ j.
Tartari utriusq; an. ℥ ß.
Mumiæ electæ ʒ j.
Aquæ melissæ.
Conserv. Buglofs. an. q. s. pro incorporatione. Distilla per alembicum. Dosis à ℈ j. usq; ad ℈ iij.

Cura pleurisis quæ in regione cerebri.

R. Laudani puri ℈ j.

Ol.

Ol. nucis mosc. g. iij.
Camphoræ g. vij. F. pilulæ cum aq. spiculæ. Dosis à g. VI. usq; ad vij. vel IX. secundùm cohor.

Cura specialis in plevrisi, quæ extrinsecè valet, fit per ungventum de murmentis, cujus compositio talis est :

R. Pingved. mumentor. ℥ IV.
Ol. laterini ℥ *j*.
Amygdal. dulc.
Laurini an. drachm. iij. F. *ungventum molle* S. A. cum modico ceræ.

Præservatio est:

Essentia ⊕.

Cura plevrisis ex cerebro :

R. ⊖ nitri ℔ *ß*.
Tartari crudi ℔ *j*. Distilla in sextum alembicum. *Dosis à* ℈ *j. usq; ad unc. ß. in aq. fontis vel bono vino, manè, noctè, in media nocte: Sæpè datum per Urinam purgat.*

Cura per Balsamum est ♃. ℰ.

Abrotanum curat pleurisin.
Flor. ♇. compositi.
Chamæcissus aceto coctus, *lieni imponatur, valet contra tumorem lienis.*

℞. ⊖ nitri ℔ ß.
⊕ crudi ℔ j. distilla vr. Dosis est à ℈ j. usq; ad ℈ j. ß. Administretur in aq. recenti, vel etiam optimo vino, manè, meridie & vesperi imò circa mediam noctem. Nam sæpiùs usurpari debet, quo urina rectè purgetur.

Additio.

℞. Hujus ℥ ij.
Aquæ regis ℈ v.
Alkool vini ℥ v. ejus dosis à ʒ j. ad ʒ v.
✢ Tartari ʒ j. vel ʒ ß. cum theriaca.
⊙ Diaphoreticum.
Balsam ♇.
Ol. ♇.

⊖ Po-

⊖ Polypodij
Chamomillæ.
Eupatoriæ.
Valerianæ.
Aristol. long. *cum mylio imposit.*
Ol. de myrrha.
Granor. lauri. *ab extrà inunctum.*
✢⊕ cum aq. carduibened. vel scabiosæ.
⊖ Plantaginis.
✢⊕ in aq. scolopend. vel plantag.
Ol. ♀ cum aq. Borrag. vel rutæ,
⊕ cum thamarisco.
⊙ potabile.
Ferrum philosophorum.
Cremor tartari.
⊖ Ononidis.
Parietariæ.
Fumariæ.
Ol. Garyophil. *aperit obstructiones lienis.*
℞. ε. vini. cum aq. scabios. scariolæ.

Ol. de laterib. *impositum.*
Nuc. mosc. distill. g. VI. *inunguntur item eo partes.*
Juniperi.
Macis. *lienis tumori impositum.*
Granorum lauri. *illitum.*
Herb. lonchitis.
Scolopendriæ.
Cart. tamarisci. s. agni casti.
Turbith minerale. g. IV. V. VI. *in aq. carduib.*
⊖ ☿ *cum ciceris jure.*
✢ ⊕. in essent. scolopend. vel plantag. *sæpiùs usurpatus.*
℞. ⊖ Absynthij.
Camomillæ an. ℥. ß.
Cremor vel flor. tartari. ℥ ß. F. *pulvis manè & vesperi pro quinq; dos.*
Ol. ⊕. *in conserv. rosar.*

EMPYEMATA.

Q. E. ☿.
Ol. hyssopi.
✢ vel ol. ⊕.

SPU-

SPUTUM SANGUINIS.

Ol. rosmarin. g. IV. *in aq. coton.*
Melissæ g. iij.
Succini g iij. in aq. *tußilag bis in*
Q. E. vini. (*die.*
⊖ Bursæ pastoris.
Gratiolæ.
Liquor. corallor.
⊖ Simphyl.
Asari.
Cornu cervi.
Centinodij.
Granatorum.
Gummi Arab. in aq. *rosar. vel pluvial. bibitum.*
Ol. ⊕ *cum aq. hypericonis.*

PHTISIN. TABEM vel MORBUM SICCUM.

Flor. ♉.
⊕.
Uti poteris & hoc ungvento:
℞. Axung. cervin. ℔ x.
Ol. de Baccis laur. ℥ vi.
Medullæ cervi ℔ ß.

Ol. Angel. ad pond. omnium.
Succi Endiv. q. s. pro decoctione.
F. unguentum ad spacium x. septiman utendum. Unge bis in die. manè & serò totum corpus. Hinc *Lava in aqua aceto mixta decocta, tunc restaurantur sensim.*

Descriptio Corallorum.

Corall. rub. & alb. ℥ vi.
Ol. de Camphor. vel liquor. spodij.
Sem. lactucæ an. ʒ iij.
Flor. ♉.
Croci ♂ an. ℥ j ß. Form. cum Tragacantho vel gummi Arabico trochisci. Dosis à drach. ij. usq; ad ʒ v. vel vi. *Hoc medicamentum tamdiu usurpetur, donec Urina non amplius habeat spumā, & donec ad pristinam redierit naturam.*

Alterum arcanum in hisce morbis est stybium. Quoniam Saturnum in hoc morbo dominantem, in stellam Veneris benigniorem transmutat.

Aliud experimentum:

℞. Ungventum ex pingved. murment. ℔. v. Me-

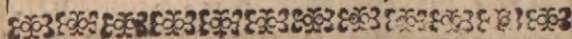
Medullæ bovis ℔ j.
Taxi. ℔ ß.　　　　　　　Omnium
Ol. amygdal. amar. ad pond. o-
Vini rub. q. s. pro decoctione.
Reduc in formam ungventi, quo utatur, donec urina mutetur.

Aliud experimentum in siccis morbis.

℞. Aq. rosar. q. s.
Herb. Valerian.
Arnoglossæ.
Allij an. q. s. pro balneo.

℞. ⊕ Albi.
Marcas. argent. an. ℥ ij.
⊕ communis.
Aluminis rochi. an. ℔ ß.
☿ vivi ℔ j. F. balneum. *Hoc balneo utatur æger decem hebdomadis, eo modo, quo cæteris vulgarib. Post usum balnei hujus per octiduum addatur carabe citrini triti.* ℥ j. *ß aut ultrà.* Hic morbus semel expulsus, non redit. Quod si in morbo consumto in poplitibus ragadia supervenerint, nullus est curæ locus.

Lumbrici terrestres. *In lacte caprino intrà corpus sumti*.
Flor. ♉.
☉ potab.
Diaphoret.
Liquor. perlar. ℈ j. vel ℈ ß. *in vino* (*vel aq.*
⊖ Pimpinell.
♌. *E*. vini. cum camphora.
Ol. succini in aq. *veronicæ vel absynthij vel scolopen*.
Melissæ g. vi. v. vel vij.
✚ ⊕. cum aq. *E*nulæ vel ♌. *E*. perlarum.

℞. Extract. ♌. *E*. ellebori nigri. ℨ ij. pro dosi in cerevisia calida vel vino cal.

Ad pulmonem.

℞. Flor. ♀.
Pulv. myrrhæ.
Aloe rosat. an. ℈ ß.
Ol. ⊕. opt. ℈ ſ. M. F. *pulvis*.

HECTICAM SENECTUTIS.

♌. *E*. perlarum.
Lapis philosophorum.

PUTREDINEM PULMONUM.

Ol. de myrrha.

🜍.

Succini.

Petrolij.

✚⊕.

♉.

Q. E. *cum aq. scabiof.*

COR CONFORTANTIA.

Ol. Cinamomi.

Garyophil.

⊖ Gratiolæ.

Melissæ.

Centinodij.

☉ potabile.

Q. E. ♉. *cum aq. vitæ.*

Ol. ⊕.

ex flor. Borrag.

De croco.

Succini.

Macis.

Granatorum.

Nucis mosc.

Extr. perlar.

Aq. cinamom.

Magisterium perlar.
Ol. ex saphyro.
silicibus.
Fœniculi.
Melissæ.
⊕. *in vino malvatico & aq (pimpinellæ.*
Coralli.
⊙ smaragd.
℞. E. Ambræ.

TREMOREM. PULSUM. PALPITATIONEM CORDIS.

Ol. succini.
⊕. *in succo rutæ & Basilicon.*
Perlarum. *in aq. liliorum comuni- (um.*
N. moscat.
⊙ Diaphoreticum.
⊖ Melissæ sylvest.
⊙ potabile.
Ol. Saphyr.
Granatorum.
Melissæ. g. vi. vel vij.
Anisi g. vi. vel vij.
Fœniculi.
+ ⊕ cum ℞. E. croci g. iij.
℞. E. perlarum in quodã liquore.

SAN-

SANGVINEM CAPSULÆ.

Ol. melissæ. g. vi. vel vij.

SYNCOPEN CURANTIA.

Ol. ⊕.

Liquor. Cristall.

Ol. succini g. vij *in aq. lavendul.*

Q.E. vini.

Ol. melissæ. g. vi.

N. moscat. dist.

Succini. *nares, frontem & verticem inunge.*

Rutæ.

Salviæ.

Aq. Cinamomi.

+⊕.

Aq. theriacalis ℈. ſ.

Ol. Lavendul. g. x x. *cum aqua lavendul.*

Garyophil. g. i v. *in aq. lavend.*

Extr. perlar. g. i v. *in aq. melissæ.*

Mulieres verò hoc morbo correptæ utantur:

Castoreo } *accensis.*
Asa fœtida }

Aceto vini,
Ol. ⊕. cum g. ij vel iij.
Cinamomi ℥ j & aq. anisi,
Q. E. croci.
Chelidoniæ.
Macis.
Melissæ.
Ol. ⊕ cum ol. cinam. g. iij. vel ij.
in aq. rosmarini ℥ j. ß.

LIBER TERTIUS DE MORBIS INFIMI VENTRIS.

STOMACHUM CONFORTANTIA.

Ol. cinamomi.
de cassia.
absynthio.
Succini.
⊕ cum vino. *cum aq. absynthij. malvatio vel mentha.*
✠ ⊕. cum oleo menthæ. g. iij.
Extr. calam. Aromat.
Aromat. rosat.
Ol. Petrolij. *ventriculus eo inungatur.*
Garyophil. Q. E.

Q. *E.* vini.
Extr. corallor.
Ol. carvi.
Menthæ.
Maſtycis.
⊖ criſtallor.
Nitri. ℨ j. *in vino calido: aut in aq. ijs qui calidum* habent ventriculum.
Ol. Juniperi. *in cerevisia calida per aliquot dies uſurpat:*
Aniſi. *contra vomitum.*
℞. ⊖ nitri.
Fuſi.
Gemmæ. an. ℨ j.
Galangæ.
Maceris.
Cubebarum. an. ℈j. F. *pulvis. Doſis eſt* g. IV. *manè jejuno ſtomacho.*
♁.
Ferrum philoſ.
⊖ nitri. *cum melle roſat.*
✝ ⊕ ♀
Ol. Piperis.
⊖ Abſynthij.

Q. E. vini.
Corall.rub. *ventriculo impositi*.
Ol. de laterib. *in vino*.
Myrrha. *in vino*.
Laudanum opiatum.g. iij.
Ol. hyssopi.
Meliss.
Nuc. mosc.
Fœniculi.
Anisi.

REPLETIONEM ORIS VENTRICULI. CARDIALGIAM.

Ol. Cinamomi.
*U*ngventum rubeu. potab. pectus eo inungatur.
Manna *in aq. hyssop. vel tussilag. vel veronicæ. dissoluta & bibita*.

B I L E M.

Q. E. ☿.
⊖ Polypodij.
Bilem flavam purgantia.
Ol. Melissæ. g. vi. vij.

PITUITAM EXDRUDENTIA.

⊖ Absynthij.
Brodium ⊖ armoniaci.
Aes Philos.
Extr. vitri ♉ cum vino.

CACOETHEN SANANTIA.

Ol. ⊖.
Petrolei.
☿ philos.
Ol. ♆.
Q. E vini.
Panchymagogon ℈j.
Brod. ⊖ communis.
⊙ Diaphoreticum.
⊖ Borraginis.
Bursæ pastoris.
Nitri.
⊕ g. ij. vel iij. *saltem in aq. lili-or albor. sumtum*
♄ Philosophorum.
Aes philosophorum.
Ol. auripigment.
⊙ præcipitatum.
Q. E. corall.

Feces

Feces aceti.
⊖ Plantagin.
Veronicæ.
Syderitis.
Eupatorij.
Pimpinelli.
Fœniculi.
Carvi.
Balsam. 🜂.
⊖ Chelidon.
Ol. ex ære philosophorum.
♄.
Balsam. ♄.
⊖ Nitri.
Terpentina } F. *emplastrum.*
Minia.
⊖ commune.

SUBVERSIONEM VENTRICULI.

℞. Pilileporis albi. ℥j.
Glockenschmaltz.
Mellis an. ℥ ß F *emplastrum. Superimponatur umbilico.*

SITIM SEDANTIA.

Ol. ⊕.
⊖ Pimpinellæ.

℥. ℰ. perlarum.
Cristalli *sub lingva gesti.*
Ol. ⊖.
Berberes.
Ribes condit.
Ol. 🜍 per campan.
✛ ⊕.
Brodium olivar. vel limon.
Syrup. acetos. citri.
⊖ nitri.
Acetum. vini. *cum saccharo & aq.*
℞. ⊖ nitri præparat. ℥ j.
Pulv. croci. g. IV. F. *pulvis manè & vesperi in cerevisia* ʒ *ß. sumta.*

CONCOCTIONEM ADJUVANTIA.

Ol. ⊕. g. *iij. in aq. absynthij vel vino.*
Zinzibe.
Garyophil. *ventriculo inunctum.*
℥. ℰ. vini.
Ol. mastyc.
⊖ commune.
Hominem macilentem reddens,
Ol. ⊕. *in jure carniũ. vel in vino quater vel amplius in hebdomade usurpatum.*

CO-

COCTIONEM JUVANTIA.

Ol. ⊕ ex ♀.
℞ E. vini. *Vesperi guttæ ejus aliquot sumtæ.*
✠⊕ ♀. g. vij. *manè in vino.*

I N G U L T U M.

⊖ Aristol. rotund.
Laudani opiat. g. iii.

EBRIETATEM EXPELLENTIA.

Brodium ⊖ communis.
⊖ commune.
Ol. ⊕. *si ex crapula epar fuerit excalefactum.*
Brassica *sumta.*
Lac manè sumtum.

VOMITUM SEDANTIA.

Ol. ⊕. *cum aq. cichor. vel aq. hypericon.*
℞. E. vini.
Ol. anisi.
℞. Rad. galang. majoris vel minor. (℥ ß.
Pulv. carnis.

H. menthæ.
Absynthij. an. M. 5. F. *sacculus coquatur in vino. stomacho applicetur.*

VOMITUM CIENTIA & VENTRICULUM PURGANTIA.

Laudan. opiatum. g. iij.
Ol. granor. lauri.
℞. Pulv. asar. ℥ j.
℥.℈ß cum ℥ iv. lactis vaccini calid. Detur majori natu & fortiori, ut rustico.
M. Flor. ♁.
Vomitorium de ⊕ alb. ℥. ß.

VOMITUM IMPEDIENTIA.

⊖ Peregrinorum.
Ol. ⊕ *cum aq. flor. tiliæ vel menthæ, vel aq. cichor. vel syderit. menthæ vel mivæ cothon.*
R. Ol. menthæ.
Mastychini. ℥. ß.
Oleum ad ventriculum.

APPETITUM PROVOCANTIA.

Ol. ⊕.

⊖ commune.
✢⊕ communis.
CHOLERAM.
⊖ Asari.
Plantaginis. Mai.

FLATUS EXPELLENTIA.

Ol. ♄.
⊖ nitri.
Gemmæ *cum hyssopo & pulegio.*
Nitri, *cum melle rosat.*
Cerefolij.
Cerotum rosatum, *impositum.*
☿ præpar. *cum aceto & Q. E. vini.*
Ol. Anisi.
Fœniculi.
Baccar. lauri.
✢ ⊕. *cum vino de foliis senæ vel jure prunorum.*
Lapis philos. *in vino sumtus spacio 24. horarum sanat.*

DE EPATIS AFFECTIBUS.

EPATICOS CURANTIA.

Ol. hyssop. g. VI.
Nucis moscat. g. VI. *aperit obstructiones Epatis.*

Fœniculi.
Macis & garyophil.
℞. ϵ. perlarum.
Ol. Juniperi. *aperit etiam obstructiones.*
⊕. *in vino malvatico.*
⊖ ♉. *cum decocto cic. rub.*
Ol. ⊕. *cum aq. Endiviæ.*
✚ ⊕. *in aq. pulmonariæ & Epaticæ.*
Lumbrici *pulverisati & sumti.*
✚ Tartari. item: Centaur. & foli. ellebori nigri *pro restauratione liquor. laudani.* q. s.
Ol. ♂.
⊖ imperatoriæ.
Chelidoniæ.
Pimpinellæ.
℞. ϵ. ♉
E. ☽.
Ol. ⊕.
♀.
⊖ Plantaginis.
Parietariæ.
Absynthij.

Asari.
ol. ♆.*contra refrigerationem epatis.*
⊖ ononidis.
℞. €. vini. *cum aq. absynthij vel*
Rhabarbara. *salviæ.*
℞. Conserv.rosar. ℥ iij.
Ol. ⊕. ʒ j.
Flor. ♉ g. x-
Miva cithoniorum. ℥ j.
M. F. confortativum.

HYDROPEM.

Est morbus Iliastri. Turbith & colocynth purgant, nulla ratione habita complexionis. Sal resolutum pelli oportet Medicamenta debent esse sicca in ultimo gradu.

Curatio & præservatio est:

℞. Serapini.
Laudani an. ʒ. j. ß.
Galbani.
Lap. Lazul.
Hermodactyl.an.ʒ.*ß.*
Conserv. rosar. q. s. *pro incorporatione. Dosis aureus semis aureus est.ʒj.ß.* Si-

Signum hydrop:

Decolor facies ictericis similis angustia pectoris & asthma mala concoctio sitis vehemens aut nulla. Tumor talorum & pedum sub vesperam: manè evanescens. Ab tactum remanent Joveolæ ventrem, obscœna umbilicum occupat: solvitur continuum, materia effluit. Morbus incurabilis, mors tarda & sensum fugiens.

Cura vera est aurum Diaphoreticum,

præparat. ☿. Dosis est g.ij.

Tinctura ♂ & Anoh.s.s.

☿ præcipitat.

Cura est in sulphure metallorum.

Consumtio ejus per essentiam.

Duo ad curandam hydropem requiruntur, videlicet: specifica purgationis & specifica tumoris. Elice principio essentiam ex Ahandahal unà cum composito. Deindè confunde cum aquila præcipitata, porrò administra purgationem pro ratione morbi, & idipsum tantisper, dum abit morbi origo. Interim administra etjam indices essentiam Tartari, victrioli &

Diacubeben. Sub hæc adorna cataplasma ex rebis columbarum in ✠ rosaceo, deinde impone, dum prorsus consumatur morbus. Post hæc insequitur summum specificum, Spiritus vitæ ex auro extractus, quo aliquandiu etiam uti licebit.

Aliud.

℞. ⊖ Gemmæ.
Succi Tithymalli vel Esulæ majoris. an. ℥ j.

Gummi ex ceraf. min. ad pondus omnium. F. bolus, reduc in tertium gradum reverberationis per horas duas, extrahe alkali. Dosis à g. viij. usq; ad xii.

Additio.

℞. ⊖ Gemmæ ℈ ſ.
Rebotij ſc. mumiæ.
Liquoris centaureæ an. ℥. iv. Reduc in compositum. Dosis à g. iv. aut v. usq; ad x. aut xii. in ovo.

Præparatio in cæteris morbis.

℞. Hujus ⊖ gemmæ ℥ j.
Succi cataputiæ ℥ ij.
Farinæ tritici ad pond. omnium F. *panis tostus. / concoctus.* Dos. à ℥ j. usq; ad ℥ ij.

+ ⊕·

♁.

Aliud.

Omnes ægroti ungves reseca, & cancri tergo alliga in flumen rursus injiciatur, restituetur patiens.

Item:

Per elleborum singulis septimanis purga.

Tinctura ♂.

Elaterium ℥ ß. vel ℈ ij.

Per Magneten.

☉ potabile.

☿. Philosophorum.

Ol. ♀. *cum aq. communi.*

⊖ communis.

Brodium ⊖ armoniaci.

Ol. ♁. cum aq. ivæ artheticæ. vel *cum aq. syderitis vel Endivia vel cupressa sylvestris.*

♃.

Flor. ♃. g. IV. cum ℥ ß. theriaca.

Q. E. ♃.

☉ potabi. *cum hellebore & ♀ usurpat.*

Ferrum philosophorum.

⊖ nitri ficus & hyssop.

⊖ Diaphoreticum.

✠ ☉.
⊖ hypericonis.
Imperatoriæ.
Absynthij.
Chamomillæ. *cum aq. absynth. cichor. Endiv.*
Gratiolæ.
Pimpinellæ.
Centaur. minor.
Q.E.vini
Ol. ☉ vel cristalli de ☉.
✠ ⊖. *cum* ⊖ *absynth.*
Ol. hyssop. *per sudorem pellit.*
✠ ☉. cũ ☉ diaphor. ♁. & croco.
Turbith mineral. *in aq. carduiben. sudet ægrotus.* g. IV. v. vel VI.
Panchymagon. ℈j.
Ol. Juniperi.
Anisi g. II.
☉. *cum aq. rutæ.*
Possunt etiam adhiberi pilulæ de nitro. ʒj. & Elaterij. g. iij. F. *pilulæ* num XV.
Tartarus sublimatus.
℞. Pulpæ sambucæ. ℥ ij. ſ.

Pulv. cubebar.
Rhabarb. an. ℈ ij.
⊖ Sambuci. ℥ j. M. F. electuarium mane & vesperi. Dosis ʒ j. vel ℈ j.

Aliud.

℞. Flor. ☿. alb. ℈ j.
Croci ♂ ʒ j.
⊖ Absynthij.
Armoniaci. an. ʒ ſ. M. F.
Pulvis ad hydropem.

℞. Flor. ☿. alb. g. xxx.
Ol. Juniperi ℈. ſ.
Turbith. mineral. g. iij.
Theriacæ opt. ʒ j. ſ M.
Pro 3. dos. manè hora 4.

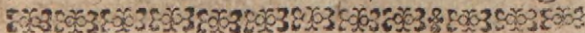
℞. Croci ♂ ℥ ij.
⊖ Armoniac. ʒ ij.
Absynthij ℥ ſ.
Chamomill. ʒ ij.
M. F. *pulvis.*

℞. Panchymagogon ℈ j.
℞. ♁ Tartari. ℥ j. ſ.

ANASARCAM vel LEUCOPHLEGMATICAM.

Ol. ⊖.

F 5 ⊖.

⊖ commune. *cum oleo in pulvis modum tritum*.
Ol. ⊕ dulce.
Flor. ♆ cum oleo ♆, ⊖ & ⊕ *sumt*.
☿ præcipitatus.
⊖ Absynthij.
Ol. ⊖ *guttatim sumtum*.
Lap. philosophorum.

HYPOCARCAM.

♌. ε. Tartari.

CACHEXIAM.

Panchymagogon.

JCTERICIAM.

Ol. ⊖ communis, *guttatim sumtum*
♌, ε ♉.
⊖ Euphrasiæ,
Nitri ʒ ij. *manè in vino*.
Levistici.
Chelidoniæ.
Cuscuthæ.
Ol. petrol. ℥ j. *cum aq. salviæ*.
⊕. *cum aq. hordei*.
Juniperi.
Balsam. ex aloë.

Ol. succini. *cum aq. chelidon.*
✠ ⊕. *in lacte caprino vel pentaphyl.*
⊖ Camomill.
Fœniculi,
Centaurij min.
Tartari *cum croco.*
Lap. philosophorum.
Cristalli de ⊙.
Panchymagogon.
Ol. hyssop. *per sudorem.*
✠ ⊕. *in vino vel liquore quodam.*

Stercus equinum calefactum in cacabo, compactum postea in vesicam, & mingat super id ægrotus, suspendatur in fumum, curat icteritiam. Item: Omnia excrementa, stercora, hausta, curant. Item: Album Græcum.

Rhabarbara habet arcanum in icteritia, Sic corrigitur, emendatur; cum oleo amygdal. amarar. imbibatur Fac bolum. Ponatur in vitro ad solem. Tunc fit flavum oleum. Posteà phœniceum. Dein exprimitur. Item: contundatur & imbibatur cum aqua chelidoniæ. prassij: & ponatur ad solem, ut suprà. Dosis ℈j. singulis dieb. ad 3. vel 4. dies.

♁ cum *aceto & oleo intritum calidè, curat.*
Magnes *extrahit Icteritiam.*
Curcumæ *cum Rhabarb. & Ellebor.*
Flavum, *in lili. alb.*

DE DOLORE INTESTINORUM COLICAM PASSIONEM & ILIACAM CURANTIA.

⊖ nitri. *cum melle rosat.*
Ol. ♄ g. III. vel IV. *in liquore quodam.*
⊖ levistici.
Pimpinellæ.
Ol. ♀. g. II. *in aq. vel quodam liquore sc. camill.*
☿ præcipitatus.
⊖ commune. fervens *ventri impositum. Item bibitum.*
♀ ⊕.
Aq. ⊖ nitri.
Lap. philosophorum.
⊖ parietariæ.
Verbasci.
Cuscuthæ.
Absynthij.

Ol.

Ol. Ceræ.
Succini. *cum aq. menthæ & vino malvatico.*
⊖ nitri. ℥ *j.* cum ℥ *j* ſs. carvi in Cereviſ. & ℥ iij. Ol. oliv. & Butyr.
Ol. ♁.
Crocus ♂.
☿ philoſophorum.
Ol. ♀ & Balſam.
Balſam. artificial.
ex aloë, *cum aq. menthæ.*
Ol maris.
Carvi.
Cimini.
Rutæ.
Petroſelini. g. iij. *in vino. inunctum quoq;.*
Juniperi.
Aniſi g. vi. *in aq. violar.*
⊕ cum aq. rutæ.
℞habarb. *in aq. cerefolij.* g. vi.
Menthæ.
Laudanum opiatum g. iii.
Panchymagogon ℈j.
Ol. hyſſopi. g. viij.

Fœ-

Fœniculi.
⊖ Chamomill.
ex talis boum & porcorum.
Cornu cervi.
⊕. *cum aq. ſcabioſ.*
☿.
⊖ Chelidoniæ.
Cerefolij.
✝ ⊕. cum oleo amygdala. *dulc.*
vino vel malis aurantiis.

VERMES INTESTINORUM.
NECANTIA.
℞. E. vini.
Corall. rub. *cum cornu cervi.*
Ol. de laterib.
Succini *in aq tartari inunctum.*
Carvi.
Fœniculi.
⊕. *cum aq. ſcolopend.*
Plumæ anſerum & gallin. in pulverem combuſtæ & *in corpus*
Vermes terreſtres ℈ſ. *(data*
Solutio vermium in ℞. E. vini.
⊖ nitri.

Ol. petrolij, *inunctum*.
Cornu cervi usti præpar.
Centaurium necat vermes: Si quis in Mense Junio panem & mel comederit, *in eo crescunt lumbrici*.
Bibe brodium olivarum cum sale præparatum.
℞. Fel. boum cum absynth. sem. nigel. *in putamine nucis umblico impositum*.
℞: Fel ovium gall. Thrit. F. *emplastrũ Superimponatur*. Sem. petroselin. Myrrhæ. Sem. lini.
℞. Pulv. Myrrhæ ℈ß. sem. sancti ℈j. M.

DYSSENTERIAM, seu DIARRHÆAM LIENTERIAM.

Turbith. ☉. g. III.
♂. g. III.
Extr. tormentill.
Corall. rub.
Ol. Juniperi. g. X X. *in vino*.

Oliba-

Olibani. *in aq. hordei.*
Coriand.
Ol. succini.
☿ philosophorum.
Brodium salmiac. *bibitum purgat & expellit Dysenteriam ex frigore ortam, si fiat fomentatio ex illa.*
Crocus ♂.
Liquor corallorum.
Terra sigillata.
♌. ε. vini.
Magisterium perlarum.
Ol. myrrhæ.
Ol. *in aq. rosar. vel aq. plantag.*
Cristalli in vino rubeo.
Coralli rubei s. cum aq. hæmatite.
⊖ cristallorum.
Ol. anisi.
Tinctura corallorum.
♌. ε. corallor.
Ol. ♂. g. v.
Laudani opiati.
ol. garyophil.
✝ ⊕ cum extracto acori & sua aqua vel aqua Bursæ pastoris.

Ti-

Tithymalus paralius. *Si duo aut tres ejus surculi in calceamenta ponantur, & sic deambuletur.*

Aq. ⊖. cùm raphano facto add.

Succus plantag.
Chelidoniæ.
Serpentinæ.
Consolid. minoris, permiscetur æqualiter.

TENESMUM.

Ol. Anisi.
Olivarum.

CONSTIPATIONEM ALVI EX tartaro venientem.

℞. Sem. Lini.
Psilij.
Fœnugræci an. f. mucilago & addatur ⊖.

Post hanc solutionem addantur laxativa & purgativa, hiera picra, Trochisci de agarico, Alhandal.

Ante solutionem non adhibenda purgantia.

Ol. Olivarum,
Anisi.

ALVUM LENIENTIA.

⊖ commune, *cum vino ventri applicetur.*
Ol. ♄.
⊙ potabile,
Manna.
Panis calidus, *ventri & dorso applicatus.*

ANI RECTI PROCIDENT:

⊖ Absynthij.
Ol. ♀.
Murida acida.
Ol. Olivarum.

HAEMORRHOIDES.

Ol. Anisi.
Tragacanthi. g. XIV. in aq. scyllæ.
Myrrhæ g. VIII.
Succini.
Juniperi.
Laudan. opiatum.
Extr. tormentill.
Ol. ♂.
♋. ɛ. perlarum.
Corall. rub.

♁ ⊕. cum Q. E. Pentaphyl. g. x. & aqua ejusdem haustus. *Supprimit homorrhoides nimium fluentes. Quas prostratio virium Ictericia & Pthisis sequentur.*

Item:

Saltz/Sültze/cum additionib. sc. succi plantag. chelidoniæ ser pent. cõsolid. minor. Misceatur.

DE RENUM AFFECTIBUS.

RENUM & VESICÆ CALCULUM.

Ol. ⊕. cum aqua fumariæ vel Basiliconis.

℞. Unguent. rosac. Mes. ℥ j.
Camphoræ ℈j.
Ol. amygdalar. ʒ vi. M.

♀ *in vino bibitum aliquoties.*

Tartari in vino. *In sudatorio frangit & solvit calculum renum & vesica absq. ullo periculo.*

⊖ Armoniac.
Nitri.
Ononidis.
Levistici, *lumbi & coxendix eo in*
Petroselini. *(ungatur.*

Ol. de lateribus.
Silicibus.
Anisi.
⊕. cum succo rutæ & Basilicon. *manè es vesperi sumtum, frangit lupidem renum.*
⊖ ⊕
✚ ⊕. *cùm vino, valet contra omnes corporis lapides.*
Ol. imperator.
Elixir pimpinellæ.
⊖ Danti. Dornheuseri.
Clyssus de Petroselino Maced. ejusdem.
⊖ seseli ℥ j. & schilluachi ℥ j.
Ol. Seseli Cretici.
Dauci magni.
⊖ ex cristallis.
Parietariæ.
Genistæ.
⊕.
Tartari.
Nitri.
Cerefolij.
Melissæ.
Heder. terrest. ✚

✠ ⊕ per se *in aq. enulæ & cùm magisterio perlarum.*

Renum Dolores, etc.

Ol. de lateribus.

CALOREM RENUM ATTEMPER:

Ol. amygdal. cùm camphor. mixtũ. ex 4. semin. frigid.

Unguent. de alabastro.

Rosatæ mesue.

⊖ cõmun. *fomentum ex eo factum & impositum.*

Ol. camphor. cùm amygdal.

♄. *superimpositus.*

Renes verò calefacientia sunt:

Flor. ♉.

RENES PURGANTIA.

Ol. ⊕. cùm ☉ præpar.

⊖ Plantaginis.

Ol. juniperi. aperit. *obstructionem renum.*

Q.E. vini.

Extr. Perlarum.
⊖ Cristallorum.
Nitri, *singulis 4. dieb. vel continuò usurpatum.*
Ononidis,
Genistæ.
Ol. succini. g. III. vel IV. in aq. Petroselini, Pimpinellæ.
⊕.

ULCERA RENUM.
Ol. Fœniculi.

DE AFFECTIBUS VESICÆ.

DIABETHICAM PASSIONEM.
⊖ Tormentillæ.
Q. E. Corallorum.
⊖ hypericonis ℥ ij. *cũ laterib. ustis.*
Ol. de laterib.
Succini ℥. ß *cum aq. saxifrag.*
N. mosc. g. VI.

DOLORES VESICÆ.
⊖ cornu cervi.
Ol. juniperi.
⊖ Plantaginis.
Ol. ♎.

TARTARUM vel PHRENESIN.

TAR-

Tartarus ex lapidibus & gemmis originem habet, ut cortex fungus aut viſcus ex arbore. Tartarus ex elemento terræ vel aquæ oritur. Eſtq; duplex:

Coagulatus & reſolutus.

Coagulatur per Spiritum ⊖. Reſolvitur etiam per Spiritum ⊖.

Cura ejus.

In reductione & transmutatione conſiſtit. Tartari loca in corpore, ſc. in omnibus concavitatibus corporis habet locum. Tartarus eſt diſſolvendus, reſolvendus, deſtruēdus in liquorem mucilaginem.

Tartarus per urinam educendus eſt per duplicia remedia: cruda & Aq. Raphani. *Bibita.* (præparata.

Fragorū per deſcenſū deſtillata.

Fraxini cum ⊖ deſtillata.

⊖ nitri fixi præpar.

Ol. cinamomi, *in jure carniū detur. totus ſolvitur lapis.*

Cerebrū perdicū adhuc viventium in vino *ſumtum diſſolvit tartarum.*

 ℞. Fimi

℞. Fimi gallinacei, & humiditas hujus in Balneo destilletur, residuum calcionetur. Extrahe ⊖ ejus. Dosis illius ʒ.ß. in vino malvatico.

℞. Aschen Wurtzel Rinden/ ℔ 2.
Sem. Juniperi. ℔ 3.
Terpent. claræ ℔ 2.

Contundantur quæ contundenda sunt. Deinde misce. Adde aquæ simplic. ℔ 11. Putrefac. tribus Mensib. Destilla eo quo cætera olea destillari solent modo.

Hujus olei 8. vel 12. guttas in vino albo, comminuit calculum & expellit eundẽ.

⊖ Centinodij.
Borraginis.
Parietariæ.
Pimpinellæ.
Nitri cùm oxymell. rosat. *ex raphano comestum.*
Imperatoriæ.
Armoniaci.
Cristallorum.
Nitri.
⊕ cùm aq. rosar.
Fabar.

Levi-

Levistici, *umbilicum eo inunge in*
Ononidis. (*calculo vesicæ.*
Petroselini.
Cerefolij.
℞. ε. ♉.
Ol. ⊕. cùm aq. rosár.
⊖ communis.
Lap. Judaicus.
⊙ Diaphoreticum.
Essentia Lap. Judaic.
Ol. Cristallor.
Liquor. Cristallor.
Ol. Succini, cùm *lapid. percarum in aq. Petroselini.*
Juniperi.
Cinamomi.
Fœniculi.
⊕. cùm aq. *fumar.* & *Basilicon.*
Granatorum.
Balsam. artificial.
⊖ Persicariæ.
Extr. Perlar.
Ol. Petroselin.
Vitri.
Terpentinæ.

✠ ⊕.
♉.
⊖ Genistæ.
Absynthij.
Q. E. Perlarum.
✠ Terpenuin. à ʒ. ß. usq; ad ʒ j.
Liquor. oculor. cancr.
Q. E. vini *cum iva artetica.*
Succus ligustri cum cristallo calcinato pellit calculum.
℞. Alkali deostrucio ℥. ß.
Sem. apij.
Nasturcij.
Lap. Judaic. an. ʒ ß. f. pulv. Dosis à Kist. usq; ad ʒ. iij
Oculi cancr. *contrà calculi dolores :*
✠ Urinæ (*vehementer*) (*pellit,*
Balneum piperis.
Arcanum Tartari.
Ol. Tartari.
⊖ Gratiolæ.

Remedium verissimum.

℞. Oculor. cancr.
Lapid. Judaic.

Lincis

Lyncis.
Spongiæ.
Lazuli.
Aquilæ.
Glaciei an. p. æq. Resolve in Spiritu vel oleo ⊖. si resoluti sunt, resolutum clarum defundatur de fecib. clarũ coagula super cinerib. calidis in vase vitreo, resolve in marmore. Denuò coagula. Idq; toties repete, donec non amplius coaguletur.

℞. Hujus guttas aliquot in vino cottidiè. *Resolvit calculum & per urinam expellit illum mucilaginis instar.*

Liquor margarit.
✢⊖
ol. cristallor. Dos. ʒ. ß. *in aq. carduiben.*
Anisi.

Lateres in vino malvatico aut Rhvtico extinguantur, *singulis diebus, manè sumè cochlear j.*

ol. Succini, *cum syrup. vel succo rutæ. vel Basilicon. manè & vesperi.*

ol. ⊕ ex ♀.

℞. ⊖ ✢

℞. ⊖ ✢.
Tartari ✢.
⊕ ☿. an. p. æq. *in Cerevis. calida, manè & vesperi*, g. 20. vel 30. vel 40. *contrà phrenesin & calculũ.*
℞. ⊖ nitri, cùm *oxymell. vel melle rosar. ex raphano sumtum.*
Regionem renum inunge ab extrà axungia cuniculorum.
Cui mixtum sit ⊖ nitri. Sed priùs sal illud in aqua solvi debet.
Ol. ex silicibus.
de laterib.
Succini. g. 3. *in aq. Petroselini.*
⊖.
Flor. siligin. *in vino cocto cola. bibatur.*
Laudan. opiatum.
Panchymagogon.
℞. Cunicul. eiq; colaturæ adde.
⊖ nitri.
Cass. Fistulæ.
Chamomillæ.
Rutæ murar.
Petroselini.
Raphani.

Saxifragiæ, item:
Ol. violar. & roſar. &
Sevi hircin. M. F. Enema.

ARENULAS.

Extr. perlarum.
Ol. ⊖ petroſelini.
Vitri.
Succini.
Terpentin.
Eſſentia croci.℈ſ.
✢ ⊕.
⊖ Geniſtæ.
Abſynthij.
℞.E. Perlarum.
Vini.
Oculi cancr.
⊖ nitri, cùm *aq. Petroſelin.* ℥j. pro
♉. (Doſi.
Ol. ⊕. cùm *aq. Raphani.*

VESICAM PURGANS.

Raphanus.
Quære calculi curam.

URI-

URINAM DUCENS.

℞. ⊖ nitri. *Quater in die bibe, primò manè & deinde semper post tres horas usurpa.*

ISCHURIAM. STRANGURIAM.

Dysuriam. *Urinæ* stillicidium.

Q. E. ♁.

⊖ Centinodij.

ol. petrolij. g. iij. *in aq. petroselin.*

Anisi.

Q. E. Vini, *cum peucedano vel parietaria.*

⊖ Levistici.

URINAM CIENTIA.

⊖ Fabarum ℨ. ß. *in vino.*

Absynthij.

Syderitid.

Petroselini, & omnia aperitiva.

Liquor croci.

ol. ⊕.

Cristallorum ℨ ß. *bibitum.*

⊖ Lapid. Judaic.

Nitri ℨ. j. *singulis tribus horis.*

Melissæ.

ol. Cimini.

⊖ Gra-

⊖ Gratiolæ.
Valerianæ.
ol. ♀. *cum vino cui allium incoctum fuerit.*
⊖ Chamomillæ.
ol. Juniperi. g. VI. *in vino.*
Terpentinæ.
N. moſcat.
Saxifrag.
Petroſelini.
Petrolei.
⊖ Geniſtæ.

SANGVINIS MICTIONEM.

⊖ Burſæ paſtoris.
ol. de lateribus.
Sanguis Draconis, gummi & aq. (roſar.
ol. fœniculi.

DE PARTIUM GENITALIUM vitijs. GONORRHÆAM.

⊖ Burſæ paſtoris.
Plantaginis.
Bibatur aqua plantag. cum ſem. eius & ſem. lactucæ, curatur etiam per camphoram ſublimat.

Ol. Camphoræ.

Cheyri, cùm g. VI. *camphoræ usurpatum.*

Perlarum, *in aq. Cinanomi.*

Succini, *cottidie in ovo sumtum.*

Corall. rub.

Ol. fœniculi.

COITUM CIENTIA.

Ol. succini.

⊖ commune.

Ol. ♁.

℞. E. vini. *cum diasatyrione.*

Ol. de laterib. *cum aliis simplicib.*

℞. E. perlarum.

COITUM INHIBENS.

Ferrum Philosophorum.

VENEREM EXCITANTIA

Sperma procreantia.

⊖ Imperatoriæ.

Ol. anisi.

Fœniculi.

Terpentinæ.

Axung.

Axung. caſtor.
Naſturc. hortenſ. *ſæpius uſurpatum cùm ovis duris & butyro recenti.*

Coitus confortatur per ſatyrion:

Extr. ☉ cum ✝ ⊖.
Magiſterium perlarum.

Mulieres ad coitum incitans:

Ol. Terpentinæ, *in corpus datum & membris inunctum.*

AD TUMOREM PUDENDORUM.

⊖ Parietariæ.
Petræ, *cum oleo roſato vel violato.*
Fol. Perſicorum.

HERNIAM, RAMIGEM CARNOSUM.

Ol. ⊖ communis, *guttatim ſumtũ.*
Auripigment.
Oxalma.
Q. E. Vini.
Sarſa parylla *cum hyperico.*
Sem. perfoliat.
Conſolida regal. & ſymphyt. *in vino cocta & herniæ applicata.*

LIBER QVARTVS.

DE VTERI AFFECTIBVS *seu* MORBIS MULIEBRIBUS.

MATRICEM vel *UTERUM* PURGANTIA.

Ol. Succini.
Extr. Perlarum, *cum aq. pulegij.*
⊖ Borraginis.
Melissæ.
🜄. *E.* vini.
Ol. melissæ.

UTERI DOLORES SANANTIA.

Ol. Castorei.
Anethin.
Succini.
Extr. perlar. *cum aq. melissæ.*
⊖ Borragin.
Liquor perlarum.
⊖ Chelidoniæ.
Ol. ☿.

♀ *cum*

♄ *cum aq, Betonic. & melissæ.*
Q.E. vini.
Ol. melissæ. g. VI. vel vij.

MENSTRUA ALBA SEDANTIA.

Cristalli cum vino.
Ol. Succini g. VI.
Corall. rub. & alb *gestati.*
Ol. Anisi.
Tragacanth. g. XIV.
Extr. corallor.
Torment.
Ol. myrrhæ alb.
Juniperi g. VI.
⊖ pevcedani.
Bursæ pastoris.
Liquor perlarum.
Q.E. Corallarum.
⊖ nitri. *cum aq. artemisiæ. Manè & vesperi per aliquot dies.*
Plantaginis.
Ol. ♂.
Liquor Coral. ℈ s. vel ℈ j. *in aq.*
Ol. hyssop.
Melissæ g. VI. vel VII.
N. moscat. g. VI. vel VII.

℞. ℇ. vini.
Magisterium perlarum.

AD JUVANDUM CONCEPTUM & impraegnationem.

Liquor. Perlarum. Dosis ℈j. vel ℈ß.
Ol. de lateribus.
℞. ℇ. Vini.
Ol. Melissae g. VI. *ubi conceperit mulier, non amplius hoc oleo uti oportet, quia debilitat foetum.*
Myrrha in vino cocta, *bibita, & fumus ex eo ab infrà exceptus.*
Ol. foeniculi.
Lap. philosophorum, *in vino haustus singul. manè & vesperi*

CONCEPTIONEM IMPEDIENTIA.

Ol. ♂.
Melissae, *si usurpetur post conceptionem.*
Fumus ex ungulis asinorum.
Ferrum Philosophorum.
Ol. Juniperi.

MOLAM

MOLAM SOLVENTIA.

⊖ Petræ *cum ſucco Mercurialis hyſſopi & artemiſiæ.*

✢ ⊕. cum oleo myrrhæ g. III. vel Ol. ſuccini g. IX. *in aq. Salviæ.*

FOETUM IMPERFECTUM retinentia.

Ol. fœniculi.

♀. *in aq. hyſſopi.*

Lap. ætites *brachio alligatus.*

ADNASCENTIAM FOETUS in utero præcaventia.

℞. Cerot. ſandolin. ℥ III.

Cer. alb. ℥ VI. Fiat emplaſtrum.

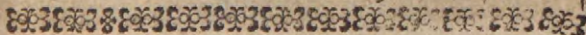
Tendatur ſuper aluta & imponatur dextero lateri & cottidie cum oleo lilior. ungatur.

Item: moveat ſeſe ſemper, nec ſedeat multùm.

AD PROCIDENTIAM MATRICIS.

F. ſuffimigium ex laudano.

℞. Galban. Armoniac. an. p. æq. *inspergatur carbonib. ardentib. & excipiatur fumus iste.*

Tacamachaca, *in forma Emplastri umbilic. imposit.*

⊖ Carvi.
Buglossæ.
Cornu cervi.
⊕.
Levistici.
Absynthii.
Ol. garyophill.

MATRICEM CALEFACIENTIA.

⊖ Borragin.
Peucedani.
Liquor Perlarum.
Ol. ♀.
⊕.
de laterib. *& sumtum & in pessos inditum*. Item: *f. suffumig.*
Ol. carvi.
Fœniculi.
Hyssopi.
Melissæ.

PAR-

PARTUM PROMOVENTIA.

℞. Troch. de myrrh. ℥ j.
Boracis.
Succini albi.
Diptami alb. an. ℈ j. M. f. pulvis.
℞. H. artemisiæ.
Pulegij.
Savinæ an. M. ſs.
℞. Succi hormini.
Aq. pulegij.
Artemisiæ.
Ol. ſuccini g. ij.
Cinamomi. g. iij.
Macis g. j. M. S. *aqua ad partum.*
℞. Rad. ariſtolog. rotund. & long. veræ.
Diptami albi an. ℥. II.
℞. Ol. Amygdal.
Lilior. alb.
Chairini an. ℥ . ſs.
Axung. Galli
Porci non ſaliti an. ℥. II.
Nucis moſcat.
Sem. lini.
Altheæ.
Malv. an. ℥. II.

Aristolog. rotund. & longæ veræ.
Asari.
Cinamomi.
Storac. calamit.
Myrrhæ an. ℈ j. i. f. *unguentum ad pudenda.*

MATRICIS SUFFOCATIONEM, vel strangulationem uteris cur:

Cura suffocationis est triplex.

Primùm oritur ex vermibus cujus cura hæc est:

℞. Colocynthidis.
Esulæ.
Harmelli.
Ellebori nigri. an. ℥ j.
Scammoneæ ℥. ss.
Polypodij.
Senæ an. ℥ vi.
Agarici ℥ iii.
Mellis despumati.
Vini boni an. 3. ℔.
🜍 modicum. M. coquantur secundùm artem. Coletur benè. *De hac*

hac colatura sæpè bonum haustum bibendum præbe pro ratione ægroti. Hoc medicamẽt. proprietate sua & forma specifica perimit omnes vermes, ut nunquam regenerentur. Post hoc: *medicamenta exhibe, quæ contrà caducum à nobis posita sunt.*

Secunda cura per unguenta & suffumigia.

℞. Ol. tapsi. sine additione.
Anethi, ex solo anetho an. ℥ j.
Olivarum.
Amygdalar. an. ℥ ss.
Balsam.
Mastyc. ℨ. II. misceatur. *Hoc innunge regionem umbilici & orificij stomachi, posteà ventri impone hæc:*

℞. Artemisiæ.
Chamomillæ.
Cineris fagi an. M. v. *Quòd si his malum non cesserit, sed ad caducum perrexerit, per tritorium ipsi fumum facito ad matricem.*

℞. Verrucarum, equorum genuũ ℥ j.
Assæ fœtidæ ℥ j.
Cornuum ungularum capræ ℥. 11.
M. F. pulvis.
℞. Hujus pulv. ℈ j. *Suffumiga eo matricem. Hoc à corde retrahit suffocationem, liberat caput, purgat cerebrum, atq; matricem, & liberat totum corpus.*

Nota:

Quòd si nondum melius habuerit, intra corpus pharmaca exhibero.

Confortativum:

℞. ☉ potabil.
Mater. perlar. an. ℥. j.
Essent. ♁.
🜂 an. ℥. ß. M. Dos. ℈ j. *singulis sex horis.*

Confortantia matricis.

Materia perlarum.
Corallorum.
Cristallorum.
Q. E. Opij.
Papaveris.
Hyoscyami.
Stercorum. Ol.

Ol. ⊕. *si malum à frigiditate oritur.*
Succini. *Narib. & orificio stoma-chi, illitum.*
⊖ Persicariæ, *ex aq. plantag. carvi &* ✛ ⊕ ♀. (*Betonicæ.*
⊖ *detur cum succo* chamomillæ
☿ ialis, Isopi & artemis.

Pessarium.

R. ⊖ nitri.
Succi hyssopi.
Papav. erratic.
Chamomill.
Artemisiæ.
Mercurialis. Adde ol. rosar. Galban. Asa. dulc. & Ambræ Chrysteæ vel Aliptæ muscat. f. *pessarium.*

R. Ol. succini.
Axung. castor. an. p. æq. *f. unguentum. Adhibeatur matrici vel admoveatur umbilic.* Item: soleis calceamentorum vateraneis *suffumiga.*
Corall. *in aq. pluvial.*

Ol. ſuccini g. III. *in aq. menthæ, & naribus & præcordijs illitum.*

de lateribus *odoratum.*

Succini, *fumum ejus ab infrà excipe.* Item: *aliquid goſſypij illi impone (alij illitum.)*

Aniſi.

Panchymagogon ℈ j.

Ol. carvi.

✢ ⊕. cùm ol. myrrhæ g. III. vel

Ol. ſuccini g. IX. in aq. ſalviæ, *eſt ſecretum.*

SECUNDINAM PELLENTIA.

Ol. Petrolij.

⊖ peucedani.

Meliſſ. ſylveſt.

Gummi elamit.

Lap. Etitis.

Brod. ⊖ communis.

⊖ Chamomill. *cum aq. Cinamom. vel verben. vel pulegij vel artemiſiæ.*

Ol. Succini, *cum illis aquis.* Item: *umbilico inungatur.*

⊖ Im-

⊖ Imperator.
Dauci Cretici.
Ol. Anisi.
Sem. Verben.
Macis.
Q.E. Vini.
Ol. de laterib. *Umbilicus eo inungatur.*
Axung. serpent. *vel per se vel cum oleo succini umbilico illinit.*
Pulv. succin.alb.præpar.ʒ *ß.in vino.*
Ol. Succini *in aq.verbenæ, cinamomi, fœniculi.*

MENSES CIENTIA.

Ol. Succini cum aq. pulegij, g. VI.
Storacis calam. *libitum.*
Carvi.
Cinamomi, *in vino.*
⊖ hypericonis. Dosis *magnitudo dimidiæ nucis avellan.*
Fœniculi.
Verbasci.
Valerianæ.
Argentum philosophorum.
Q.E. ♉.

Ol.

Ol ⊕.
⊖ Simphyt.
Gentianæ.
Artemisiæ.
Levistici.
Ol. hyssopi. g. vi.
⊖ Chelidoniæ.
Extr. Corallorum.
🜄. ε. Vini.
Ol. fœniculi, *aliquot dieb. sumtum & postea secetur Saphena.*
de lateribus.

R. Armoniaci.
Asa fœtida.
Galbani an. F. *suffumigium.*
Galban. Mastyx *in oleo dissolventur & f. pessi.*
✝⊕. cum 🜄. ε. vini.
Trochis. de myrrha.
Tryphera magna cum opio.
Savina.
Pulegium.

R. Trochis. de myrrh. ℨ. ß.
Rad. Diptam. alb.

Savi-

Savinæ.
Caſſiæ ligneæ.
Cinamom. an. ℥.ſs. f. pulvis.
Doſ. ℥.j.

MENSIUM SUPPRESSIONEM. MATRICIS RESTRUctionem.

℞ ⊕. in aqua meliſſæ vel eſſentia florum liliorum convall. g. x. *& eorundem aqua cochlear.* iij.
℞ ⊕. cum g. iij.
Ol. de myrrha vel:
Succini g. ix. *in aq. Savinæ.*
Burſa paſtoris.
Extr. cort. granat. cum gran. contuſ. *Veriſſimum eſt experimentum.*

LIBER

LIBER QVINTVS.

DE VARIIS MORBORVM GENERIBUS.

ARTHRITIDIS SPECIES CURANTIA.

Species ejus ſunt quatuor.

Chiragra.
Sciatica.
Genugra.
Podagra.

CURA.

Arcanum ex ♁ & ☿♎. Doſ. g.j.
☿ Vitæ.
Lap. philoſophorum.
*E*xtr.ſangu. hum.
Ol. ⊖.
Terpentinæ
Ceræ
Camomillæ.
Verbaſci.
Armoniaci.
⊕ aq. cõi miſto.

} *His membra inungantur.*

SCHIA-

SCHIADICAM vel ARTHRITICUM MORBUM vel CONTRActuram curantia.

Cura contracturæ est primò per:

1. Balneum.
2. *Unguentum.*
3. Potionem,
4. Pilulas fœtidas ℥j. pro dosi.

Ol. Juniperi. *Si à caussa frigida,*

℞. Ol. ⊕. ℥j.
Phlegma aceti ℥ j.
M. Sig. aqua ad podagram.

Hyoscyami ex flor. fact. M Junio. Fiat cum camphora *unguent.*

Aqua Juniperi, *membra ex frigida materia contra inungatur.*

Fel, singulis tribus Mensibus purgetur, ne tartarus in eo crescat. Id si neglectum fuerit, subsequi solet contractura, Est enim contractura ex felle.

Balneum:

℞. Serpentinæ longæ M. ij.
Agrimoniæ.

Ivæ artheticæ an. M. iij. *Infundantur in aqua per diem naturalē, & tertia die insideat Balneo & balneetur. De novo etiam parare hoc poteris balneum pro ratione ægroti.* Item: Saltz Sültze.

☉ potabile, per ol. ⊖ . item:
Cū axungia von Menschen *ungatur.*
Ol. Philosophorum.
Succini. *post balneum.*

2. Balneum:

℞. Pingued, taxi.
Ursi.
Axung. cervi.
Dialtheæ.
Piperis longi an. ℥ j.
Ol. lauri.
Masticis.
Fœniculi.
Costini an. ℥ ij.
Vini, quod à nobis vocatur (Trominer Wein) ℥. xii.
Coque ad consumtionem vini. *Intingatur linteum & imponatur membris contractis.*

Item:

Item:

℞. Vini rubei ℔ iv. coque in eo rosmarin. fol. rosar. rub. & fol. salv. an. M. j. ad consumtionem tertiæ partis. *Fomententur eo membra benè calidè, post balneum.* Item:

Axung. Leonis.
Hominis.
Lupi. p. b.

Unguentum penetrans ligamenta.

℞. Pingued. Taxi.
Vulp. abjectis fibris an. ℔ ß.
Ol. de mastice ℥ iiij. distill.
Spica ℥ j.
✠ ℨ iij. f. *unguent. cum dissolut.*

℞. Ol. Olivar. ℔ j.
Laurini ℥ iij.
Resinæ de Botin. ℔ iiij. F. destillatio per Alembicum. Deinde recipe hujus Galbaneti ℔ ij. quas iterum destilla per alembicum in modum Balsami.

Aliud:

℞. Serpentin. Bemontis ℔ iij.
Ol. oliv. ℔ vij.

de papav. ℥ iv.
Spica ℥ ß. *reduc. in Balsamum.*

℞. Jassæ ℔ j.
Masticis ℥ ß.
Gummi Eleni ℥ iij. & ß. *reduc. in Balsam.*

℞. Diajassa egregiè valet in contracturis procedentibus ex ira Serpentis instar.

Potionem.

Cura est ut tollatur stypticum & acetosum & Ponticum, tunc contractura & Iliaca tollitur.

Per specificas formas potissimè curanda, per:

☉ potabile.
Ol. ☉.
Materiam perlarum.
Arcanum ♀ & aq. vitæ.
℈. ε. ♁.
Ol. ⊕.
Aq. Tartar.
℈. ε. Gemmarum.
Balsama.

Arca-

Arcana quatuor.
☉ solutum.
Vinum correctivum.
Serpentina.

AD MEMBRA LAXA CONFORTANDA.

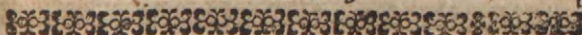
℞. Ol. pingu.taxi.q.v. *(eo modo quo vulpinum præparatur.)*
Addatur vinum ardens q. s. calefactum. *Et tunc inungantur membra contracta.*

Reliqua sunt:

Ol. Benedict.
Laudanum.
Arcanum perlarum.
Balsamum.
Balsam. ex Galbano. *sive ex Colica, sive ex tartaro.*
♀ præparati liquor rubeus.
Abrotanum.

Summum experimentum est specificum serpentinæ. Deinde pinguedo, quæ ex hebeno, hominibus, terpentina, oleo nucum, oleo guajaci.

Aliud Experimentum.

Dissolve ⊖ petræ cum succo chamomeli & papav. erratic. in jure quodam aut liquore.

℞. ℈. vini.
✝⊖.
Ol. Succini. *inungatur.*
Camphora.
Ol. melissæ. } *sumtum & eo inungatur.*
N. moscha. }
⊖ *eo inungatur.*

Quando tartarus venit in orificium vesicæ, tunc facit lapidem in collo vesicæ, hoc fit circa renes, sub infima vertebra, unde contractura partium inferiorum oritur, ut recta incedere ægri nequeant. Hîc non juvant unctiones, balnea, emplastra. Pedes extenuantur, non sentiunt. Transeundem est in illa cura ad primam materiã. Quia morbus est in orificio & collæ vesicæ. Heîc insedit gluten, & calculum vel lapidem generavit. Nihil hîc balnea faciunt. Spectandũ est, ut materia, quæ in collo vesicæ est, resolvatur & transeat in liquorem, & hoc fieri potest,

est, si tartarus est ex bolo resoluto. Verùm si est ex lapillo resoluto, nō possunt curari, sed contracti ita, vitam finiunt. In juncturis commiscetur tartarus cum glutine albo. Sæpè granulatur (ut loquuntur) magnitudine pisi. Hæc est podagra tartarea vel arthetica tartarina, Ischiadica tartarina. Quod si granum tartari in femora inciderit, tunc fiunt Ischiadici dolores vel arthetica.

Cura solut.

Ol. Juniperi g. IV. *sumta & ÿs quoq;*
Succini. *(inungantur membra.*
Petrolei.
Masticis.
℞. ε. vini.
Ol. ⊕. cum aq. vitæ. *eo inungantur.*
⊖. *Membra eo inungantur. Antè tamen ipsis superimponantur*
Absynthium, Juniperi, Salviæ, fol. quercina, omnia in aq. cocta.
Ol. ⊙.
⊙. Philosophorum.
⊖ Cicutæ.

Imperatoriæ.
Liquor perlarum,
⊖ persicariæ.
Pimpinellæ.
Galbanum.
Ol. terpentinæ.
♎.
Iva arthetica.
Q.E. perlarum.
Ol. de laterib.
ex flor. ♉.
Cristalli, *in aq. Carduibened.* si pustulæ appareant, curantur per Turbethum minerale per 6. dies utetur g. IV.
Ol. ♎. *sudet ægrotus.*
⊖ ♉. cum ciceris rubeis decoctis.
Ol. nucis moschat. *inungantur eo.*
Unguent. de saxifragia.

EMPLASTRUM.

℞. Farinæ hordei ℥ I. ſ.
Sem. lini ℨ. vij.
Pilul. fœt.
Flor. camomill.
Meliloti an. ℥ j.

Coquantur ad spissitudinem pultis in aq. flor. camomillæ. Ubi refrixerit, incorpora ovorum vitell. num. viij. croci orient. ℨ. ß.

Mucilag. psylij extract. cum aq. solatri ℥ ij. M. & fiat emplastrum in modum pultis.

Cristalli de ☉. cum ⊖ præpar.
Gummi Serapini. cum Ol. rosar.
mixtum, *membra eo inungantur.*
Item:
Membra inungantur oleo Ricini.
Item: cum oleo euphrobij. *Benè inungantur membra:*

Experimentum certissimum.

Fac suffitum ex baccis juniperi, Baumwipffeln/ Salviæ sylvestris, fol. quercin. absynthij. incisis & coctis in aqua, *teneantur in vase ligneo pedes & brachia.* Quo facto:

℞. Ol Terpentin.
⊖ communis.
⊕ an. Misce probè. *Inungantur hoc membra contracta calidè.*
Item:

R. ✝. Terpent.
Ol. ⊕. an. Destillentur omnia igne

 lento

lento per retortam. *Inungantur*. Item:
Lignum juniperi. *pro balneo*.
Ol. ligni juniperi.

ARTHETICAM SANANTIA.

Ol. Succini } *inuncta*.
Laurini }
Anisi, *bibitum*.
✠⊕. est anodynon in aq. flor. nymphe æ, *& intra corpus sumptum*, & cum oleo juniperi & terebinthæ inunctum.
Extr. ellebor. nigri.
Ol. N. moschat.
⊕. in aq. hypericon.
Panchymagogon. ℈j.
Ol. carvi, *si à frigore affectus oriatur*, *inunctum*.
Juniperi.
Rosmarini.
Rutæ.
℞. *E*. vini.
Corallorum.

Præservantia.

℞. *E*. Chelidoniæ.

Lapis philoſophorum.
Arcanum primæ materiæ.
Ol. ⊕. quatuor hebdom. continuis uſurpatum.
⊙ potabile.
Ol. ⊖. g. iij. ſingulis dieb. manè in aq. vitæ.
⊖ peregrinorum.
Ol. ⊕. cum aq endiviæ.
⊙ Philoſophorum.
Cœlum Philoſophorum.
Arcanum ⊙ & perlarum.
Q.E. ⊙.
Ol ⊙.
Q.E. ellebori.
⊙ cum ✛ ⊖.
Q.E. vini.
Flor. ♁.
Q.E. perlarum.
☿ vitæ.

CONTRACTURAM. VARICES.

Ol. 🜍.
✛ Succini.
⊖ Commune.

Flor.

Flor. ♉.

Q.S. Perlar.

Liquor. ☽. item:

Fomentatio pedum, ex aqua cui sit incoctus lupulus.

Notetur: Tempore novilunij, ito in Balneum, mollefactisq; unguibus pedum vel manuum, in quibus podagra consistit, reseca illos unà cum capillis. Deinde eo die, quo interlunium accidit, summo cum mane, ante solis ortum ad salicem aliquam ito & facto foramine in eam, ingere resecatos capillos & ungues, & foramen claude. *Item*:

Singulis Mensibus sacrificandum humeris, vel secundùm quatuor constitutiones anni. sc. autumno, hyeme, vere & æstate.

R. Rad. Ebuli.
Bryoniæ.
Sem. papav. alb.
Cumini an. ℥ j. ß.
Flor. chamomill.
Melliloti an. ℥ j.
Rad. gentianæ ℥ ß. M. *cum aq. plantag. f. cataplasma.*

R. Sal.

R. Salsæ parill. ℥. viij.
Rasur. ligni sancti ℥ iv.
Hermodactyl. ℥ iv.
Fol. sen. s. s. ℥. xii.
Passul. major. enucleat. ℥ xvi.
Radic. glyzyrrh. ℥ xii.
Polypodij quercini ℥ viii.
Sem. anisi ℥ iv.
Aquar. ivæ artheti.
Carduibened.
Betonicæ.
Salviæ an. M. iij. Coquantur omnia secundùm artem pro ℔. Aromaticetur cum cinamom. opt. ℥. iv. Dulcoretur cum ℥ xvi. Sacchar. alb. F. potio.

Usus:

Dentur manè & vesperi ℥ viij. *tamdiu ut habes.*

Aliud:

R. Fol. sennæ s. s. ℥ viii.
Hermodactylor. ℥ ij.
Ligni sancti ℥ ij.
Salsæ parillæ ℥ iv.
Liquiritiæ ℥ vi.

Turbe-

Turbethi ℥ III.
Sem. anisi ℥ IV.
Flor. cordialium trium an. M. ij.
Ivæ artheticæ.
Carduibened.
Betonicæ.
Salviæ an. M. iij.
Vini ter distillati mensur. IV. F. infusio in Sole vel calido loco pro 4. hebdom. Deinde coletur per manicam Hippoc. Aromaticetur cum cinamom. opt. ℥ IV. prius infun. in aq. simplici cocti in ℔ ß. percoletur. Adde *Sacchar.* albiss. ℥ xij. F. potio generalis.

Usus:

Singulis septimam. ter vel quater, ut alvus servetur lubrica. Si autem podagræ dolores accedant vehementiores: Dosis erit ℥ viij. per duos vel tres integros dies.

Aqua ad refrigerandum podagram.

℞. Aq. plantaginis ℥ viij.
Aceti vini rosati ℥ iij.
Cerussæ albæ ʒ VI. M. *cum linteis super imponatur, ardorem mitigat.*

Empla-

Emplastrum.

℞. Ol. Vulpini boni.
Petrolei an. ℥. iij. M. f. Empl.
inungatur & locus spasmo adfectus.

℞. Fol. papav. alb. M. IV.
Herb. atripl. M. II.
Sem. hioscyami.
Papav. alb. an. ℥ ij.
Cort. mandrag. ℥ j. F. spissitudo grosso modo coquantur in vase, *& pedes in eo ponantur calidè ad horulæ spacium.* Dein extractione cort. mandragoræ cum *Q.e.* vini illinita, probavi ipsemet anno 1601.

℞. Costa hominis suspensi ex parte sinistra pulverisata *& cum vino sumta, commodè ad podagram datur.* Vide Theoph. de podagra.

℞. Cinnabari præp. ℥ iij.
Ceræ ℥ j.
Terpentin q. s. F. emplast.
Item Aq. Plantaginis.

ARTICULOS. MEMBRA CAlefacientia.

Ol. ℥.
⊖ imperatoriæ.
⊕.
Ol. ♀.
Succini, *inungatur.*
Nuc. mosc. g. VI. vel VII.
Carvi.
Specificum Diaphoreticum.

ISCHIAD. vel SCHIADICAM.

⊖ imperat.
R. ⊖ nitri cum aceto cort. sambuc.
Rad. ebuli. F. clyster.
⊖ hypericonis.
Persicariæ.
Ol. melissæ g. VI. *in vino & aliis.*
Anisi g. V.
⊕ *cùm aq. rosar. & apii.*
Vulpinum.

AD TREMOREM ARTICULORUM & MANUUM.

Ol. ⊕. cum Basilicone,
de lateribus.

Q. E. Vini,
Ol. Meliſſæ.
Majoran.
Petrolei.
Juniperi.

DOLORES DORSI á FRIGIDA CAUSSA.

Ol. de laterib.
Laurini, *inunctum*.

Purgatorium.

Eſula, *purgat inteſtina*,
Locuſta Sambuci.

GALLICUM MORBUM.

PUSTULAS.

☉ Præcipitatum.
⊖ leviſtici.
Imperatoriæ.
♄ philoſophorum.
⊖ Abſynthij.
♀ Tartari.
⊖ Perſicariæ.
Symphyti.
Guajac.

Ol. ☿ ex regulo.
⊕.
♉.
☿ præcipitatus.
Ol. ☿. g. j.
🜂.
⊖ Veronicæ.
Syderitis.
Fumariæ.
Criſtalli de ☉.
Aq. thericalis.
℞. Ol. laurini ℥ ij.
☿ ℥ ij.
Pulv. Baccar. lauri opt. ℥ ij.
🜂 Citrini ℥ j. ſ.
Euphorbij ℈ ſ. M. F. *unguent.*

SUDOREM ANGLICUM,

Ol. Juniperi ℥ j. *in vino vel aceto*
Q. E. Vini. *(vini.*
Balſam. 🜂.
Ol. 🜂.

VERMES PEDUM.

Ol. Auripigmenti.
☿.

PEDES à FRIGORE EMORTUOS.

Ol. ♀.
℥. ε. vini.
Ol. Petrolei.
Juniperi.
☿.
Brodium olivar. *cum alijs simplicibus impositum.*
Ol.nuc.mosch.g.vi.*in liquore sumatur vel umbilicus eo inungatur.*
℞. Unguenti marcionat. ℥ ſ.
Ol. de piperib.
Euphorbio ʒ j. ſ. F. *unguent.*

Aliud:

℞. Ol.petrolij ℥ ſ.
Mell.rosat.ʒ.ij.
Ol. ceræ ʒ j. M. F. *unguent.*

VERMES PEDUM aut DIGITORUM.

Ol. ♀.
Aq.Salmiac. *ea lavetur locus affectus.*
☉ potabil.
⊖ Verbasci.
Ol. carvi.

AD AMBUSTA.

Ol. ♎.
⊖ igne tostum, donec nigredinem conceperit.
Q. E. Vini, *cum Bolo Armen.*
⊖ hypericonis, *in aceto dissolutum.*
Venusi cum Q.E. & bolo.
⊖ Gratiolæ vel gratiæ Dei.
Plantaginis, *aceto mistum.*
Commune. *cum oleo & pane masticato.*
Ol. Petrolei.
⊖ Bursæ pastoris.
♄ philosophorum.
⊖ Eupatoriæ.
Ol. ceræ cum ol. olivar. *contra ignis & aquæ ustionem.*
℞. Cort. tiliæ & abjice partem exteriorem: alteram contunde crasso modo, pone in aquam & mucilagini aliquid simile fiet. Hoc bis in die impone. Probatum.

SPASMUM CURANTIA.

Prodromus est Podagræ.
Præservatio est essentia ☉.

Ol.

Ol. imperatoriæ. *contra omnia genera spasmi.*

♎.

de lateribus.

⊕ *in aq. vitæ sumtum.*

Cervini. *Membra eo inungantur.*

Succini.

Petrolei.

Sem. anethini.

Juniperi.

Extr. corallor.

Flores ♉.

Experimentum Balnei.

℞. ⊖ nitri.

Communis.

Salviæ.

Lavend.

Rosmarin.

Thym.

⊖ Hyssopi.

Origani.

Pulegij.

Saturejæ.

Sambuci.

Menthæ.
Anacardin.
Helenij.
Polipodij. F. Balneum.
Q.E.vini. | *cum ijs inungatur aq.*
Ol. ⊕. | *Salvia.*
+⊕ ♀.
Q.E. Perlarum.
Corallorum.
Panchymagogon. ℈j.
+⊕ cum g. v. in ol. Angel. & aq. flor. chym. *Sæpiùs intra corpus sumtum & extra unctum.*
Ol. ⊖. *inungatur.*
℞. Ol. Juniperi.
Petrolij. an. ℥ij.
Q.E. mandragoræ ℥j. f. *unguent.*
Radix liliorum croc. *gestata valet etiam contra spasmum.*
De semine rubi. *bibitum.*
Tacamahaca.
Bdellij.
Terpentin.
Ol. Juniperi.
+⊕ ☿. g. viij.

Bal-

Balneum:

℞. ⊖ Capparum. M. IV.
Herb. anethi an. *Imponantur in eo pedes usque ad suras aut etiam suprà, per horam unam. Sæpiùs reiteretur.*

Alia:

Rad. acori. in libra una vini generosi coq. *lavetur eo locus.*
Eryngij. *Suspendantur de collo.*
Peucedani succo. *Locus illinatur.*
Natricis cauda *de collo suspensa.*
Dentes leporis Martij, *de collo suspendantur, ut tangant cutem vel ungulæ alcis instar.*
Penna Pavonis ex cauda, *loco affecto alligato.*
Sem. rubi. *in vino positum & bibitum.*
Bellis in aq. cocta, *fomentetur ea locus adfectus.*
Sem. lini. *in pinguiore lactis parte positum sæpè calidè imponatur.*

Unguentum:

℞. Salviæ recentissim.

Rorismarin.an. iij. vel IV. caules. Contunde & superfunde vini sublimat. tantum ut emineat: Macera per IV. dies & per linteolum exprime. *Expressione hâc membra inungantur.*

Rad. iridis, ℥ x. Mensis die effossæ in aëre exsiccatæ, *in quadam reticula v.g. insuta, collo nudo suspensa.*

Rad. filicis, *collo suspensa.*

Flor. camomill. & fol. rosar. *in vino cocta & imposita.*

NOTA:

Malus est spasmus ille, qui noctu post somnum, aut quotiescunq; quis expergiscitur, invadit, crus alterum vel utrunque. Sæpius egomet ipse spasmo laboravi, pedis utriusque in nervis. Multis fui usus: sed nihil profeci. Anno autem millesimo sexagesimo tertio, Mense Majo itidem spasmus utriusque pedis me invasit, cum dolore vellicationis in furis. Caussa autem hujus rei non fuit alia quàm calculus renum, qui à renibus avulsus, ad inferiora, magno cum laterum adflictione, descendit. Quo facto,

cto, spasmus desi;t. Usus autem fui Balneo subsequenti:

℞. Carn. vulp. separatæ ab ossib. ℔ ij.
ϴ M. ij. coquantur benè in aq. quater. donec nihil amplius efficaciæ in carne supersit. Tunc in aq. illa M. j. herbæ anethi ebulliat. *Ponantur in eo calido pedes per duas vel tres horas tribus vel pluribus diebus vesperi.*

SCORBUTUM SANANTIA. COHIBENTIA.

ϴ commune. *Omni manè lingua teneatur, præservat.*
Extr. ellebori nigr.
Ol. ♎. per campanam mixta cum aq. rosar. *laventur dentes.*
ϴ fœniculi montani. Cum alumine in vino dissolutum, *eo ꝗ dentes laventur.*
ϴ Aristolog.
℈. E. Vini.
Ol. anisi.
Unguenti Aegyptiaci ℥ .ß.

Myrrhæ rub. ℈j. ſs.
Mell. roſat. ℥ iij. F. linimentum. *dentibus illinatur, eoq́ fricentur dentes, & poſtea aceto eluantur.*
Ol. ⊕. ♀ cum aq. prunell.
⊕.
Petrolij, vel garyoph. *Dentib. cum goſſypio impoſitum.*
Aq. fortis. *Similiter.*
Ol. ſuccini.
Q. E. ♀. *ſumatur cum aq. vitæ.*

GANGRÆNAM.

Brodium olivarum, *carnem putrefactum & mortificatum tollit.*
⊖ Chelidoniæ.
℞. ✝⊕. p. j.
Aq. roſat.
Solatri an. p. vj.
Cancros fluviat. num. vj.
Rad. ſemper viv. n. vj. M. *imponatur linteis.*
Ol. ſuccini. *cum aceto vini.*
Q. E. ♃.

AD LUPUM.

Extr. corallor. g. xI.
Aq. ☿.
Ol. ⊕.
♁.
☉ potabile.
Ferrum philoſophorum.
⊖ Chelidoniæ.
Q. E. Vini.
Criſtalli de ☉.
Ol. meliſſæ, *inunctum*.

ERYSIPELATA IGNEM SACRUM vel ignem Antonij.

⊖ nitri.
Brodium olivarum.
⊖ Perſicariæ.
Communis cum aceto & *hyſſop. impoſitum*.
♄ Philoſophorum.
⊖ verbaſci.
⊖ nitri cum aceto coctum & ſucco ſemper vivi *impoſitum*.
Brod. ⊖. communis, *in clyſtere*.
Ol. ⊕.

Ferrum

Ferrum philosophorum.
Aq. ⊕. *cottidiè bis aut ter imposita.*
Radix Petroselin. Diptami.
Aq. flor. sambuc. *bibita.*
Papav. erratic. *imposita.*
✢ ⊕. *bibitus cum aq. Aquilegij.*
⊖ ⊕.

INFLAMMATIONEM.

Fex aceti.
⊖ Plantaginis.

AD VERMEM VULNERUM.

Mel cum ⊖ mixtum. Item:
Aqua ⊖. vom Saltzführen.
✢ ⊖. vel Balsam. vel:
⊖ commune. Verte in aquam, & *eo lava vulnera.*

VULNERA SANANTIA.

Ol. juniperi. *In vino & jure gallinaceo bibitum.*
🜂.
Butyrum ♉.
Ol. ♄.

Terra

Terra sigillata.
Balsam. hypericonis.
⊖ plantaginis.
ol. ⊕.
Garyophillor.
℞. ⊖ & aranearum telæ. *impone vulneri.*
⊖ cum aq. frigida mistum, *& vulnera ea laventur præservat vulnera à putredine, per totum annum.*

VULNERA SERPENTIA.

⊖ commune.
Ol. ⊖. communis.
Petroselinum, *calceis impositum.*

VERRUCAS.

℞. Ol. petrolei ℥ j.
⊕ alb.
⊖ nitri an. ℈ j. F. *oleum.*
Item: hoc imponatur unguentum:
Enit. Diapalm. ℥. iij.
Ol. lini ℥ ß.
Ceræ ℈ j. M. F. *emplastrum.*
Ol. ♇.

⊖ comm.

⊖ comm. cum fuligine mistum.
Absynthij.
Brancæ ursinæ.
Ol. Tartari per descensum.
✝ ⊕. *sæpius inunctus.*

FURCULOS.

☿ præcipitat.
Ol. ♆.
⊖ commune, *cum melle & axungia Suilla superimpositum.*
Ol. æris Philosophorum.

LEPRAM, SERPIGINES CURANTIA.

Q. E. ☉.
Ambræ.
♉.
Juniperi.
Potest etiam leprosis adhiberi Balneum piperis.
♁.
Ol. Auripigm.
Sol. præcipitat.
Q. E. vini.

Lap. Philoſophorum.
Tinctura in vinum infuſa, *curat lepram intra 24. horarum ſpacium.*
Q E. Corallorum.
☉ potabile.
Ol. ⊕. cum aq. roſar.
⊖ Perſicariæ.
Ol. ☉.
⊖ ⊕.
☉. Philoſophorum.
Q. E. Chelidoniæ.
Ferrum Philoſophorum.
Tinctura ♂.
Ol. ♄.
⊕. cum Ol. ☉.
Q. E. ☉ & ☽.
Stannum Philoſophorum.
⊖ abſynthij.
♉
Aes Philoſophorum.
⊖ nitri præpar.
Fœniculi.
Ol. Juniperi.
Flor. ♉.

SCA-

SCABIEM.

Salmiac.
⊖ fumariæ.
Levistici.
Absynthij.
Ol. petrolei, *inunctum*.
Brodium ⊖ olivar.
⊖ fœniculi.
Ol. 🜍.
⊕ *in aq. fumariæ haustum*.
Q. E. ☿.
Aes philosophorum.
Feces aceti.
⊖ Bursæ pastoris.
Eupatorij.
Nitri.
Chelidoniæ.
☿ philosophorum.
+ Tartari.
⊖ Veronicæ.
Tartari.
Ol. Tartari, per descensum.
Aq. theriacalis.
Q. E. Vini.
Ol. ⊕ *cum aq. rosar.*

Juni-

Juniperi.
Mastycis.
Granor. lauri. *inunctum.*
Storax liquida.
Sapo Venetus.
Cinnabaris.
♀.
Succus limoniorum.

℞. ⊖ nitri ℥ ß.
Cerusæ alb. ʒ ij.
Succi limon. ℥. ß.
Unguenti rosat. Mes. ℥ j. ß. M. f. *linimentum.*

℞. Baccas lauri.
Ol. lauri.
Vitelli ovor.
Rad. Pimpinell.
Lapati Saxomont. acuti.

ELEPHANTIASIN.

Q. E. ♁.
☉ potab.
Q. E. Corallor.
perlar.

VARIOLOS, SERPIGINES, VAROS.

Ol. 🜍.
Q. E. Corallor.
Criſtall de ☉.
Ol. de laterib. Si partes inungantur eo.
Q. E. vitri. *Sæpiùs hac lavetur, donec partes ſpontè ſiccescant.*
Q. E. ♁.
Ol. Cinamom. *inunctum.*
♁.
⊕.
Aq ☿.
Ol. tartari *cum ceruſa vel* ♁.
commune ℥ß.
Tartar. per deſcenſum.
Hypericonis coct.
Brodium limonior. vel olivarum.

EXCREMENTA vel HUMORES purgantia.

⊖ commune. additis aliis.
Ol. 🜍.
Salmiac.

Extr. ellebori.
⊖ imperatoriæ.
Ol. ⊖ communis.
☉ Diaphoreticum.
Ol. ♁. seniori g. v. vel vi. *in vino.*
⊖ hypericonis.
☿ philosophorum.
Ol. ⊕.
♁.
Pulv. Cathol.
Ol. Garyophill.
Vitrum ♁.
✢ ⊕. *cum vino & folijs sennæ aut iusculo prunorum.*
☿ *præcipitatus.*
⊖ Absynthij.
Brancæ ursinæ.

VARIOLOS in PUERIS & ADULTIS.

℞. Ol. amygdal. amar. ℥. IV.
⊖ nitri ℥ II.
Aq. Chamo. ℥ iij. F. coctio ad consumtionem aquæ, *ex inungatur totum corpus.*

℞. Ficus.
Glyzyrrh.
Jububar.
Sebeften.
Lentes.
Flor. jacent.
Galangæ.
Gummi Laccæ.
Ciceri. rubei.
Paſſulæ minor.
Sem. fœnicul.
Raphani.
Fol. ſcordij.
Sem.rapar.rub.cum aq.decoctionis lentium.f.*lac.*

INFLATIONES. PUSTULAS.

℞. Lap. Spaulini uſti ʒ vi.
Ol. roſar. ℥. ij.
Lythargiri præpar.
Plumbi uſti præpar.
Ceruſ. alb. an. ʒ. j. ſ.
Aceti vini ʒ ij.
Album ovi num. j.
Camphor. g. vi.

Vini

Vini ad dissolvendũ q. s. F. *unguent.* Poterit etiam hoc unguento uti etiamsi nondum ruptæ sint.

ANTHRACA & CARBUNCULOS.
(Schlier/ Kolben.)

✚ Tartari.
Ol. Saphyri.
Tartari.
Auripigment.
⊖ nitri. *in aceto coctum.*
Terpentinæ. f. emplastrum.
Ol. ⊕ *guttatim sumtum.*
⊖ chelidoniæ.
Ol. Camphoræ.
℞. E. vini.
✚ ⊕.
Ol. ♀. *panni lanei in illud intingantur.*
Brodium ⊖ communis vel:
Olivarum. *Panni intingantur, & aliquoties imponantur.*

PHLYCTAENAS.

℞. E. Corallorum.
Stannum philosophorum.
Ol. nuc. moscat.

CANCRUM CURANTIA.

🜀.ε. ♉ & ol. ♉.
⊖ ⊕.
Ol. auripigment.
Arcanum corallorum.
Aes philosophorum.
Essentia perlarum.
☉ Diaphoreticum.
potabile.
♄ philosophorum.
Balsam.
☿ philosophorum.
Ol. 🜂.
⊖.
⊖ Chelidoniæ.
Turbith Solis.
Ol. Succini.
Extr. Corall.
Ol. ♄.
Arsenici albi.
Juniperi. *inunctum.*
🜀. ε. vini.
Aq. ☿.
Ferrum phisophorum.
Cristalli de ☉.

🜀. ε.

℞ Ɛ. perlarum.
Corallorum.
Ol. de lateribus.

CONDYLOMATA.

⊖ Caryophillorum.
Feces aceti.
⊖ Centinodij.
Parietariæ.
Verbasci.
Petroselini.
Balsam. ♎.
⊖ Petræ.
Balsam. hypericon.
Ol. Terpent. *cum vino.*
Tartari.
Succini.
Rosmarini.
Petrolij.
Petroselinum *calceis inditum extrahit tumorem pedum.*

MORSUS VENENATORUM ANIMANTIUM & HYOSCYAMI ESUM.

Ol. ⊕. cum aq. angeliç. *intra corpus sumtum.*

⊖ commune. *cum aceto alligatum.*
Ol. ⊕. *cum aq. scabiosæ vel absynthij.*
Terra sigillata.
Ol. ex Saphyro.
Fœniculi. *illitum & sumtum.*
Lauri destillati. *illitum.*
Anisi.
♆ *cum pannis ex lana confectis impositum.*
⊖ carvi.
Imperatoriæ.
Ol. ⊖.
⊖ nitri. *in aq. calid. sumtum.*
Oxalma.
Brodium ⊖ cum ovo recenti mistum, bibitum, veneno resistit.
Brodium ⊖ olivar. *bibitum & gargarismi vice usurpatum, medetur ei qui hirudines devoravit.*

FISTULAM.

⊖ imperatoriæ.
Borraginis.
Hypericonis.
Melissæ.

Cuscutæ.
Pimpinellæ.
Aes philosophorum.
Ol. ♂.
Auripigment.
Essent. ♉.
⊖ nit. præp.
Ol. ⊕.
⊖ ⊕.
☿ philosophorum.
☉ Diaphoreticum.
Aes ♀.
Ol. ♀. *cum oleo communi & cera. f. unguentum.* g. XX.
Turbith. ☉. g. IV.
Ol. succini g. VI.
Juniperi, *inunctum.*
℞. ⊖ nitri.
Terebinth.
Minium. F. *emplastrum.*
⊖ Veronicæ.
Cristalli de ☉.
♌. ε. Corallorum.
Ol. de lateribus.
Melissæ. *Sæpè emplastri instar illitū.*

℞. E. 🜔.
Ol. 🜔.

FICUS seu VARISCAS.

♄ Philosophorum.
⊖ Chelidoniæ.
Absynthij.
Borraginis.
Ol. Camphoræ.
⊖ cum tapso barbato.
🜔. *illitum*.
℞. E. perlarum.
⊖ plantag. min.
Ol. ex hermodactyl.
Altheæ.
Succini.
Juniperi.
℞. E. Vini.

LICHENEM, IMPETIGINES, Mentagras.

Brod. ⊖. communis.
Ol. ⊖ nitri.
Petrolei. *capite prius ex lixivio loto.*
Arsenici.

🜔 *illitum.*
☿ Philoſophorum.
🜕. ε. vini.
Ol. tartari.
Maſticis.
Myrrhæ. *in aceto diſſolutum.*
✚ 🜔. *Sæpè inunctum.*

CUTEM RENOVANS.

🜕. ε. Rebis.

MARISCAS, SCROPHULAS, ACROCHORDINES.

⊖. *cum fuligine mixtum.*
ol. 🜔. evellit verrucas.
Flor. 🜔. *quibus exuruntur radices verrucæ avulſæ.*

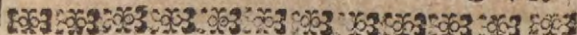
EXANTHEMATA, PUSTULAS.

Ol. Auripigment.
🜔.
Balſam. ⊖.

SANGVINEM CONCRETUM in corpore diſſolventia.

ol. carvi.
de lateribus.

⊖ Ver.

⊖ Verbasci.
Brod. ⊖ communis. *Sæpiùs calidè impositum.*
Balsam. hypericonis.
✢ ⊕ cum Q.E. tormentill. vel aq. tormentill. vel fragorum.

VESPARUM ICTUS sanans.

⊖ cum aceto *imponatur.*

CARNEM EXUPERANTEM EXEDEN.

Brodium ⊖ olivar.
☿ Philosophorum.
♄ Philosophorum.
Aes Philosophorum.
Ol. Auripigment.
♉.
⊖ nitri.
⊖ fœniculi.
Imperatoriæ.
Ol. ⊖. *illitum. intra horæ spacium consumit quod superfluum est.*
Brod. Olivar.

🜄. ε. Vini.
Ol. 🜍.
☿ præcipit. *absq; dolore.*
Aqua fort.
☿ ♎.
Ol. ☿ ♎.
🜔 albi.
Aq. regis.
Alumen.
Viride æris.

SUDOREM PROHIBENS.

Ol. Juniperi. *Aliquot dies continuò ix. vel viii. guttæ sumtæ. Eoq; illitum.*

CORPUS CALEFACIENTIA:

🜄. ε. ♉.
☉.
Balsam. ⊖.

SANGVINEM PROFLUENTEM SISTEN.

Ferrum Philosophorum.
Ol. ♂.
⊖ Carvi.

Cornu

Cornu cervi.
Ononidis.
Murida acida.
☿ Philosophorum.
Magisterium Perlarum.
Ol. ex Sarda.
Carniolo.
Hæmatite.
Corall. rub.
Burs. pastor.
Persicaria.

SANGVINEM PROMOVENS.

Ol. Succini.

AD SANGVINEM FRIGEFACTUM.

Ol. petrolei g. iij. *in vino sumatur & umbilicus eo inungatur.*
Ol. Succini.

SANGVINEM PURGANTIA.

⊖ imperatoriæ.
Extr. corall. rub.
Manna.
Ol. ⊕. cum aq. pimpinell. vel vino malvatico.

Q. E

Q.E. Corallorum.
Liquor. corall. ℈ j. vel ℈ ſ. *in aq. melissæ.*
⊖ Plantaginis.
☉ Philoſophorum.
ol. radic. Garyophil.
☿ Philoſophorum.
⊖ Angelicæ.
Pimpinellæ.
Ol. piperis.
⊕.
Succini.
✝ ⊕.
ol. Juniperi.
♉.
Q. E. Corallor.
Aq. Theriacalis.
☉ potabile.
Capilli ♀.
Q. E. Juniperi.

EXCREMENTA vel HUMORES.

⊖ commune, additis alijs.
Ol. 🜍.
Salmiac.

Extr. ellebori.
⊖ Imperatoriæ.
Ol. ⊖ communis.
☉ Diaphoreticum.
Ol. ♁ .Seniori g.v.vel VI. *in vino.*
⊖ hypericonis.
☿ Philosophorum.
Ol. ⊕.
♁.
Pulv. Cathol.
Ol. Garyophil.
Vitrum ♁.
✢ ⊕.*cum vino & folijs sennæ aut jusculo prunorum.*
☿ præcipitatus.

HUMIDUM RADICALE RESTAURAN.

𝔔. ε. ☉.
Ol. ⊖ communis.
𝔔. ε. Perlarum.
Lap. Philosophorum.
𝔔. ε. ♁.
⊖ peregrinorum.
☉ potabile.

Liquor

Liquor perlarum.

Ol. ⊕. *Quatuor continuis septimanis usurpatum, ab omni morbo præservat.*

Flor. ☿.

Q. E. Corall.

Lap. philosophorum in Q. E. *vini usurpatus, renovat nonagenarios tàm viros quàm mulieres.*

AD CASUM.

⊖. Chelidoniæ.

AD CARNEM à PUTREDINE immunem reddend.

Q. E. vini.

Balsam. ⊖.

CONTRA CANTHARIDUM ESUM.

Vomitorium de ⊖ nitro.
Asa dulci.
Melle &
Aqua. F. *Troch. alkakengi cum lacte amygdalarum.*

ULCERA ANTIQVA.

Ol. Auripigment.
☿ ij.

AD FRACTIONEM OSSIUM.

⊖ Persicariæ.

VENENUM EXTRAHENTIA.

⊖ Bursæ pastoris.
⊙ Diaphoreticum, potabile.
Ol. olivar. *Si venenum comederis.*

AD MEMBRORUM CONSUMPTIONEM.

Ol. adipis humani.
♆.
Succini.
Petrolei.
Juniperi ex ligno.
♌. *E.* vini.
Ol. nuc. moscat. *exterius crebro adhibitum.*
♆. g. j. *in quodam liquore.*
⊕. *cum aq. Salviæ.*

AD MEMBRA LUXATA & CONTUSA.

Ol. Ceræ.
Philosophorum.
⊖ communis.
⊖ Persicariæ.
Ol. de lateribus.
⊕. cum aq. rosar.
Notandum:
Magnes contrahit partes fractas & sanat omnes rupturas mirè.
⊖ commune. *cum melle & farina impositum.*

CALOREM NIMIUM EXTINGUENTIA.

⊖ Persicariæ.
✛⊕ ♀.
Ol. ⊖ nitri vel per se ℥ j.
⊖ nitri.
Ol. ♄.
⊖ nitri, *tempore pestis arterÿs illitū.*
Ol. ⊕.
Corall. rub. cum succo berberorū.
Ol. Juniperi, cum aq. Endiviæ *sumtū.*

AD PRURITUM.

Ol. ⊕.
⊖ cùm aceto, *in loco calido intritum.*
Ol. ♎.

RUPTURAM & LUXATIONEM.

☿.

PANNUM. Est macula à nativitate orta.

Crocus ♂.
Specificum corrosivum.

MORPHAEAM SANANTIA.

Aes philosophorum.
⊖ Veronicæ.
Q.E. ☿.
Ol. ♎.
⊖ Chelidoniæ. *Scabiosi lavent se cum aq. hujus* ⊖.
♄ philosophorum.
⊖ nitri præpar.
☿

SYRINGIOS.

⊖ Chelidoniæ.

Q. E. ε.
⊖ Borraginis.
⊕.
Plantaginis.
Ol. Melissæ, illitum, impositum, emplastri forma.
Q. E. Corallorum.

LASSITUDINEM TOLLENTIA.

⊖ commune. *cum oleo impositum.*
✢ ⊖ communis. *illinitus.*

SI QVIS MENSTRUA COMEDERIT.

⊙ vitæ. *in vino sumtum.*
℞. Diaphoret. g. iij.
Conf. rof. ℥. ij. M. F. *vomitorium.*

TAURI SANGVINEM BIBITUM.

⊖ nitri. *bibitum.*

VENENUM EX MORSIBUS Scorpionum extrahentia.

⊖ commune, cum ✢ *& oleo lini impositum.*

Ol.ex Saphyro,
de lateribus.

EX SERPENTUM.

⊖ comm.cum origan.pice.*cera & melle impositum.*
Imperatoriæ.
Vitrum ♉.
⊖ Gentianæ. *cum ruta & pipere.*
℞.*E.*. Vini.
Ol. de laterib. *extrahit venenum araneæ.*

CONTRA OPII ESUM.

⊖ commune. *cum aceto.*
Ol. de laterib.

FUNGORUM VIRUS.

⊖ commune. *cum aceto impositum.*

PHILTRA.

Ol.petrolei ʒ f. *bibita.*
☿ præcipit.g. iij.
Ol. ♀.

SPONGIAM SANANTIA.

Ol. auripigment.
⊖ carvi.

UNGVES

UNGUES PEDUM & DIGITOrum evellentia & de novo crescere facientia.

Q.E. melissæ.
☿ vitæ.

VENAS, NERVOS CONFORTANTIA.

Ol. mastycis.
Succini.
Petrolij.
Q.E. Vini. +.
ol. ⊕. cum ☉.
Balsam. artificialis.

AD RIMAS MANUUM & PEDUM.

Ol. de lateribus.
Pomada.
ol. 🜍.

ICTUM APIUM.

ol. de lateribus.
Scorpionum.

CLAVUM aut SPINAS EXTRAHENTIA.

Oculi leporis *impositi.*
Axungia leporis.

AD RUPTIONEM VENARUM.

✠ ⊕. cum aq. Petroselini *sumtus.*
Balsam. ⊖ com. g. IV.

VINUM RECTIFICANTIA.

℞. E. vini.
⊖ Commun.
N. Mosc. incensæ.

MUSCAS DEPELLENTIA.

℞. E. vini.
Fungi muscarij.
Koboli in lacte.

PURGATORIUM.

Esula purgat intestina.
Locusta Sambuci.

LIBER SEXTUS.

DE FEBRIBUS.

FEBRIUM CURANTIA.

Centaurea juvat Febres.

Ol. 🜖. cum aq. carduiben. *manè & vesperi, item meridiè si per duos aut tres annos perduraverit.*

🜔 nitri.

🜖 ℥ v. *in aq. rosar. per octiduum.*

Ebuli.

Bursæ pastoris.

Cicutæ.

Eupatorij.

🜔 cum oleo olivar. *cervici applica-*
Absynthij. *(tum.*

Ol. ex ligno pini.

Balsam. 🜍.

Ol. ♁.

🜔 Carvi.

Polypodij.

Gentianæ.
Plantaginis minoris.
majoris.
♁♀.
ol petrolij *cum aq. Salviæ bibitum.*
Juniperi. *in aq. Endiviæ.*
℞. ε. vini.
Balsam. ex aloë.
ol. ♇ & Balsa. mejusdem.
⊕ *guttatim exhibitum.*
Flores ☿ g.iii. *cum aq. melissæ & Chelidon.*
Liquor perlarum ℈j. ℈ß.
⊙ Diaphoreticum.
ol. piper. *in tertiana febri.*
⊖ hypericonis.
Pimpinellæ.
Cicutæ.
Centaurei minoris.
Magisterium Tartari cum croco.
⊙ Cristallorum.
♁⊖.
Laudani opiati g.iij.
ol. melissæ g.vj. vel vij. *si catarrhi adsunt frigidi.*
Juniperi. *Sæpius usurpatum.*

Panchymagogon. ℈ j.
ol. ⊕ *cum aq. plantag. in magno ar*
Q.E. Perlar. ʒ j. *(dore.*
℞. Rotul. diaturbith. cum rhabarba-
ra ℥ ſ. *majori natu.*
Diarodon Abbatis.
Diatrion ſandal.
Pulv. meus philoſophorum, cujus
compoſitio talis:
℞. C. C. uſti præparat.
Turbith.
Diagrydij.
Fol. Senæ.
Hermodactyl.
Sacchari albi. cõſ. Majori natu Do-
ſis ʒ ſs. Poreſt etiam Diagrydion
omitti, ſi complexio requirit.
Vel: ℞. Spodium de canna macis pp. ʒ. j.
Scammoneæ pp.
Hermodactylor.
Turbith.
Fol. Senæ.
Sacchari an. ʒ *ß.* M. F. pulvis, *divida-*
tur in 6. partes. Detur in vino manè
Vide Theoph. de Podagra, ubi nõ ſumit
C. C. ſed O. H. def.

FEBRIM QVARTANAM.

Venit ex obstructione lienis & medullæ spinæ dorsi.

℞. E. Ol. ♁. *in aq Bugloss.*
Fungi citrini de ligno juniperi. *in vino sublimato positi, donec dissolvantur. Hoc inunge totum dorsum usq; ad imum,*

Si in Quartana *Urina* Alba fuerit, cucurbitulis utendum cum scarificatione in spina dorsi.

℞. ⊕. liquefact. cum vini aceto ℔ j.
Opponacis ℔ *ß.* reduc. in liquorem.
Dosis est ℥. j. usq; ad ℥. iij.

Mundificatio.

℞. Laudani puri s. præpar. ℥ *ß.*
Liquor. Corallo. ℈ ij. F. mistura in forma pilularum. Dos. à ℈ *ß.* ad ℈ j.

Instauratio.

℞. Cinamomi.
Myrrhæ.
Mumiæ an. ℥ j.
Vini correcti ℥ *ß.* F. haustus. *Hic prohibet, ne hydrops aut Ictericia aut hemicranea accidat.* PRÆ-

PRÆSERVANTIA IN PESTE.

Ol. ⊕. cum aq. Carduiben.
Juniperi.
Aq. theriacalis.
Mithridati.
Elect. de ovo.
Theriaca.
Mithridat.
*U*nguent salutis.
Aqua Baccar. lauri.
Conserv. liberantis.
Ol. piper.
Secretum in peste.
Ol. pini.
⊖ Levistici.
Centaur. major.
☉ Diaphoret.
ol. Granatorum.
Terra sigillata.
Ol. Petrolei,
☿ cum ☉.
Ol. ♀. vel 𝒬.ℰ.
♉.
⊖ hypericonis.

Ariſtolog.
℞. E. vini.
ol. granor. lauri.
Theriac. vel mithrid.
Criſtalli de ☉.
℞. E. Perlarum.
ol. ex Saphyro.
Fœniculi.
ol. magiſtranciæ.
Tormentillæ.
Succini g. viij.
Petrolei.
Extr. Enulæ campanæ.
ol. Juniperi.
Balſam. ♃.
☿ philoſophorum.
⊖ commune. *in aq. hauſtum.*
Ol. ⊕.
☿ præcipit.
✢ ⊕.
Balſam. ♁.
⊖ Chelidoniæ.
Abſynthij.
Aq. Carduibened. & ſcabioſ. *Ubi ſumſiſti, ſudes.*

⊖ im

⊖ imperatoriæ.
Veronicæ.
Eupatorij.
Magister. ⊕ cum ℚ.E.
ℚ.E. Corall.
ol. hyssopi.
Juniperi. *sumtum arterijs & temporibus inunctum pro curatione g. vj. bis in horar. 24. spacio.*
⊖ ♁ cum ciccrib. rubeis.
Coralli rub. *curant pestem.*
Gamandreæ. *Saltem illis in locis in quib. crescit.*
Galli, *dum adhuc molles sunt alligat: sin sicci fuerint, contunde & asperge.*
Ranæ *extrahunt venenum.*
Caro vulpina. Item:
Cor cuculi *in plenilunio sumtum, præservar.* Item:
Linguæ serpentum.
Gallus gallinaceus *extrabit pestem.*
Murænulæ.
Pars aliqua cutis taxi; *intra dies duarum mulierum capti suspensa.*

CON-

CONTRA AEREM INSALUbrem & venenosum.

Ol. hyssopi.
Juniperi.
Cupressæ.
Camphoræ.
Succini.
Aq. theriacalis.
Extr. enulæ.
Bals. ex aloë.
Sanguis Ciconiæ.

PUTREDINEM PRAESERVANTIA.

Ol. ♎.
Balsam. ⊖. communis.

AD FEBREM TERTIANAM.

Laboravit quidam amplissimus vir febri tertiana per 4. hebdomadas cum salute desperata. Accersitus ego, vidi per 4. horas maximo horrore illum conflictari, quem postmodum nimius calor subsequi solebat. Orto calo-

calore, vomitus cum lipothymia ipsum invasit. Dixerunt alij febrem ex obstructione epatis originē sumsisse. Verùm, revera animadverti, caussam febris à calculo stomachi ebullire. Cui sequentia propinavi, eisdemq; sanitati restitutus est.

℞. Ol. ⊕. ex ♀. g. vj.
⊖ Cristallorum g. iv.
Vini boni ℥ vj. M. *à prandio hora 4.*

2. Die.

℞. Ol. ⊕.
⊖ Cristallorum an. g. iv.
Vini ℥ iv. M.

Post meridiem, ante insultum Febris.

℞. ⊖ Cristallorum.
Magisterij perlarum.
⊖ Absynthij. an. g. iv.
Ol. ⊕. ex ♀. ℈j.
Vini ℥ iv. M.

His iterum Febris illum invasit, sed minori cum vehementia. Horror enim per unam, calor verò per tres hora duravit.

℞. Rutæ recentis M. ij.
⊖ commun. M. ſ.
✢ vini ℥ ij. M. *Hæc dies noctesq́, impoſita pedibus retinuit: & ſi ſiccata erant, recentiora applicavi.*

3. *Die.*

℞. Centaurij M. ij. coque in aqua ſimplici pro ℥ xvij.
Col. ℞. ſuccini ℥ ij. ſ.
⊖ Criſtallorum.
Magiſterij perlarum an. g. IV.
Ol. ♀ opt. ⊕. g. v. M. *Hora 8. matutina 2. horis ante prandium.* A prandio hora 3. iterum utebatur, & per duas horas à cibo abſtinuit: & ſic cæteris diebus ſubſequentibus, ita ut quinquies reiterata ſit hæc potio.

Epithema capitis in calore Febris cervici applicatum.

℞. Aq. roſar.
✢ Roſat. an. iij.
Zedoariæ groſſo modo in ſacculum ligatæ ʒ j.
Camphoræ g. iij. M.

Epi-

Epithema cordis.

℞. Aq. rosar. ℥ iv.
✠ rosat. ℥ ij.
Spec. dia 3. sandal. ʒ. ſ.
Sandali citrini,
Flor. rosmarin. an. ℈ ſ.
Camphor. g. iij. M. *calidè applicetur.*

Morsuli confortantes.

℞. Carnis perdicis ℥ j. ſ.
Consſ. Borrag. ℥ j.
Rad. Cichorij condit. ℥ ſ.
S. citri ℥ ij.
Succi citri ℥ ſs.
Spec. dia 3. sandal. ʒ ſ.
Margar. præpar. ʒ ſ.
Aq. rosar. ℥ iv.
Zacchar. alb. ℥ viij. F. morsuli singulis diebus tres.

In recidiva caloris.

℞. Hordei M. ſ.
Pass. major. ℥ ij.
Aq. simpl. ℔ ij. vel ℥ vj. coque pro ℥ xij.

Sem. melon. ℥ j. f. F. *emulsio.*
Adde Aq. rosar.
Cinamom. an. ℥ f. M. *Frigidè in calore durante utatur.*

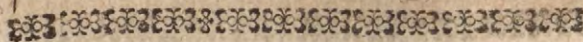
Hisce applicatis medicamentis levis horror cum calore modico adhuc residebat, patienti v. appetitus cum somno redijt.

ALIA CURA IN FEBRI TERTIANA.

℞. Visci quercini ℥ ss.
Centaurij.
Marrub. j.
Absynthij an. m. j. Coquantur pro ℔ j.
Adde: Col. clarif.
⊖ Cristallorum ℈ j. f.
Absynthij ʒ f.
Ol. ⊕ ℈ j.
Magister. perlar. ℈ j. M. F. *potio ad 4. dierum vices.*

℞. Aq. Pimpinell. cum toto ℔ j.
hordei cum pass. ℔ j.

Sem.

Sem. melon. ℥ ij.
Syru. de cinamo. ℥ j.ſ. M.F. *emulſio.*

Amuletum.

℞. Araneam, involutam in teſtudine nucis avellanæ, *pendeat per 3. dies è collo.*

℞. Aceti roſat. ℥ ij.
Aq Borrag.
Roſar. an. ℥ j.
Corall. rub. præp. ʒ. ſ.
Specier. 3. ſandal. ℈ j. M. S. *Aqua cordialis.*

ALIA CURA IN FEBRI EPHEMERA.

Affligebatur quidam febre Ephemera orta ex cruditate, & quoniam ipſius neglecta fuerat curatio, in morbum gravem tranſijt. Hiſce autem uſus medicamentis, convaluit.

℞. pulv. mei philoſoph. vocat. ʒ j.
℞. Ol ⊕.
Conſerva roſar. M.

Et quoniam in ventriculo aderat ſuccus

crudus, à quo emittebantur vapores nidorulenti, qui petentes cor, sua caliditate cordis Spiritus accendebant. Hincque hypochondria pungitivo dolore infestabantur. Hostem hunc hisce machinamentis subsequentibus propulsavi.

℞. Citri condit. ℥ j. ſ.
Cichorij condit. ℥ . ſs.
Ol. ⊕. g. v. M.
℞. Aq. Borragin. ℥ vi.
Fœniculi ℥ *ij.*
Ol. ⊕. ℈ ſ.
Syrup. violar. ℥ ſ. M. *Signetur Aqua cordialis.*
℞. Hordei M. *j.* ſ.
Passular. M. *j.*
Sem. papav. alb. ℥ *j.* coque pro ℔ *iij.* Adde:
℞. ⊖ nitri ʒ vi.
Cinamomi ʒ *j.* ſ. M. F. *Aqua cordialis.*

Verùm susq; deq; habita ab ægroto victus ratione, metuenda hujus Ephemeræ febris in putridam erat degeneratio, quare hac administratione utetur:

℞. Dia-

℞. Diaphoretici g. iij.
Conserv. rosar. ℥ ij.
M. F. Vomitorium.

℞. Ceroti sandal. ℥ vi.
Ol. Absynthii ʒ. ij.
Ceræ ℥ j. M. *Signetur unguentum ad Epar.*

℞. Sudoriferi ℈ ß.
Conserv. Borragin.
Rosarum an. ℥ j. M.
F. *Electuarium Sudoriferum.*

Nota:

Sudorifera illa, quæ ab Authore Reinneccero ægrotis sunt applicata, huc lubet coronidis loco apponere, idq; non temerè, cùm extet, quàm felici successu usus sit illis.

1. Sudoriferum.

℞. Flor. ♁ albi ℥ j.
Conser. rosar. rub. provinc. ℥ vi. M.
Dosis majori natu ℈ j. ℈ ß. vel ℈ ij.

2. Sudoriferum.

℞. ⊖ ♉. ℈j. *Cum cerevisia calida cubitum iturus sumtum, sudorem manè expellit.*

Nec itidem prætereunda vomitoria, quibus crebrò usus.

1. Vomitorium.

℞. Flor. ♉. alb. ℥ j ʒß.
Conserv. citrangul. ℥ vj. M.
Dosis ʒ j. ℈ ß. vel plus.

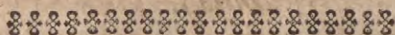
2. Vomitorium.

℞. Electuar. Acori ℥ vj.
Flor. ♉. alb. ℥ j. ʒ. ß. M.
De Aur. Dosis ʒ j. ℈ ß. vel ℈ j.

Poterit etiam quis Vomitorio Penoti uti.

μόνῳ τῷ θεῷ δόξα.

INDEX

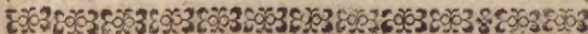
INDEX VEL CATALOGUS LIBRORUM ET TITULOrum in hoc opusculo invicem sequentium.

LIBER I.

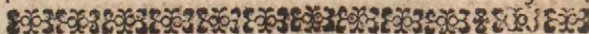
DE MORBIS CAPITIS.

N 5 Capi-

Risum

DE OCULORUM AD-FECTIBUS.

DE NARIUM ADFECTIBUS.

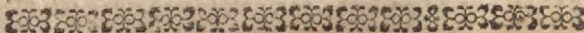
DE AURIUM ADFECTIBUS.

DE AFFECTIBUS DENTIUM.

DE

DE FAUCIUM AFFECTU.

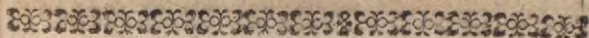

LIBER II.

DE MORBIS THORACIS.

LIBER III.

DE MORBIS INFIMI VENTRIS.

Sitim

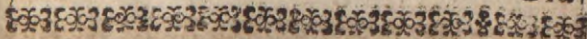
DE EPATIS AFFECTIBUS.

DE DOLORE INTESTINORUM.

DE RENUM AFFECTIBUS.

DE AFFECTIBUS VESICÆ.

DE PARTIUM GENITALIUM VITIIS.

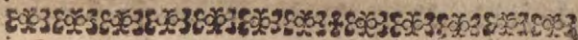

LIBER IV.

DE UTERI AFFECTIBUS seu MORBIS MULIEBRIBUS.

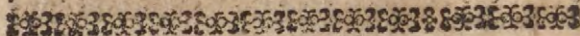

LIBER V.

DE VARIIS MORBORUM GENERIBUS.

Humi-

LIBER VI.

DE FEBRIBUS.

LIPSIÆ,
Typis TOBIÆ BEYERI.
Excudit Valentin. Am Ende.
ANNO
M. DC. IX.

